

10. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, 2014 Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområde 2 og 3) 2) Endringer i statsbudsjettet 2014 under 1185 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 3) Endringer i statsbudsjettet 2014 under Kulturdepartementet

Møte onsdag den 10. desember 2014 kl. 9

President: Marit Nybakk

Dagsorden (nr. 27):

1. Innstilling fra valgkomiteen om valg av medlemmer og varamedlemmer til Nobelkomiteen (Innst. 70 S (2014–2015))
2. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområde 2 og 3) (Innst. 14 S (2014–2015), jf. Prop. 1 S (2014–2015) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2014–2015))
3. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet 2014 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Innst. 91 S (2014–2015), jf. Prop. 21 S (2014–2015), unnateke kap. 821, 822, 3821 og 3822)
4. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet 2014 under Kulturdepartementet (Innst. 87 S (2014–2015), jf. Prop. 31 S (2014–2015), unntatt kap. 310, 340, 342 og 3340)
5. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv. (Innst. 65 L (2014–2015), jf. Prop. 123 L (2013–2014))
6. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i pengespillogen og lotteriloven (tippenøkkel, private pokerlag) (Innst. 97 L (2014–2015), jf. Prop. 6 L (2014–2015))
7. Referat

Presidenten: Den tidligere midlertidig fritatte vararepresentanten for Oslo, Olivia Corso Salles, har tatt sete.

Den innkalte vararepresentanten for Aust-Agder fylke, Lene Langemyr, har tatt sete.

Fra Fremskrittspartiets stortingsgruppe foreligger søknad om sykepermisjon for representanten Per Sandberg fra og med 10. desember og inntil videre.

Denne søknad foreslås behandlet straks og innvilget. – Det anses vedtatt.

Vararepresentanten, Lill Harriet Sandaune, foreslås innkalt for å møte i permisjonstiden. – Det anses vedtatt.

Lill Harriet Sandaune er til stede og vil ta sete.

Valg av settepresident

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det velges to settepresidenter for Stortingets møte i dag – og anser det som vedtatt.

Presidenten vil foreslå Øyvind Halleraker og Lise Christoffersen. – Andre forslag foreligger ikke, og Øyvind Halleraker og Lise Christoffersen anses enstemmig valgt som settepresidenter for dagens møte.

Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at Stortingets møte i dag avbrytes kl.

11.30, for at representantene skal kunne delta ved utdelingen av Nobels fredspris i Oslo rådhus. Som en følge av dette vil presidenten foreslå at møtet settes igjen kl. 15.30 og fortsetter utover kl. 16 til dagens kart er ferdigbehandlet. – Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag, og det anses vedtatt.

Sak nr. 1 [09:03:10]

Innstilling fra valgkomiteen om valg av medlemmer og varamedlemmer til Nobelkomiteen (Innst. 70 S (2014–2015))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.

Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 2, 3 og 4 behandles under ett.

– Det anses vedtatt.

Sak nr. 2 [09:03:48]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområde 2 og 3) (Innst. 14 S (2014–2015), jf. Prop. 1 S (2014–2015) og Prop. 1 S Tillegg 1 (2014–2015))

Sak nr. 3 [09:04:18]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet 2014 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Innst. 91 S (2014–2015), jf. Prop. 21 S (2014–2015), unnateke kap. 821, 822, 3821 og 3822)

Sak nr. 4 [09:04:42]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet 2014 under Kulturdepartementet (Innst. 87 S (2014–2015), jf. Prop. 31 S (2014–2015), unntatt kap. 310, 340, 342 og 3340)

Presidenten: Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at debatten deles i to, slik at man først behandler budsjettkapitlene under rammeområde 2 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og deretter budsjettkapitlene under rammeområde 3, som gjelder Kulturdepartementet. – Det anses vedtatt.

Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at hver del av debatten blir begrenset til 1 time og 10 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet 20 minutter, Høyre 15 minutter, Fremskrittspartiet 10 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter,

Senterpartiet 5 minutter, Venstre 5 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Miljøpartiet De Grønne 5 minutter og medlemmer av regjeringen 5 minutter.

Videre vil presidenten foreslå at det både i debattens del 1 og i debattens del 2 blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil fire replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen, innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på takerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Rigmor Aasrud (A) [09:06:42]: Det er vanlig praksis å takke for samarbeidet med de andre i komiteen når budsjettet blir lagt fram i salen. Det gjør jeg i dag også, særlig fordi det er grunn til å rose komitélederen for at han og resten av posisjonen har bidratt til at vi har kommet oss gjennom en krevende periode med raushet og respekt etter det som har vært svært langdryge budsjettforhandlinger. Jeg skjønner at ikke alle har opplevd det sånn i andre komiteer.

I dag behandler vi det første budsjettet som virkelig viser regjeringens retning, det viser hvilke valg og prioriteringer som er gjort. Mye er bra, og vi som samfunn har store muligheter. Budsjettet vokser år for år, og det gir regjering og storting handlingsrom til å prioritere.

Arbeiderpartiet er uenig i de hovedgrepene som Solberg-regjeringen gjør i sine prioriteringer. Slagordet «Mennesker, ikke milliarder» har blitt erstattet av «Mennesker med milliarder». Skattelette til dem som har mest, er budsjettets hovedvinner. Riktignok er det noe moderert etter intense forhandlinger mellom regjering og støttepartier her i Stortinget, men fortsatt er den desidert største enkeltsatsingen i budsjettet kutt i formuesskatten.

Det gjør at mange områder som ellers kunne vært løftet, ikke blir det. Barnehagebudsjettet fikk en ørliten påplussing på 800 plasser – eller to i hver kommune. Fleksibelt barnehageopptak, som skulle erstatte det som av Høyres Linda C. Hofstad Helleland ble betegnet som noe som lignet på ordninger i en sovjetstat i valgkampen, er det nå helt og holdent opp til kommunestyrene å prioritere – i konkurranse med kutt i skole og i pleie- og omsorgsbudsjettene fordi kommunebudsjettene er veldig stramme. Mon tro om ikke barnefamiliene heller foretrekker forutsigbarhet, en dato for når de får en rettighet, framfor denne typen fleksibilitet. At barnefamilier med en inntekt på over 470 000 skal betale for en uklar sosial betalingsordning for de andre barnefamiliene, hører ikke med blant de prioriteringer vi har gjort.

I barnevernet er det en satsing i det statlige barnevernet. Det er bra, og det støtter vi. Men gir kommuneøkonomien rom for en fortsatt utvikling av det kommunale barnevernet, det som oppdager og forebygger, som veileder og undersøker? En styrking av familievernet og obligatoriske kurs for foreldre – er det det som avdekker de krevende sakene?

Gode barnehager og barnevern er avhengig av god kommuneøkonomi. Jeg kjenner ingen som ikke opplever

budsjettthøsten krevende i Kommune-Norge, og da burde kommunene fått en større del av handlingsrommet på bekostning av menneskene med milliarder.

Likestillingspolitikken til regjeringen er en godt skjult hemmelighet. Ordningen med kjøkkenbordsforhandlinger til erstatning for tydelige grep fra myndighetene utvikles nå videre. Pappapermen skal ikke bare kuttes med fire uker, den skal med et lite kryss på et skjema kunne fjernes helt – i valgfrihetens navn. Jeg tror de fleste av oss har registrert at de aller fleste organisasjoner, både på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden, ja, de fleste som er opptatt av likestilling, har advart. Jeg gikk gjennom høringen, og da fant jeg én organisasjon og én privatperson som støtter den ordningen som nå legges fram. Vi registrerer at regjeringen ofte ellers lytter til iallfall arbeidstakersiden. Nå er det ingen signaler om at regjeringen vil lytte.

Jeg utfordrer statsråden til å klargjøre hva hun mener om ordningen etter så massive innspill som det som har kommet i høringen. Det er jo sånn at man kan lure på om vi har en likestillingsminister når sånne grep blir gjort. Jeg utfordrer statsråden til å si noe. Hva er det hun er opptatt av når det gjelder likestilling, og hva er det som kommer til å skje med en ordning som ingen ønsker seg, når det gjelder endringer i fedrekvoten?

Ole M i c T h o m m e s s e n hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Mette Tønder (H) [09:11:59]: Arbeiderpartiet er opptatt av likhet, men allikevel er noen barn likere enn andre, for å si det litt «orwellsk». Barn som går i kommunale barnehager, og barn som går i private, er ikke likeverdige i Arbeiderpartiets alternative budsjett. I stedet for å følge regjeringens opptrapping mot et mer likeverdig finansieringssystem, velger de å sette satsene ned. Spørsmålet blir: Hvorfor mener Arbeiderpartiet at barn i private barnehager er mindre verdt enn barn i de kommunale?

Rigmor Aasrud (A) [09:12:30]: Svaret på det er helt opplagt. Vi har registrert at også statsråd Røe Isaksen har sagt at man skal gå igjennom forskriftene for å se om dette fungerer etter hensikten. Vi ser at blant barn i kommunale barnehager er det langt flere barn som har særskilte behov, og det er langt dyrere pensjonsordninger i de kommunale barnehagene. Det vi mener med likhet, er at man må dekke de faktiske kostnadene som er på hvert sted. Jeg registrerer at heller ikke i Høyre og Fremskrittspartiets budsjettopplegg ønsker man å likestille fullt ut, fortsatt er det forskjeller i bevilgninger som gis til de private og til de kommunale. Jeg tror det skyldes at man har sett at det er et system som ikke fungerer etter hensikten sånn som det er i dag. Vi hilser velkommen endringer som gjør at man får kompensert for de faktiske kostnadene man har, og ikke en sjablonglikning som gjør at noen kan trekke store midler ut av et offentlig budsjett.

Morten Stordalen (FrP) [09:13:41]: Arbeiderpartiet snakker om milliarder og mennesker, og mennesker er viktig. I forslaget fra regjeringen ønsker man å legge inn et nasjonalt minstekrav for reduksjon i foreldrebetaling. Dette er noe Arbeiderpartiet ikke har funnet plass til, når man legger det inn i rammen. Vi vet at det er ca. 15 pst. av kommunene som ikke har en slik ordning. Arbeiderpartiet kan sikkert si at vi har mange kommuner som følger opp dette. For eksempel har Nannestad kommune, som er arbeiderpartistyrte, en ordning som de kaller for «Lavere inntekter», og så har de en moderasjon for dem som tjener 0–200 000 kr. Jeg vet ikke om dette er hva Arbeiderpartiet mener med normalinntekt.

Hvorfor ønsker ikke Arbeiderpartiet å gi barna og familier med lavere inntekter muligheten for en plass i barnehagen?

Rigmor Aasrud (A) [09:14:36]: Det er en stor misforståelse at vi ikke ønsker å gi barn med foreldre som har lav inntekt, barnehageplass. Men vi har en ordning i dag som fungerer for 85 pst. av kommunene. Da mener vi at vi heller burde stramme opp de kommunene som ikke har den typen ordninger. Vi mener at den ordningen som nå foreslås, ikke tar hensyn til de forskjellige kostnadsnivåene som er i kommunene, og at det vil være en ganske krevende og byråkratisk ordning å begynne å finne ut hvem som bor sammen, hvem som skal ha de forskjellige ordningene. Derfor mener vi at den ordningen som er forskriftsfestet i dag, burde vært forsterket, og at man burde passe på at alle kommunene følger opp reglene. Vi er ikke enig i det som regjeringen gjør – at de overlater den regningen til andre småbarnsforeldre. Vi bruker milliardene på menneskene, men ikke på de menneskene som har mye fra før. Det er rom for å gjøre de ordningene innenfor det statsbudsjettet som ligger der. Vi har lagt pengene over i rammen til kommunene, og er trygge på at kommunene klarer å følge opp.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:15:49]: I innstillingen viser Kristelig Folkeparti til at antall barnefordelingssaker for domstolene har økt de siste årene, og at Domstoladministrasjonen og Barneombudet mfl. mener at dagens ordning med én obligatorisk meglingsstime før man kan velge å ta saken til domstolene, kan være en av årsakene til økningen. Kristelig Folkeparti har derfor tidligere og nå igjen oppfordret departementet til å se på muligheten for å gå tilbake til ordningen med tre obligatoriske meglingsstimer.

På tross av innspillene fra Barneombudet og Domstoladministrasjonen ønsker ikke Arbeiderpartiet å støtte forslaget vårt. Mener virkelig Arbeiderpartiet at det ikke hadde vært interessant å få en evaluering av om det kan være en årsakssammenheng mellom reduksjonen i obligatorisk meglings- og økningen i antall barnefordelingssaker for domstolene?

Rigmor Aasrud (A) [09:16:42]: Jeg er enig med representanten Bekkevold i at det er viktig at vi finner gode ordninger for de familiene som har et høyt konfliktnivå. Sånn

sett kan ordningen med én time være snau. Men vi er usikre på om det er riktig å si at alle skal over i en meklings situasjon der man bruker tre timer. Det finnes heldigvis mange foreldre som klarer å ordne en skilsmisse på en god måte og får til gode avtaler seg imellom, og da tror vi det er feil å legge opp til et system der alle skal igjennom en tre timer lang meklings- og det kan være andre måter å ordne det på, og det kan vi være villige til å diskutere i tiden framover, men da må vi se en helhet i det hele.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Mette Tønder (H) [09:17:49]: Voksne for Barn har en fin plakate som jeg ønsker meg til jul for å ha på kontoret. På den står det:

«Jeg er unik. Siden tidenes morgen har det aldri eksistert noen som meg. Ingen har mine øyne, nese, hender eller stemme. Ingen har min håndskrift. Gjennom hele evigheten kommer aldri noen til å se ut, tenke, snakke eller gjøre det samme som meg. Jeg er meg, har egen verdi og trenger ikke kopiere andre.

Jeg er unik.»

Grunnen til at jeg vil ha denne på kontoret, er at den skal minne meg på at når vi skaper politikk, gjør vi det for barn og voksne, som er forskjellige, som kommer med forskjellige håndbagger, som har sin egen historie – som er unike.

Unike barn har krav på å få vokse opp med kjærlighet og god omsorg rundt seg, en omsorg som gir trygghet til å mestre livet videre. Men vi vet at altfor mange barn ikke opplever dette. Noen opplever at barndommen blir et springbrett til dårlig skolegang, psykisk sykdom, uførhet og arbeidsløshet.

Derfor er jeg stolt av regjeringen og samarbeidspartiene, som har lagt fram et budsjett som satser mer på familievern enn noen gang, og hvor det statlige og kommunale barnevernet styrkes – et budsjett som setter barns rettsikkerhet på dagsordenen.

I møte med barn som har opplevd at voksne rundt dem har sviktet, sier flere at de kunne ønsket seg at hjelpen kom tidligere. Derfor er det viktig og riktig å styrke det kommunale barnevernet. Et godt og effektivt barnevern er et av hovedmålene for regjeringen, og derfor er det viktig at barnevernet, i samarbeid med helsestasjoner, barnehager, skoler, skolehelsetjeneste og andre, ser barn som trenger hjelp, og setter inn tiltak av god kvalitet til riktig tid. Derfor styrkes også helsestasjonene i dette budsjettet, i tillegg til at vi jobber med kvalitet i barnehagene og i skolene våre.

Barnevernet styrkes ikke bare økonomisk. Vi foreslår å gi mulighet til å sette inn tiltak i familier som trenger hjelp, tidligere enn i dag, også uten at foreldrene samtykker. I dag har vi en høy andel av akuttvedtak, og ved å komme inn med hjelpetiltak tidlig vil andelen kunne gå ned. Barn vil kunne få hjelp tidligere, og familier vil kunne fortsette å være familier med litt hjelp.

Statens og kommunens ansvarsdeling av barnevernet trenger å klarlegges. Derfor ser vi fram til meldingen om endringen i strukturen, som statsråden har varslet. Dette

sammen med kommunereformen vil være starten på å bygge et mer robust barnevern for fremtiden.

Det forebyggende arbeidet ved familievernkontorene styrkes betraktelig i dette budsjettet. Dette kommer på toppen av satsingen i 2014. Aldri før har det vært satset mer på familievern i Norge.

Familievernkontorene gjør et godt forebyggende arbeid i samlivskonflikter. Spesielt viktig er arbeidet med barnefamilier hvor det er vold og høyt konfliktnivå. Vi vet at konfliktnivået er spesielt høyt etter samlivsbrudd. Barn kommer i kryssilden og er lojale mot begge foreldre. Da er det viktig at de i møte med familievernet blir hørt på egnet måte. I den forbindelse viser vi til forslaget om å vurdere at alle barn får egne samtaletimer.

Det gjør vondt i morshjertet å følge den siste tidens mediasaker om vold mot barn. Barndommen er kort, og de barna som ikke blir sett, får alvorlige men, og noen dør altfor unge. Barnevernstjenesten i Lørenskog sier at vi ser det ikke før vi tror det. Derfor er det viktig at regjeringen løfter dette temaet ved å fremme tiltaksplanen for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom. Tiltaksplanen, En god barndom varer livet ut, er et samarbeid mellom flere departement. For å sikre barns trygghet må det bygges stein for stein. Det må jobbes tverrfaglig og over departements- og kommunegrensene.

I budsjettet startes det et forprosjekt for å sikre at omfangsundersøkelser om vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom må skje på etisk forsvarlig måte. Dette er viktig for barna, men det er også viktig for undersøkelsens troverdighet.

Det utenkelige skjer, og de barna som blir utsatt for vold eller seksuelle overgrep, trenger god, trygg hjelp og oppfølging. Det etableres en ny tilskuddsordning til tiltak for voldsutsatte barn. Den er rettet mot frivillige organisasjoner, og målet er å bidra til å støtte etablering og drift av tiltak som kan gi økt livskvalitet for voldsutsatte barn.

Budsjettet vi skal vedta i dag, står i forebyggingens tegn. Ved å se barn som har det vondt, litt tidligere, sette inn gode tiltak tilpasset barnet til riktig tid og få familier til å gå videre med sterkere bånd skaper vi en tryggere framtid for enda flere barn.

Presidenten: Det åpnes for replikkordskifte.

Arild Grande (A) [09:22:53]: Både leveomkostninger og andre forhold kan variere sterkt, noe som taler for å opprettholde dagens forskrift om moderasjon i foreldrebetaling i barnehage. De siste 15 pst. av kommunene som ikke har benyttet forskriften som ønskelig, burde kunne ha vært håndtert av fylkesmennene. Kan representanten Tønder redegjøre for fortreffeligheten av å legge om til den foreslåtte 6 pst. av inntektsgrensen?

Mette Tønder (H) [09:23:22]: For det første mener jeg at det er viktig at vi tar vare på de familiene som trenger det mest. Den moderasjonsordningen det nå legges opp til, gjør akkurat det. Den fordeler inntekt og betaling.

Vi vet at det i dag ikke er alle kommuner som har disse ordningene, men vi vet at mange kommuner har ordningene.

Vi oppfordrer naturligvis gode kommuner til å fortsette med sine gode ordninger. Men for å være helt sikre på at alle barn og familier blir ivaretatt i det store og vide landet vårt, gjør vi altså dette grepet.

Arild Grande (A) [09:24:03]: Det kan høres ut som en fin intensjon, men faktum er at hvis en familie har en felles inntekt på over 470 000 kr, er de utenfor den ordningen som regjeringspartiene har tatt til orde for. Og da blir oppfølgingsspørsmålet: Hvorfor mener representanten Tønder at det er riktig at en familie med felles inntekt på 500 000 kr faktisk skal få økt barnehagepris med 100 kr i måneden?

Mette Tønder (H) [09:24:28]: Jeg fortsetter på svaret mitt: Jeg forsøkte å si at det er viktig å ta vare på alle familier i landet vårt. Vi vet at i dag er det 15 pst. av kommunene våre som ikke har noen som helst hjelp til de familiene som virkelig trenger det. For oss har det vært en målsetting å nå alle med ordningen vår, og vi har derfor foreslått dette.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:25:07]: Med budsjettforliket 207 mill. kr ekstra til barnehageutbygging i tillegg til de 100 mill. kr som regjeringen selv la inn, skal det ifølge tall fra Kunnskapsdepartementet bygges 3 400 nye barnehageplasser til neste år. Kristelig Folkeparti er veldig glad for dette forliket. Dette gjør at flere barn som står i kø, får mulighet til barnehageplass. Dette gjør også at familienes valgfrihet øker. Men mitt spørsmål til Høyres representant er: Hvordan vil Høyre sikre at pengene som har kommet på plass også gjennom forliket, faktisk går til økt bygging av barnehageplasser?

Mette Tønder (H) [09:25:56]: Som vi var inne på i et tidligere replikkordskifte, er det slik at de fleste kommunene våre er veldig gode til å jobbe med gode løsninger, og de gjør det stort sett best når de får lov til å prioritere innenfor sine egne budsjetter i størst mulig grad. Øremerking har en tendens til å straffe dem som allerede gjør det godt, og tilgodeser dem som kanskje har prioritert litt annerledes.

Selv om det er forskjellige posisjoner i denne salen og forskjellige tilnærminger, kan jeg se at vi er enige om, samtlige partier i denne sal, at det må legges inn mer penger for å øke fleksibiliteten i barnehageopptaket. Med en sånn enighet i denne sal forventer jeg og har tillit til at våre kommunepolitikere rundt i hele Norges land også følger dette opp.

Kjersti Toppe (Sp) [09:27:05]: I ein merknad i innstillinga vert det vist til at Arbeidarpartiet, Høgre, SV og Senterpartiet i Innst. 380 S for 2012–2013 anbefalte grunnbemanning på éin vaksen per tre småbarnsplassar og éin vaksen per seks storbarnsplassar innan 2020. I svar på spørsmål nr. 139 til finanskomiteen gjer ikkje regjeringa greie for framdrift eller omtaler planar for korleis dette målet skal oppfyllest. Spørsmålet mitt er om Høgre har gått bort frå målet om å setja eit slikt krav til grunnbemanning. Og i tilfelle ikkje, korleis tenkjer ein at dette målet då skal verta oppnådd?

Mette Tønder (H) [09:27:49]: Som småbarnsmor selv og med en liten jente i barnehagen er jeg også opptatt av dette. I regjeringserklæringen står det at vi skal utrede bemanningsnormer innen 2020, og det forholder jeg meg til. De svarene vi får fra statsråden, er at de er godt i gang med dette.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Morten Stordalen (FrP) [09:28:32]: Forebygging er et sentralt stikkord for denne regjeringen. Nå gis forebyggende tiltak et solid løft, i stedet for at det bare bevilges penger til tiltak som har som oppgave å reparere.

Regjeringen ønsker å forebygge at alvorlige problemer oppstår. Vi mener derfor det er viktig med tidlig innsats for å skape fungerende familier, og at det tilbys veiledning og støtte til førstegangsforeldre og til familier med et høyt konfliktnivå. Jeg er derfor svært positiv til den kraftige økningen til familievern, som er ett av flere tiltak vi i større grad ønsker å benytte for å hindre at skadelig atferd får utvikle seg innad i familier.

Ukentlig mottar jeg henvendelser, både fra familier som forteller om et fraværende barnevern som burde ha vært inne med hjelpe- eller omsorgstiltak, og fra familier som forteller om omsorgsovertakelser uten at hjelpetiltak er forsøkt. Jeg mener at rettsikkerheten til barn og familier i kontakt med barnevernstjenesten må sikres. Barnevernet må også organiseres slik at det er i stand til å utføre sine oppgaver på en god og forsvarlig måte. Derfor er jeg svært glad for at regjeringen har satt ned et lovutvalg for å gjennomgå barnevernloven, og for at strukturen i barnevernet er under vurdering. Jeg er samtidig positiv til at regjeringen har varslet økt bruk av hjelpetiltak også i barnevernet, der det kan forebygge behovet for omsorgsovertakelse. Det er viktig at meldeplikten til barnevernet overholdes – og at voksne melder fra om at små uskyldige kanskje ikke har det så bra hjemme – der det foreligger mistanke om omsorgssvikt. Det må og skal være bedre å si fra en gang for mye enn en gang for lite.

Dette budsjettet har en tydelig sosial profil, og regjeringen gjør en innsats for de mest utsatte barna. Det er opprettet en helt ny tilskuddsordning til tiltak for barn som har opplevd vold og overgrep. Tilskuddsordningen mot barnefattigdom og for barne- og ungdomstiltak i større byer styrkes også, slik at barn som vokser opp i fattige familier, vil få likeverdige tilbud som andre barn. I tillegg innføres det en nasjonal moderasjonsordning for foreldrebetaling for barnehage fra 1. mai 2015. Moderasjonsordningen medfører at foreldrebetalingen maks skal utgjøre 6 pst. av familiens samlede inntekt, med en makspris på 2 580 kr. Dette betyr at husstander med en inntekt på under 473 000 kr har rett til en reduksjon i foreldrebetalingen. Moderasjonsordningen har tidligere vært opp til hver enkelt kommune, og 15 pst. av kommunene har ikke tilbudt moderasjon. Derfor er en nasjonal ordning viktig. Vi vet at flere kommuner har ordninger, og vi vet også at gode kommuner som har gode ordninger, ikke vil ta dem fra sine innbyggere.

Et fleksibelt barnehageopptak er svært viktig for meg og for alle familier med barn som etter dagens regelverk

er «født på feil tidspunkt». For å sikre et fleksibelt opptak er det nødvendig med flere barnehageplasser. Jeg er derfor svært glad for at det nå bevilges midler til 3 400 nye barnehageplasser, som tar oss et godt stykke i riktig retning.

Til slutt vil jeg takke for samarbeidet med avtalepartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre. Et godt budsjett legges nå fram til endelig behandling i denne salen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hege Haukeland Liadal (A) [09:32:11]: I samband med regjeringens forslag om økt bruk av midlertidige stillinger hevdes det at midlertidige jobber vil ramme kvinner mer enn menn. Som komité har vi et særskilt ansvar for likestillingen. Hvordan ser representanten Stordalen på det?

Morten Stordalen (FrP) [09:32:32]: Jeg ser på midlertidige stillinger som en mulighet for mange av dem som ikke kommer inn og får fast ansettelse, som ikke får fast jobb. Det er en mulighet spesielt innenfor bl.a. barnehager og kommuner. I mange kommuner opererer man med mye midlertidighet, og man har et høyt sykdomsfravær i en del yrker. Det gir en mulighet for dem som ikke har fått fast jobb, til å komme inn og prøve seg. De som har vært ute av arbeidslivet av andre årsaker, får mulighet til å komme inn og prøve seg. De aller, aller fleste som går på midlertidig ansettelse, blir fast ansatt.

Hege Haukeland Liadal (A) [09:33:15]: Jeg takker for svaret. Ifølge VG 13. november har statsråd Horne krevd en konsekvensutredning før regjeringen konkluderer med å åpne for større bruk av midlertidige stillinger, dette med grunnlag i kunnskapen om at bruk av midlertidige stillinger særskilt vil ramme kvinner. Støtter representanten statsråd Horne eller statsråd Eriksson i dette synet?

Morten Stordalen (FrP) [09:33:40]: Jeg er grunnleggende opptatt av at alle skal ha en mulighet til å komme inn i arbeidslivet. Det handler om likeverd. Dagens system viser at når det er mindre bruk av midlertidige ansettelser, er det også mindre mulighet for å få fast ansettelse. De aller, aller fleste som nå kan komme inn, få prøvd seg litt lenger og bevise hvem de er, får fast jobb. Det handler om likeverd, at alle får en mulighet.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:34:25]: Kristelig Folkeparti er glad for at vi i budsjettforliket har fått til en økt satsing på familievern med 35 mill. kr, og at disse midlene skal gå til både statlig familievern og de kirkelige familievernene. For Kristelig Folkeparti er det viktig at alle familievernkontorene og alt familievernarbeid styrkes uansett eierskap.

Høyre og Fremskrittspartiet har tradisjonelt stått sammen med Kristelig Folkeparti om det tosporede familievern og ment at det er viktig. Dette handler om familievernets røtter, om at det finnes kontorer som ikke er

offentlige, at det finnes statlige kontorer, og at alle bidrar med verdifulle tjenester, uansett hvem som har startet dem, og uansett hvem som eier dem. Er representanten fra Fremskrittspartiet enig i betydningen av det tosporede familievernet?

Morten Stordalen (FrP) [09:35:13]: Jeg er enig i at ideelle og offentlige – et mangfold av tilbud – er viktig. Det har vært viktig og vil være viktig framover. Det er viktig for denne regjeringen å se på det sammensatte behovet, de sammensatte utfordringene. Da trenger vi også sammensatte og forskjellige tilbud. Derfor er Fremskrittspartiet enig i at flere spor er viktig.

Kjersti Toppe (Sp) [09:35:48]: Den 3. oktober 2012 undertekna Ideelt Nettverk, Virke, Frivillighet Norge og KS Bedrift ein viktig samarbeidsavtale med den raud-grøne regjeringa om leveranse av helse- og sosialtenester. Det skulle gjennomførast dialogmøte éin-to gonger i året, og avtalen skulle evaluerast etter fire år. Den dåverande regjeringa gav oppfølging av avtalen høg prioritet, men i budsjettdebatten i fjor kom det fram ei uvisse om den nye regjeringa ville føra vidare denne samarbeidsavtalen. Under høyringa i helsekomiteen i år merka eg meg at ideell sektor retta sterk kritikk mot den nye, blå-blå regjeringa for at denne samarbeidsavtalen framleis ikkje verka slik dei ønskte. Spørsmålet mitt er om det no er ein uvilje i Framstegspartiet mot å føra vidare denne samarbeidsavtalen, sidan det tar så lang tid å få han på plass.

Morten Stordalen (FrP) [09:36:50]: Det er ikke noen uvilje fra denne regjeringens side. Denne regjeringen er opptatt av å bruke både ideelle ikke-kommersielle, private kommersielle og offentlige tjenester. Denne regjeringen er opptatt av at det er et godt tilbud, og ikke nødvendigvis av hva det måtte hete, men ideelle er fortsatt viktig for denne regjeringen.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:37:26]: Med budsjettforliket som Kristelig Folkeparti har inngått sammen med Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, styrkes den sosiale profilen på budsjettet for 2015, og det er jeg veldig glad for. Det er også svært positivt at forliket innebærer en styrking av familieprofilen og en kraftig styrking av barnehagesektoren. Barnehagen er en stor og viktig del av de fleste småbarnsfamiliers hverdag, og barnehagen er en av de største vinnerne i budsjettbehandlingene.

Når det gjelder den sosiale profilen på familieområdet, vil jeg nevne forlikets endringer på barnetillegget, overgangsstonad og skatt, den økte engangsstonaden, at flere familier med lave inntekter får lavere foreldrebetaling i barnehagene, maksprisøkningen er utsatt, og det er viktig at de to endringene i foreldrebetalingen inntreer samtidig. Tilbudet om gratis kjernetid i barnehagene for 4–5-åringer i husstander med lav inntekt utvides, og 42 mill. kr er satt av til gratis barnehage for barn som bor på asylmottak.

Kristelig Folkeparti er glad for at norske familier styr-

kes ved at familievern budsjettet økes kraftig. Det blir 50 mill. kr mer i 2015 enn i 2014. Dette er en sterk markering av det tosporede familievernet.

Flere får muligheten til å delta på samlivskurs og foreldrekurs, og ideelle familie- og barnesentre redde fra nedleggelse. Dette var en spesielt viktig seier for Kristelig Folkeparti. Vi får innspill fra flere hold om at det er mange familier som trenger tilbudet, og det er etterspørsel fra kommunene etter plasser på slike sentre. Behovet er ikke dekket med Bufdirs eget tilbud, men på grunn av manglende avtale med Bufdir, får kommunene ikke kompensasjon dersom plasser blir benyttet. I dag står disse fem ideelle barne- og familiesentrene, som også er nevnt i innstillingen, uten brukere av tilbudene. Disse drives av Kirkens Bymisjon, Blå Kors, Kirkens Sosialtjeneste og to egne stiftelser. Nå vedtar Stortinget at 35 mill. kr skal brukes på plasser hos disse sentrene i 2015.

Stortinget vil at Bufdir skal kjøpe garanterte plasser hos disse fem ideelle aktørene. Stortinget vil at disse virksomhetene skal benyttes aktivt. Vi vil ikke at disse tilbudene skal bli nødt til å legge ned. Så god råd har vi ikke, at vi kan si nei takk til disse solide fagmiljøene.

Forliket gir også familien en bedre hverdag når flere opplever at de har et reelt valg når permisjonstiden er over. Kristelig Folkeparti er glad for at forliket sikrer at enda flere ettåringer får barnehageplass i 2015. 307 mill. kr skal sikre 3 400 nye plasser i 2015. Dette var en av de høyest prioriterte sakene for Kristelig Folkeparti i forhandlingene. Dette prioriterer vi fordi vi vet at det vil bety alt i mange familiers hverdager. Tilgang på barnehageplass når man trenger det, er helt nødvendig for å få hverdagen til å gå opp for mange – for alle dem som ikke ønsker å bruke kontantstøtten til å være hjemme med ettåringer litt lenger. Det finnes faktisk foreldre som ønsker det også. Og det finnes foreldre som helst vil kombinere og ta noen dager i barnehagen og noen dager hjemme. Derfor vil Kristelig Folkeparti at kontantstøtten skal bli mer fleksibel igjen, og derfor ber flertallet regjeringen se på dette.

Kristelig Folkeparti er utålmodige når det gjelder bemanningsnorm i barnehagen. Vi mener at nok voksne og nok barnehagelærere er det aller viktigste for kvaliteten i barnehagen. Vi vet at det manglet 4 400 barnehagelærere i 2013, og dette må vi ta på alvor.

Jeg vil også framheve i dag at adopsjonsstøtten endelig økes til 1 G, og at flertallet ber regjeringen sikre fortgang i arbeidet med nye samarbeidsland. Det er viktig for Kristelig Folkeparti at stortingsflertallet med dette uttrykker en tydelig vilje til å legge til rette for mer adopsjon.

For Kristelig Folkeparti er det også helt sentralt at barn som av ulike grunner ikke lever sammen med foreldrene sine, skal oppleve trygghet og god omsorg. Kristelig Folkeparti er glad for at forliket innebærer en styrking av det kommunale barnevernet på 20 mill. kr, i tillegg til en styrking av barnevernet i Oslo på 10 mill. kr. Budsjettet til fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker økes med 10 mill. kr, og det settes av flere midler til rekruttering av fosterhjem.

Forliket innebærer også 2 mill. kr til økt støtte til ferietiltak for vanskeligstilte barn og 2 mill. kr i tilskudd til

en organisasjon på barnevernsområdet, herunder Forandringfabrikken.

Kristelig Folkepartis alternative budsjett rommer så mye bra på familieområdet og ellers. Det er primærstandpunkter som vi kommer til å arbeide videre med for at skal bli realisert, men i dag er dette min hovedkonklusjon: Kristelig Folkeparti er glad for at budsjettet for 2015 etter forliket har en bedre sosial profil, også på familieområdet. Kristelig Folkeparti er glad for at budsjettet for 2015 legger til rette for en enda bedre hverdag for familien.

Jeg tar med det opp forslagene vi har fremmet i denne saken.

Presidenten: Representanten Geir Jørgen Bekkevold har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Hege Haukeland Liadal (A) [09:42:47]: Kontantstøtten er viktig for Kristelig Folkeparti. Ordningen skal gi foreldre mer tid sammen med barna, står det å lese. Mitt spørsmål til Kristelig Folkeparti blir: Hvordan vil Kristelig Folkeparti motivere flere pappaer til å velge kontantstøtte?

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:43:11]: Det som er gledelig å se, er at antallet fedre som benytter seg av kontantstøtten, faktisk er økende. Det synes Kristelig Folkeparti er veldig positivt, for vi mener ikke at dette er en ordning som først og fremst er ment å skulle være til mor. Dette er en ordning som er ment for familien, for at familien skal få mer fleksibilitet og større mulighet til å kunne velge andre løsninger enn A4-løsningene som de rød-grønne partiene mente var riktig.

Men det er som sagt gledelig å se at det faktisk er enda flere fedre som nå benytter seg av kontantstøtten enn tidligere, og da er vi på rett vei.

Mette Tønder (H) [09:44:07]: Representanten Bekkevold viser et engasjement for de svakeste i samfunnet vårt og spesielt for det forebyggende arbeidet som foregår i familievernkantorene. En viktig sak for Kristelig Folkeparti har vært det tosporede systemet med ideelle og statlige kontorer.

Kan representanten utdype litt nærmere hvorfor akkurat dette samarbeidet er viktig for kvaliteten i det forebyggende arbeidet?

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:44:34]: For Kristelig Folkeparti handler dette om røttene til familievernet, og dette er et veldig godt eksempel på hva vi snakker om når vi omtaler de ideelle aktørene som pionerer som kom på banen før staten. De så at det var et behov og dro i gang tiltak og tilbud som senere har blitt anerkjent og definert som offentlige myndigheters tilbud og ansvar. Kirkens Familievern kjenner familiens betydning og så behovet for støtte og veiledning til familier i utfordrende situasjoner, og de satte i gang tilbud for å hjelpe folk og tjene samfunnet. De har vist at det ikke bare er profitt og markedsmekanismer som gir skaperkraft og drivkraft. Derfor er det viktig

at vi ivaretar disse ideelle aktørene, og at vi ivaretar dette tosporede systemet også i framtiden.

Morten Stordalen (FrP) [09:45:47]: I merknadene til budsjettet nå har Kristelig Folkeparti på en måte skrevet seg sammen med regjeringspartiene i en merknad som er ganske interessant. De har skrevet at

«regjeringen nå vurderer å innføre muligheten til å pålegge hjelpetiltak for barn og familier der formålet er å unngå omsorgsovertakelse, selv der foreldrene ikke samtykker. Endringen medfører at barnevernet kan gi hjelp til alle barn som trenger det, og at omsorgsovertakelse ikke er eneste utvei der et barn virkelig trenger hjelp».

Betyr dette at Kristelig Folkeparti nå er enig med Høyre og Fremskrittspartiet i at det er på tide med en ny politikk for å hjelpe de barna som trenger det, og hjelpe familier til å holde sammen, og at dette kan være riktig spor?

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:46:31]: Ingen må bli overrasket over at Kristelig Folkeparti av og til skriver seg inn i merknader – både fra den ene og den andre siden – så sant de er gode.

Vi er opptatt av at det er en politikk på dette området som ivaretar barn på en så god og grundig måte som mulig. Derfor har jeg rost statsråden når hun nå har tatt til orde for at man må innføre ordninger der barnevernet kan sette inn tiltak selv der foreldrene ikke samtykker, for det er jo barnet og barnets beste som er viktig her.

Jeg er åpen for å diskutere alt dette videre med regjeringspartiene, med statsråden, og jeg ser fram til at det blir lagt fram saker til Stortinget som gjør at vi får et barnevern og et system som ivaretar barna på best mulig måte.

Snorre Serigstad Valen (SV) [09:47:33]: Representanten Bekkevold nevnte barnetillegget som en av sakene Kristelig Folkeparti er fornøyd med i årets budsjettavtale. Tidligere har vi jo trodd at kuttene i barnetillegget – med budsjettavtalen – begrenser seg til om lag 5 500 kr for en ufør trebarnsforsørger. Så viser det seg at tallene Stortinget har fått oppgitt, er 2014-tall. Siden uføresystemet endres fra 1. januar 2015, er det mye mer relevant å sammenligne med hvordan ytelsene faktisk ville vært i 2015. De tallene forteller en helt annen historie: Uføre trebarnsforsorgere med lav inntekt mister 20 752 kr hver med budsjettforliket til Kristelig Folkeparti. Mener representanten Bekkevold at en ufør trebarnsforsørger er enig i at det å miste 20 000 kr i året gir en bedre hverdag for familien?

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [09:48:32]: Barnetillegget har vært et tema som har blitt mye diskutert, også her på Stortinget, også etter at budsjettforliket var i havn. Jeg må bare si for min egen del at jeg skulle ønske Kristelig Folkeparti hadde fått en blank seier, men vi mener likevel at det har blitt en bedre sosial profil enn det som var utgangspunktet før vi gikk inn og startet forhandlingene. Jeg er glad for at vi har fått en ordning som er varig, og at det behovsprøvde barnetillegget fortsatt skal ligge der, og så får vi se hvordan dette kan ses på senere.

Men om ikke alt er perfekt – og jeg forventer ingen an-

erkjennelse fra SV verken på dette eller på noen andre områder – så vet vi i Kristelig Folkeparti hva vi har gjort, vi vet hva vi har fått til i disse forhandlingene, og dette budsjettet har fått en større sosial profil enn det hadde før vi startet forhandlingene.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Kjersti Toppe (Sp) [09:49:50]: Barne- og familiepolitikken til Senterpartiet skal bidra til å jamna ut sosiale helseforskjellar og sikra alle barn rett til ein god oppvekst. Barnehagane er ein viktig arena for tidleg innsats. Retten til barnehageplass er ikkje oppfylt før vi har to barnehageopptak i året, og Senterpartiet vil løyva 241 mill. kr i 2015 til ein opptrappingsplan for dette.

I forslaget til statsbudsjett frå regjeringa vert maksprisen heva til 2 580 kr per måned. Senterpartiet er einig i at familiar med låg inntekt skal få lågare barnehageutgifter og støttar regjeringa i det, men vi støttar ikkje at dette skal verta finansiert gjennom ein auke av maksprisen utover lønsveksten for dei andre barnehagebarna. Senterpartiet går derfor inn for å redusera maksprisen med 100 kr per måned samanlikna med forslaget frå regjeringa.

Vi merkar oss at regjeringa vidarefører modellen til Senterpartiet for kontantstøtte, og i det alternative budsjettet vårt støttar vi forslaget til satsar frå regjeringa. I det alternative budsjettet vårt bruker vi òg om lag 77 mill. kr på å innføra Finnmarks- og Svalbardtillegget i barnetrygda på nytt.

Senterpartiet meiner at ein auke av eingongsstønad for kvinner som ikkje har opparbeidd seg rett til fødselspengar er eit viktig fattigdomsavgrensande tiltak som òg vil vera ein faktor i det abortførebyggjande arbeidet. Vi aukar difor eingongsstønad til 1 G frå juli 2015. Senterpartiet aukar òg adopsjonsstønad til 1 G frå det same tidspunktet for å leggja betre til rette for dei som ønskjer å adoptera.

Kutta til regjeringa i tilskotssatsen for einslege mindreårige asylsøkjjarar i barnevernet meiner vi vil gjera det vanskelegare for kommunane å tilby denne sårbare gruppa eit godt nok tilbud. Derfor aukar Senterpartiet denne tilskotssatsen til 90 pst.

I det alternative budsjettet vårt aukar vi tilskotet til barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn med 20 mill. kr. Denne ordninga rettar seg mot 23 større bykommunar. Talet på barn som er ramma av fattigdom og dårlege oppvekst- og levevilkår er høgare i storbyane enn på landsplan. Vi legg òg inn 2 mill. kr til tilskot for valdsutsette barn.

I Sundvolden-erklæringa står dette:

«Regjeringen mener i utgangspunktet at produksjon av velferdstjenester skiller seg lite fra andre tjenester. Bruk av konkurranse stimulerer til verdiskaping, bedre tjenester og effektivisering. Det er derfor helt nødvendig at konkurranse blir et gjennomgående element i offentlig virksomhet. Lovfestede rettigheter til velferdstjenester, kombinert med fri etableringsrett og stykkprisfinansiering direkte til den tjenesteproducent forbrukeren velger, kan bidra til å sikre en slik utvikling.»

Brukt om barnevern viser denne blå-blå ideologien seg frå si verste side, fordi konkurransepolitikken og kortsiktigeita verkar motsett av den stabiliteten og langsiktigeita som barn og ungdom i sårbare livssituasjonar treng. Dei skulle ikkje behøva å bekymra seg for kven som vinn det neste anbudet.

I 2013 kjøpte det offentlege barnevernstenester for rundt 1,3 mrd. kr. Den 3. november melde Aftenposten at sju barnevernsaktørar på den norske marknaden totalt har hatt eit overskot før skatt på 550 mill. kr frå 2009 til 2013. Dei fleste av desse er store, svenske omsorgsforetak som er komne inn i den norske marknaden og profitterer på at Sverige ligg framfor Noreg i å kommersialisera velferdsstaten.

Dei blå-blå synleggjer lita eller inga uro for denne utviklinga. Høgre og Framstegspartiet viser i innstillinga til at det er brei politisk einigheit om at det er behov for eit betre barnevern. Ja, det er det. Men 550 mill. kr som har gått til private lommer ville det ha vore stor bruk for i eit slikt forbetra barnevern.

Senterpartiet vil skjerpa merksemda rundt dette området. Vi vil nøye følgja opp både anbotspolitikken til regjeringa og høvet til dei private kommersielle til å ta utbytte. Senterpartiet meiner at det er stort behov for å behalda dei ideelle aktørane på barnevernsfeltet. I dag utgjer det ideelle innslaget ca. 25 pst. av institusjonstilbodet, og vi etterlyser vilje frå regjeringa til å laga eit innkjøpssystem som varetar dei ideelle tilbydarane. Vi registrerer dessverre at samarbeidsavtala mellom regjeringa og ideell sektor framleis ikkje fungerer slik intensjonen var, og slik arbeidet var begynt under raud-grønt styre.

Til slutt vil eg informera om at Senterpartiet kjem til å stemma for mindretalsforslaga nr. 1, 2, 3 og 5 som ligg i innstillinga.

Presidenten: Det åpnes for replikkordskifte.

Mette Tønder (H) [09:54:46]: Vi står nå overfor en stor kommunereform, og Senterpartiet har med all tydelighet vist at de ikke akkurat heier denne fram. I denne budsjettbehandlingen diskuterer vi de mest sårbare, de barna som ikke kan stole på familiene sine. Det skal ikke den store virkelighetsorienteringen til for å forstå at små fagmiljøer i det kommunale barnevernet, kanskje med bare én ansatt, står overfor store utfordringer for å møte barns krav på rettssikkerhet.

Samtidig ser vi at samkommuneprosjekter ikke har vist seg å være tilstrekkelig. Hva er Senterpartiets svar til de barna som ikke får hjelp og ikke når fram i disse kommunene?

Kjersti Toppe (Sp) [09:55:27]: Eg er veldig einig i at vi må gjera kva som helst for at vi sikrar barn som treng hjelp, den hjelpa dei skal ha.

Eg har følgd debatten om kor vidt kommunereform er svaret på utfordringane i barnevernet. Det er klart at enkelte kommunar har eit for lite fagmiljø. Dei er nøydde til å samarbeida for å få opp kvaliteten og sikra barna det tilbodet dei skal ha. Men eg har sett rapportar som viser

at det ikkje automatisk vert eit godt barnevern i ein stor kommune. Og det er rapportar som viser at det som Høgre tar for gitt, at det automatisk er eit dårleg barnevern i små kommunar, stemmer heller ikkje.

I denne saka som i mange andre saker er kommunereforma ofte svaret på alt, men kva som eigentleg er spørsmålet, er ikkje alltid like klart.

Morten Stordalen (FrP) [09:56:36]: Senterpartiet vil ha en sosial profil på foreldrebetalingen, sier de, men ikke ved at de med mest ressurser bidrar mer – bidrar ekstra. Hvordan vil Senterpartiet da finansiere den sosial profilen?

Kjersti Toppe (Sp) [09:56:56]: Det er heilt korrekt at Senterpartiet ikkje sluttar seg til forslaget frå regjeringa om å auka maksprisen med 100 kr i månaden for å finansiera den sosiale profilen eller mindre foreldrebetaling til dei som tener minst. Dette kan vi finansiera ved at vi ikkje gir skattelette til dei rikaste, og ved at vi ikkje har kutt i formuesskatten, som òg går til dei rikaste. Det er den verkeleg sosiale prioriteringa i Senterpartiets budsjett. Det går ikkje på dette fagområdet isolert, men på skatte- og avgiftspolitikken, som viser at vi prioriterer fellesskapsløysingar og ikkje skattelette til dei rikaste, som det heiter.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [09:57:59]: Representanten var inne på private aktører. Det er jo slik at det er en god miks av private, ideelle og offentlige leverandører innenfor dette feltet. Disse har fått oppdraget etter åpne prosesser, og det er krav til kvalitet og det er krav til innhold. Så opplever jeg at representanten mener det ville vært bedre om de pengene, som da går til de private aktørene etter de inngåtte avtalene, hadde blitt brukt på en annen måte.

Så da har jeg egentlig to spørsmål: På hvilken måte skulle disse pengene brukes i stedet? Og hvilke tilbud mener representanten at barna skulle få, hvis de ikke skulle fått det private tilbudet de får i dag? Det er ikke slik at det står ledige plasser rundt omkring, at det er masse kapasitet, så jeg bare lurer på hvilke tilbud barna skulle fått isteden.

Kjersti Toppe (Sp) [09:58:47]: Det er et veldig viktig spørsmål, korleis vi organiserer innkjøp av barnevernstenestene.

Eg synest det er eit problem når vi har eit så høgt nivå av utbytte hos dei private tilbydarane. Når det er gått 550 mill. kr til nokre familiar i Sverige, så synest eg faktisk at det er eit problem, og det burde vera eit problem for Stortinget at det er slik vi forvaltar pengane som skal gå til barna.

Så tenkjer eg at det òg er viktig å få fram at det ikkje berre er dei private kommersielle som har ledig kapasitet. Det finst òg private ideelle som står klare til å gjera ein større innsats på barnevernsfeltet, og det er der hjartet til Senterpartiet ligg.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Åsta Årøen (V) [10:00:11]: Noreg er eit godt land å leve i for dei aller fleste, men ikkje for alle. Det finst dess-

verre store grupper barn som fell utanfor. Det er mange årsaker til at ein del barn i vårt land lever vanskelege liv. Venstre meiner at vi som samfunn må ta ansvar for barna som lever i utanforskap, anten årsaka til utanforskapen er fattigdom eller har andre årsaker. Alle barn er viktige og bør få same sjansen til eit godt liv.

Venstre innførte i si tid dei Castbergske barnelover, lover som nettopp hadde som intensjon å skape meir like moglegheiter. Venstre har i dette budsjettssamarbeidet med regjeringspartia og Kristeleg Folkeparti prioritert fattige barn og vanskelegstilte barn. Dette er fordi ingen barn vel sin barndom. Ansvar for barnets framtid ligg ikkje berre på foreldra. Tenk på ordtaket «It takes a village to raise a child.»

Venstre ønskjer å forskjellsbehandle i positiv forstand. Vi må gje mest til dei som treng det mest. Barn som av ulike grunnar treng ekstra hjelp og ressurser, skal få det. Venstre ønskjer å ha støtteordningar som er målretta og differensierte. For Venstre er dette rettferdig politikk, politikk som fører til omfordeling, og Venstre meiner det er rett å gje meir til dei som har minst, anten det gjeld reine økonomiske støtteordningar som auka sosialhjelp og omfordeling av barnetrygd, eller differensiering og gratis barnehage og SFO til dei med svak økonomi.

I dette budsjettet fekk vi gjennomslag for barnehagar, og i Venstre ser vi på det som eit steg fram at det frå 1. mai neste år blir innført reduserte satsar og gratis kjernetid for fire- og femåringar i låginntektsfamiliar. Barnehagen er ein arena som betyr enormt mykje for utsette barn og familiar, og det er ein god læringsarena. Det kan vere ein viktig arena for å bygge god psykisk helse hos barn, og det kan stabilisere omsorgssituasjonen.

Vi treng gode barnehagar. Barnehagen er ein fin arena for å sjå det enkelte barn, og ein kan oppdage hjelpebehov. Difor må den faglege kompetansen hos barnehagetilsette vere høg. For Venstre er det viktig å arbeide målretta for å auke den faglege kvaliteten i barnehagen, men vi ser òg eit behov for å auke talet på barnehageplassar, slik at fleire eittåringar kan få eit tilbod om plass. I budsjettforliket sikrar vi saman med Kristeleg Folkeparti over 200 mill. kr ekstra til fleire barnehageplassar og til eit meir fleksibelt barnehageopptak.

Dessverre er det slik at eit barns sjansar i livet er veldig tett knytte saman med det eine valet ein ikkje rår over: Kva foreldre ein har. Ein god oppvekst gjer oss robuste i møtet med livets utfordringar, og ein vond barndom kan setje spor gjennom eit heilt liv. Venstre prioriterer førebygging av omsorgssvikt, bl.a. gjennom tiltak som hjelper foreldre å auke sin omsorgskompetanse. I heile haust har media avdekt grufulle saker der barn har opplevt vonde ting som vold, overgrep og omsorgssvikt. Dette kan vi ikkje tolerere.

For Venstre er førebygging viktig. Vi ønskjer satsing på helsestasjon, skulehelseteneste og familievern, og det kommunale barnevernet treng langt fleire ressurser. I vårt alternative budsjett fekk det kommunale barnevernet ei styrking på 170 mill. kr. Helsestasjonen er i ein unik posisjon i forhold til familien og må difor sikrast gode moglegheiter til å tilby hjelp tidleg. Det same gjeld familievernkontor, som kan dempe konfliktar mellom foreldre. I dette

budsjettet har vi oppnådd ei styrking av helsestasjoner, skulehelseteneste, familievern og barnevern.

Men nokre gongar er ikkje førebygging nok. Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker har lang saksbehandlingstid, og fristane blir ofte brotne. Det er veldig alvorleg for barna som blir verande lenge i ein uviss situasjon. Fylkesnemndene har fått tilført midlar i forliket som Venstre og Kristeleg Folkeparti har med regjeringa, og der er målet å få ned saksbehandlingstida. I framtida ønskjer vi òg å få greidd ut ein familiedomstol, og vi tenkjer òg at barnevernlova som rettslov kan vere eit viktig svar. Barn har krav på hjelp.

Venstres alternative budsjett er eit sosialt budsjett med ei samla fattigdomssatsing på 2,5 mrd. kr, og det er eit budsjett med handlingsvilje for dei svakaste. Det er eit budsjett som viser vilje til å prioritere den viktige førebygginga. Eg har ikkje fått nemnt alle budsjettgjennomslaga, men eg kan nemne veldig kort: meir pengar til tilskotsordning for å redusere fattigdom blant barn og betring av forholda for barne- og familiesenter. Alt dette har sin bakgrunn i at vi veit kor viktig barnas første leveår er, og dermed må budsjettet reflektere det. Vi må satse på dei minste.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Mette Tønder (H) [10:05:25]: Regjeringen foreslår i budsjettet å starte en barnehageportal hvor foreldre og andre på en enkel måte kan finne og sammenstille informasjon om barnehager i Norge. Alle som har søkt plass for sitt barn – jeg har nylig gjort det selv – vet hvor vanskelig det er å finne ut hvordan barnehagene i nærområdet er når man skal prioritere mellom barnehagene.

Kunne representanten si noe om hvordan Venstre stiller seg til dette forslaget?

Åsta Årøen (V) [10:05:54]: Eg er til liks med representanten frå Høgre oppteken av at foreldre skal ha god og enkel tilgang til nyttig informasjon om barnehagetilbodet i kommunen sin. Også eg er småbarnsmor.

I lang tid har det hovudsakeleg vore fokusert på tilstrekkeleg med barnehageplassar, og eg meiner at det no må bli fokusert på kvalitet og innhald. Derfor har Venstre i det alternative budsjettet sitt løyva 177 mill. kr til kompetanseløft og vidareutdanning av barnehagepedagogar.

Tilbake til barnehageportalen: Så lenge dette er ei ordning som blir opplevd som ei hjelp til å gjere det lettare for foreldre å orientere seg og finne det tilbodet som er riktig for dei, er eg nokså sikker på at Venstre vil stille seg positiv til det. Målet må vere å sikre god informasjon mellom heim og barnehage, og Venstre ser føre seg at ein barnehageportal må vere ei løysing som er og blir opplevd som ei forenkling i kvardagen til foreldra.

Presidenten: Replikkordskiftet er over.

Kirsti Bergstø (SV) [10:07:07]: Norge er et av verdens aller mest likestilte land. Det er noe jeg er veldig stolt over. Men framfor alt er jeg stolt over den bevisste politikken som ligger bak et slikt resultat, fordi en aktiv politikk for

likestilling krever en aktiv politikk for familier, for samfunnsliv, for arbeidsliv. Og det er nettopp ved å se disse tingene i sammenheng og ved å ha en aktiv politikk på dette feltet at vi har lyktes i noe så unikt på verdensbasis som å kombinere høye fødselstall med høy yrkesdeltakelse blant kvinner.

Det er slik at rammene som settes politisk, også legger premissene for folks liv. Den reelle muligheten til å delta i arbeidslivet for alle – og dermed også å være økonomisk selvstendig og selvberget, noe som bør være et politisk mål – kom først med retten til barnehageplass for alle unger. Derfor var det en likestillingsrevolusjon.

Jeg frykter at vi går en framtid i møte med mindre likestilling, og det er nettopp fordi at likestilling ikke er noen naturlov, eller noe urokkelig, men noe som er avhengig av en bevisst politikk. Når politikken endres, da ser vi også tilbakeslag. Når det kuttes i pappapermisjonen, så gjør det noe med fordelingen av det ulønnede arbeidet i hjemmet, og det gjør noe med synet på kvinner og menn i arbeidslivet. Hvis midlertidige ansettelser blir hovedregelen, så gjør det noe med det å våge å få barn, det å våge å bli gravid. Ingen vil gjøre det med åpne øyne i en midlertidig ansettelse. Når kontantstøtten øker, så bidrar det verken til pensjonspoeng eller egen inntekt, men til at kvinner blir hjemme, og når barnehagene blir dyrere, går det i feil retning hvis det er et mål at alle skal delta. Ved konkurranseutsetting blir det utrygge tilbud til dem som trenger det, men også ofte dårligere arbeids- og pensjonsforhold for dem som jobber der, og det er ofte kvinner.

Vi i SV vil framover. Vi vil ha omfordeling, og vi vil ha maktutjevning, vi vil at alle skal ha like muligheter uavhengig av kjønn, uavhengig av etnisitet, uavhengig av klasse. Derfor fremmer vi en aktiv politikk for likestilling. Vi vil styrke trepartssamarbeidet for likestilling i arbeidslivet, vi vil bekjempe deltidsarbeidet som kvinner sliter med i dag. Vi vil heller gi likestillings- og diskrimineringsombudet et styrket virkemiddelapparat for på den måten å kunne ta tak i den diskrimineringen som særlig gravide kvinner opplever allerede i dag. Vi vil heller ha en pappaperm, vi vil øke engangsstønaden, vi vil øke barnetrygden, og vi vil verne om maksprisen, samtidig som kvaliteten i barnehager øker og opptakene blir flere.

Likestilling kommer ikke av seg selv. Vi vil heller kjempe mot de utfordringene vi har i dagens samfunn, for de finnes, og dette burde vi heller stå sammen om – og ikke nærmest alene om – hvis et likestilt samfunn og utjevning av makt og muligheter er et mål.

Presidenten: Det åpnes for replikkordskifte.

Svein Harberg (H) [10:11:07]: SV har over lang tid bygd opp en profil der de var opptatt av likestilling, som vi hørte i innlegget her, og ikke minst opptatt av barn og barns rettigheter. Jeg må si det er med undring vi i vår komité sitter gang etter gang og savner SVs stemme. De har altså ikke prioritert å være i den komiteen der nettopp to av flaggsakene til SV håndteres. Det synes vi er underlig.

Vi synes også det er underlig at det i deres alternative budsjett ikke er noen tegn til sosial profil på barnehage-

sektoren. Det er ikke ivarettatt gjennom de innretningene de foreslår nå, og det ble heller ikke ivarettatt i de åtte årene de satt i regjering. Er sosial utjevning ikke en sak for SV lenger, og spesielt ikke for barna?

Kirsti Bergstø (SV) [10:12:07]: Jeg lurer på om du har lest feil utgave av SVs alternative budsjett – i så fall skal jeg sørge for at du får riktig utgave tilsendt – for i vårt budsjett styrkes utsatte barn, og omfordeling er kjennetegnet på budsjettet. Det er nettopp derfor vi hever barnetrygden, det er derfor vi verner om maksprisen, det er derfor vi styrker det lokale barnevernet. SV er partiet som har ansvar for barnevernsløftet, som har gjennomført det historiske løftet for utsatte unger over hele landet, og det fortsetter vi med også i vårt alternative budsjett.

Når vi er inne på utsatte barn, er det også viktig å nevne at vi både har fattigdomstiltak, og at vi styrker barnehuse- ne i vårt budsjett – ikke for at vi skal ha en god profil, men fordi vi vil endre folks hverdag.

Svein Harberg (H) [10:13:08]: Jeg registrerer at jeg ikke fikk svar på det jeg spurte om, nemlig barnehager, sosial utjevning og sosial profil. Og siden jeg nå har lest i det rette alternative budsjettet, vet jeg at det ikke ligger noe der. Det er riktig at det er noen forslag om barnetrygden. Barnetrygden er under diskusjon, for en er svært tvilende til om den er treffsikker, og så får vi se hva som skjer med den.

Men jeg tror jeg gjentar spørsmålet: Når det gjelder barn i barnehager, og alle barns mulighet til å være i barnehage, hva er bakgrunnen for at SV har gått bort fra sine løfter og mange taler om sosial profil, også der?

Kirsti Bergstø (SV) [10:13:54]: Vi mener at det at barn har muligheten til å gå i barnehage, sikres gjennom en lav makspris. Vi mener at det er utjevning at barn går i barnehage, og at det er et godt tilbud med god kvalitet. Derfor løfter vi også utdanningen for de ansatte i barnehagen.

Men jeg synes dette er et underlig angrep fra en representant som faktisk representerer et budsjett og et parti som har gått til målrettet angrep på de aller mest utsatte i samfunnet, og som reduserer inntektene til de fattige. Eksempelen med å redusere barnetillegget for uføre foreldre er i så måte grelt.

Når det gjelder komitéfordeling, som jeg ikke svarte på i sted, handler det om at vi er sju representanter. Jeg satser på at vi blir flere med fortsatte høyrebudsjetter med den sosiale profilen som vi har sett.

Morten Stordalen (FrP) [10:15:10]: I innlegget brukte man fem minutter på et ganske omfattende departement med mange, mange viktige områder. Vi hørte likestilling, likestilling, likestilling. Det kunne høres ut som det var kjønnslikestilling og ikke likeverd, som Fremskrittspartiet er opptatt av, at alle faktisk skal ha de samme mulighetene. Det ble også påstått fra talerstolen av SVs representant at man skal ha like muligheter. Ja vel. Det er ca. 10 pst. som ikke tar ut sin foreldrepengekvote fordi de ikke har hatt muligheten til det, og disse barnefamilie- ne øns-

ker regjeringen å se. Hvem mener SV at foreldrepengekvo- ten er til for? Er det kun et likestillingsspørsmål, eller er det barnas beste som denne regjeringen mener den er til for?

Kirsti Bergstø (SV) [10:15:59]: Det er vel få som tviler på SVs brede engasjement på dette feltet når det gjelder både barnevern og likestilling. Vi skal komme tilbake til dette i debatten, det lover jeg deg.

Når det gjelder foreldrepenger, handler det om at man skal ha muligheten til å ivareta barnet den første tiden, men det er også et spørsmål om hvordan et samfunn skal innrettes. Vi vet at kvinner gjør mesteparten av det ulønne- de arbeidet hjemme, og det har også virkning på arbeidsliv- et. Kvinner blir ansett som hovedomsorgsperson hjemme, og det virker også inn på hvordan arbeidsgivere ser på kvinner.

Vi ønsker et likestilt arbeidsliv, og vi ønsker et likestilt familieliv og samfunnsliv. Da er det viktig at vi deler på de oppgavene som finnes, og også at barna får ta del i begge foreldrenes oppgaver hjemme.

Presidenten: Presidenten minner om at medrepresen- tanter tiltales i tredje person via presidenten.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [10:17:03]: SV fore- slår i sitt alternative statsbudsjett å kutte hele bevilgningen til kontantstøtten. Det vil si at ca. 25 000 barn og foreldrene deres fratras en inntekt på 6 000 kr per måned, 72 000 kr per år. Dette foreslår SV, selv om de selvfølgelig er vel vitende om at flere av disse familiene lever med lave inntekter. SV foreslår riktignok å opprette en ventestøtte på 6 000 kr i måneden, men anslår dette behovet til kun å gjelde 1 250 barn. Her bevilges det 90 mill. kr.

SV foreslår å bevilge 156 mill. kr til å bygge barnehage- plasser, og 156 mill. kr tilsvarer ca. 1 200 plasser. Da er spørsmålet: Hva med de over 20 000 barna som fratras kon- tantstøtte, og ikke får ventestøtte og ikke får barnehage- plass? Er det noen spesiell grunn til at SV i sitt opplegg ikke setter av penger til at også disse kan gå i barnehage eller få ventestøtte?

Kirsti Bergstø (SV) [10:18:16]: SV setter av penger til ventestønad som foreldre kan motta i påvente av barne- hageplass. Vi ønsker også å innføre to barnehageopptak, sånn at man slipper å vente på det. I tillegg ønsker vi å sette av penger til en foreldrehalvtime for å kunne bøte på den tidsklemma som veldig mange opplever er vanskelig, særlig når de helt små begynner i barnehagen.

Når det gjelder kontantstøtten, mottar mange den nett- opp som en ventestønad i dag. Det bør ikke være ukjent for Kristelig Folkeparti at en del betaler barnepass pri- vat mens man venter på barnehageplass, gjennom mot- tak av kontantstøtte. Med SVs politikk balanserer vi barn- nas behov for trygge og gode barnehager, og ikke minst en god inntekt gjennom bl.a. økning av engangsstønad og av barnetrygd.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Statsråd Solveig Horne [10:19:39]: Jeg har først lyst til å takke både Kristelig Folkeparti og Venstre for en god budsjettavtale, noe som er viktig å ha på plass for det videre arbeidet vi skal gjøre i regjering. Jeg vil si at et godt budsjett har blitt enda bedre med denne avtalen.

Representanten Rigmor Aasrud startet sitt innlegg med å si at nå viser det hvilken retning og hvilke valg denne regjeringen tar. Akkurat det er jeg helt enig i. Det viser at denne regjeringen satser på familie, den satser på barnevern og den satser ikke minst på forebygging og tidlig innsats. Vi ruster familiene for fremtiden.

Godt foreldreskap med trygge familierelasjoner er den viktigste rammen rundt barn og unges oppvekst. Trygge foreldre skaper trygge barn. Regjeringen er svært opptatt av det forebyggende arbeidet som skjer i familieverntjenesten. Foreldre som sliter, har behov for støtte og hjelp til å løse konfliktene og til å være gode omsorgspersoner for sine barn. Jeg er glad for at vi gjennom budsjettforliket i Stortinget har fått på plass en styrking av familievernet i 2015. Det er en historisk satsing på familievernet i 2015.

God forebygging handler om å fange opp barn som har det vanskelig, på et tidlig tidspunkt, og at innsatsen ikke lar vente på seg. Samarbeidet mellom tjenester som møter barna i deres første leveår, må bli bedre. Derfor er jeg glad for at regjeringen har fått på plass en styrking av helsestasjonene.

Enkelte barn og ungdom utsettes for handlinger som ligger langt utenfor vår fatteevne. Denne høsten har vi dag etter dag lest om grove overgrep- og omsorgssviktsaker hvor også vi som samfunn har sviktet. Det er historier som har berørt meg sterkt, og vi har alle sammen blitt berørt.

Vi må tørre å snakke om disse temaene. Vi må løfte debatten, og vi må ha mot til å handle. Vi har alle et ansvar for å hindre at barn utsettes for vold og overgrep, og vi har alle en plikt til å melde fra når det er mistanke om at noe skjer.

Regjeringen har lagt fram en ny tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom. Tiltaksplanen gjenspeiler at regjeringen prioriterer forebyggende arbeid og tidlig innsats. Tiltaksplanen understreker hvor viktig det er at voksne som møter barn og unge i sitt daglige virke, har nødvendig kompetanse til å oppdage dem som har det vanskelig, og at de vet hvor de skal henvende seg med sin bekymring. Alle har et ansvar for å melde fra, men det krever kompetanse, og det krever mot og handlekraft.

For meg er det viktig at vi også tar vare på de barna som har blitt utsatt for vold, og jeg er veldig glad for at komiteen støtter regjeringens forslag om en ny tilskuddsordning for denne gruppen. Det er behov for tiltak som kan hjelpe de barna som har vært utsatt for vold og overgrep, til en bedre mestring i hverdagen. Selv i Norge er det barn som lever i fattigdom. Vi vet at arbeid er den viktigste veien ut av fattigdom, men vi må sikre at barn som lever i fattige familier, skal ha et likeverdig tilbud som andre barn.

Regjeringen har derfor foreslått å styrke tilskuddsordningen Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn. Jeg er også veldig fornøyd med budsjettforliket her på Stortinget, som styrker innsatsen mot barnefattigdom ytterligere. Re-

kordmange barn og unge har dette året fått deltatt på Ferie for alle og fått tilgang til fritidsaktiviteter i hverdagen.

Jeg synes det også er positivt at vi har fått på plass en økning i engangsstønadene ved fødsel, og som representanten Toppe var inne på, så er det også et viktig ledd i fattigdomsbekjempelsen.

Å gripe tak i utfordringer før de vokser seg altfor store er bra for den enkelte og det er bra for samfunnet. Derfor er jeg glad for at vi nå styrker sentrene for foreldre og barn. Vi må jobbe med å gjøre det enklere å pålegge hjelpetiltak der foreldrene nekter å samarbeide. Det må være barns beste og barns rettssikkerhet som står i fokus. Derfor vil vi gi barnevernet et nytt virkemiddel som kan gi barna den hjelpen de trenger.

Fosterhjem er et av de mest brukte tiltakene når barnevernet må plassere barn utenfor hjemmet. Derfor er jeg glad for at vi neste år skal legge fram en stortingsmelding om fosterhjemsomsorgen 2015. Det blir et viktig arbeid, og også et viktig satsingsområde for regjeringen.

Avslutningsvis vil jeg nevne at arbeidet med å få en tydeligere ansvarsdeling mellom stat og kommune for barnevernet kommer til å bli viktig. Vi må påse at kommunene jobber med tidlig innsats og forebygging for å sikre alle barn i kommunen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Sonja Mandt (A) [10:24:58]: Hvilke likestillingsinitiativ er statsråd Horne mest tilfreds med?

Statsråd Solveig Horne [10:25:09]: Jeg er glad for at vi med årets budsjett og neste års budsjett viderefører det gode arbeidet som de tre likestillingssentrene rundt om i landet, gjør.

Samtidig er jeg glad for at regjeringen nå jobber aktivt med en likestillingsmelding som vil fokusere på de likestillingsutfordringene som er i samfunnet i dag.

Den stortingsmeldingen som jeg jobber med nå, vil ta for seg både arbeidsliv, utdanning og helse. Jeg ser det er en utfordring med kvinnehelse. Meldingen vil også ta for seg vold og overgrep, som er noen av de største likestillingsutfordringene i verden i dag. Det er så viktig, og det er vi nødt til å bekjempe også her i Norge.

Likestilling står høyt på dagsordenen til denne regjeringen, og i arbeidet med en felles likestilling og antidiskrimineringslov vil likestillingen bli styrket. Så denne regjeringen satser på likestilling.

Sonja Mandt (A) [10:26:12]: Statsråden sier noe om hva slags retning de vil ha på likestillingen, og de har valgt retning. I Arbeiderpartiet mener vi at det blir mindre likestilling, særlig når det gjelder pappapermen og reduksjonen av den. Hva slags tiltak kommer statsråden til å sette i verk for å prøve å få flere pappaer til å ta permisjon, i det scenarioriet som en nå har skissert opp, og som en nå kutter i?

Statsråd Solveig Horne [10:26:40]: Det er mye god likestillingspolitikk i god familiepolitikk, og for denne re-

gjeringen er familiepolitikken en viktig del av likestillingsdebatten.

Vi har nå sett at det er ca. 10 pst. av fedrene som ikke tar ut fedrekvoten, som vi ønsker at flere foreldre skal kunne få lov til å ta ut med den unntaksordningen som er sendt på høring. Jeg var i kontakt med en far som var lærer, og som var veldig fortvilt over at han ikke kunne få lov til å overta mors uker. Mor var selvstendig næringsdrivende og hadde ingen mulighet til å ta ut de ukene. Det gikk ut over familien, men ikke minst gikk det ut over barna, som da måtte enten til dagmamma eller i barnehage, mens familien ønsket at barnet skulle være hjemme med familien. Med en utvidet unntaksordning vil kanskje flere fedre ha muligheten til å kunne overta noen av ukene fra mor og også kunne være lenger hjemme med barna sine, som er det beste, når vi vet at foreldrepengeordningen i dag er til for barna.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [10:27:57]: Kristelig Folkeparti er veldig glade for at budsjettforliket inneholder 35 mill. kr til kjøp av plasser fra Aglo barne- og familisenter i Stjørdal, Vilde i Horten, Solstrand i Haugesund og Sebbelow og Nanna-Marie i Oslo. I dag vedtar vi at Bufdir skal benytte tilbudet fra disse virksomhetene, slik at de ikke må fortsette å vurdere nedleggelse fordi de blir stående med ubenyttede plasser. Sentrene har en rekke henvendelser fra kommunene som viser at det er et betydelig behov for de tjenestene og den kapasiteten de har. Dette er sterke fagmiljøer som tilbyr støtte til foreldre som trenger ekstra støtte av ulike grunner. De hjelper foreldre til å bli gode nok omsorgspersoner for egne barn. Dersom det ikke er mulig, er de også med og avklarer barnets videre omsorgsbehov. Som sagt er det et viktig tilbud til foreldre som sliter, og til barn som har det vondt. Deler statsråden Kristelig Folkepartis glede over at disse fem sentrene er sikret kjøp av faste plasser fra Bufdir i 2015?

Statsråd Solveig Horne [10:29:05]: Jeg deler Kristelig Folkepartis glede over at vi nå har fått ekstra penger til å kunne satse mer på foreldre og barn-sentre. Det er et viktig tiltak som både fagmiljøene og foreldrene ønsker – det å få en god kartlegging, det å kunne komme tidlig inn og se hvilken hjelp en skal gi den familien og de barna. Derfor er foreldre og barn-sentrene et viktig satsingsområde og et viktig tiltak som vi er nødt til å ha. Nå får jeg en rapport om det videre arbeidet med foreldre og barn-sentrene, for som representanten også er kjent med, er dette et kartleggingssystem som et samlet storting har sagt skal være en kommunal oppgave. En ser at flere og flere kommuner ikke klarer å påta seg den spesialiserte kartleggingsoppgaven, derfor er det viktig at vi går inn og ser om det skal være statlig styring av foreldre og barn-sentrene.

Jeg er glad for at stortingsflertallet har fått på plass ekstra penger til foreldre og barn-sentrene.

Kjersti Toppe (Sp) [10:30:20]: Er mor pleietrengende, vil ein som son få to timar meir hjelp frå det offentlege i veka enn om ein er dottera i familien. Det følgjer av eit større forskingsprosjekt som er utført ved NOVA. Funna

viser at kjønn synest å spele ei sentral rolle ved tildeling av offentlege heimetenester. Dette står i sterk kontrast til målet om universelle velferdsordningar som skal fordelast etter brukarane sine behov og ikkje på bakgrunn av kjønn. Spørsmålet mitt er kva likestillingsministeren vil gjere i denne saka.

Statsråd Solveig Horne [10:30:56]: Da må jeg bare få si at akkurat den rapporten kjenner jeg ikke til, men selvfølgelig er det brukernes behov som skal være i sentrum, ikke hvilket kjønn en har. Derfor er det en rapport som jeg vil ta med meg i det videre arbeidet, spesielt med likestillingsmeldingen, for det er viktig å sikre at det er den enkelte brukerens behov som skal være avgjørende for å få rettighetene sine på plass, og ikke hvilket kjønn en har.

Kirsti Bergstø (SV) [10:31:35]: Statsråden snakker varmt om familiene. Samtidig ser vi at regjeringen kutter i overføringer til enslige forsørgere. Vi ser at det kuttes i inntektene til de fattigste familiene med den dårligste helsen gjennom kuttet i barnetillegget til uføre. Og det sies veldig lite – eller ingenting – om de familiene som har foreldre av samme kjønn. LHBT-fokuset finnes ikke.

Derfor er mitt spørsmål: Når statsråden sier at det skal føres en aktiv familiepolitikk, hvilke familier er det snakk om da?

Statsråd Solveig Horne [10:32:19]: Denne regjeringen fører en aktiv familiepolitikk, og det gjør vi for alle familier. En familie er en institusjon som har omsorg for barn, uansett om det er to mødre eller to fedre. Derfor er familiepolitikk like viktig uansett hvordan familien er sammensatt.

Det som er viktig for regjeringen og også for samarbeidspartiene, er å påse at familiene har fleksibilitet, at de har en valgfrihet i hverdagen sin, slik at de kan innrette hverdagen sin slik det passer den enkelte familie best, uten at det skal være noen klamme hender som skal styre den familien. Vi har tro på fleksibilitet og valgfrihet uansett hvordan familien er sammensatt.

Marit Nybakk hadde her overtatt presidentplassen.

Kirsti Bergstø (SV) [10:33:08]: Mener statsråden at fattige familier og familier med enslige forsørgere eller uføre foreldre får større fleksibilitet og mer valgfrihet av å få mindre inntekt?

Statsråd Solveig Horne [10:33:29]: Denne regjeringen har en historisk satsing i forhold til Stoltenberg II-regjeringens satsing på barnefattigdom. Vi skal også komme tilbake til Stortinget med en tiltaksplan som skal være basert på den avtalen vi har med de to borgerlige partiene.

Vi styrker fritidsaktiviteter til dem som lever i lavtlønnsfamilier, vi styrker tilskudd til dem som lever i storbyene. Vi har også styrket stipendordningene for de fami-

liene som er lavtlønte, vi har lavere priser i barnehagene, og vi har økt engangsstønaden.

Denne regjeringen tar virkelig fattigdomsproblematikken på alvor og setter inn tiltak som gjør at de barna som lever i lavtlønnsfamilier, får en bedre hverdag. Og så tror jeg vi alle sammen er enige om at det viktigste vi kan gjøre for å folk ut av fattigdomsfella, er å få dem ut i arbeid. Det viser også rapporter.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:34:58]: Det er passende at vi har denne debatten samme dag som nobelprisen deles ut, og den deles ut til to aktivister som har snakket om behovet for en trygg barndom og ikke minst at jenter får en utdanning. Det burde minne oss om at i Norge er det tross alt bedre enn mange andre steder, og det er bred politisk enighet om behovet for at alle skal få en mest mulig lik start i livet – et godt utgangspunkt.

Det betyr ikke at vi er ferdig. Det vi diskuterer i dag, er hvordan vi kan videreutvikle en god start for alle. Regjeringens budsjett er et bidrag til det. Det er riktig at det i budsjettet også er en stor satsing på å trygge og å skape arbeidsplasser. Jeg tror, og stortingsflertallet tror, at det er en fordel at foreldre også har en trygg jobb å gå til. Men det er også en stor satsing på kunnskap og en god start i livet.

Det er tre hovedprioriteringer i regjeringens budsjett som også er ivarettatt og styrket gjennom flertallspartiens budsjettenighet.

Den første handler om kvalitet. I de siste ti årene har det vært stor politisk enighet om at vi må bygge ut antallet plasser i Norge for at flere skal få tilgang til barnehage. Det har vært fornuftig, det har vært riktig, og det har vi gjort.

Den neste store reformen i barnehagesektoren er en kvalitets- og innholdsreform. For å få til det må vi satse på det som er aller viktigst, og det er menneskene som jobber der. Hvis vi skal ha trygge barnehageplasser, hvor foreldrene kan være sikre på at ikke noe galt vil skje når de leverer fra seg det mest dyrebare de har, og hvis vi skal ha barnehageplasser hvor barna kan leke og lære gjennom lek på barnas egne premisser, handler det om tilstrekkelig antall voksne, og det handler ikke minst om tilstrekkelig antall barnehagelærere.

I dag er det 40 pst. av dem som jobber i barnehagen som ikke har relevant barnefaglig kompetanse. Mange av dem gjør en fremragende jobb, men det er et mål at antallet med kompetanse skal gå opp. Vi vet også at vi mangler ca. 4 400 barnehagelærere i barnehagene. De er jo der ute, men de jobber ikke i barnehagene. Disse må vi få inn, og vi må utdanne flere. Derfor er det viktig at regjeringens satsing på kvalitet er formidabel. Kvalitetssatsingen i barnehagen er nær fordoblet på to år – 60 mill. kr er inne i forslaget til årets budsjett, nettopp for å gi flere fagarbeidere og flere fagarbeidere som skal få muligheten til å ta barnehagelærerutdanning og alt for å gi barna en god start i livet.

Så er budsjettet en satsing på sosial profil. Det er en satsing som SV-leder Audun Lysbakken i en debatt sa at man hadde ønsket i flere år, og som SV da varslet, før de la frem

sitt eget budsjett, at de ville støtte helhjertet opp om. Det har vært enighet om dette i hvert fall når man har snakket om at man trenger en mer sosial innretning på barnehageprisen. Hvorfor det? Jo, fordi familiene med dårligst råd også er det man kaller mest prissensitive, med andre ord kan pris være en viktig barriere. Derfor introduserer regjeringen en minstenorm for hva man skal ha av moderasjonsordninger, nettopp fordi vi vet at dagens regelverk ikke fungerer. 15 pst. av kommunene har ikke moderasjonsordninger, og det er vel grunn til å tro, som også har vært oppe i spørsmåls- og replikkunden her, at noen av moderasjonsordningene som er der, ikke ivaretar dette i tilstrekkelig grad. Flertallspartiene styrker den ordningen og har i tillegg bestemt seg for at de ønsker en ordning med gratis kjernetid for barn fra lavinntektsfamilier. Det er et viktig bidrag til den sosiale profilen.

Det siste bidraget og den siste hovedprioriteringen er mer fleksibilitet i barnehageopptaket. Regjeringen har i budsjettet kompensert kommunene fullt ut for uttaket i forbindelse med kontantstøtte, med andre ord burde bekymringen i denne sal i fjor om at kommunene ville måtte redusere barnehagebudsjettene fordi regjeringen hadde lagt frem et budsjett hvor uttaket var for stort, være borte i år. I tillegg har flertallspartiene bevilget tilstrekkelig til å satse på 3 400 nye barnehageplasser. Vi forventer selvfølgelig at kommunene skal følge opp dette.

Til sammen er det en kraftfull satsing på barnehager, på en god start i livet, på kvalitet, på flere barnehagelærere, på mer fleksibilitet i opptaket og å legge til rette for at kommunene kan gjøre det, ikke minst med en god sosial profil.

Det er også store penger involvert. Hvis man ser hvor mye dette vil koste i 2016, vil det koste 790 mill. kr mer i 2016 enn det vi tar inn på økningen av maksprisen i år.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Rigmor Aasrud (A) [10:39:58]: Vi har både da regjeringen la fram tilleggsproposisjonen sin, og i revidert diskutert regjeringens dimensjonering innenfor barnehagefeltet, og i en replikkveksling vi hadde knyttet til revidert, så for så vidt statsråden at han skjønnte at folk ikke var særlig imponert over budsjettet som var lagt fram. Nå legger statsråden fram et budsjett med 800 nye barnehageplasser. Så går man i forhandling med regjeringssamarbeidspartnerne, og budsjettet blir økt med mer enn fire ganger. Det er jo grunn til å spørre: Var statsråden til stede da regjeringen behandlet statsbudsjettet? Hvorfor var det riktig med 800 nye plasser, når man erkjenner at man må firedoble når man går i forhandlinger med sine samarbeidspartnere på Stortinget?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:41:00]: Jo før Arbeiderpartiet innser at den nye regelen på Stortinget ikke er at budsjettforhandlingene og alle beslutninger tas borte fra denne sal, men at det er et stortingsflertall som bestemmer budsjettet, jo bedre er det. Budsjettet i denne sal blir ferdig når de fire samarbeidspartiene, flertallspartiene, har behandlet det.

10. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, 2014 Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområde 2 og 3) 2) Endringer i statsbudsjettet 2014 under 1199 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 3) Endringer i statsbudsjettet 2014 under Kulturdepartementet

Så la vi et godt grunnlag, med 800 flere barnehageplasser, for et mer fleksibelt opptak i kommunene. Fler-tallspartiene styrket det, og det er jeg selvfølgelig glad for.

Hvis man ser på Arbeiderpartiets budsjett, er det på mange områder langt dårligere, f.eks. sier Arbeiderpartiet at man må gå igjennom systemet for finansiering av de private barnehagene. Det er jeg enig i, men Arbeiderpartiet har jo tatt konsekvensen av dette allerede – uten en gjennomgang. Så kutter man i likebehandlingen mellom private og offentlige barnehager, på tvers av det man sa man skulle gjøre i Soria Moria I og Soria Moria II, og man gjør det uten et godt kunnskapsgrunnlag. Jeg synes Arbeiderpartiet skal spørre seg selv om dette er seriøs barnehagepolitikk fra Norges største parti.

Rigmor Aasrud (A) [10:42:07]: Jeg registrerer at statsråden prater bort et særdeles dårlig barnehagebudsjett som han la fram. Arbeiderpartiet bevilger ikke penger før vi har kunnskaper. Jeg er glad for at statsråden sørger for at vi får kunnskaper om hvordan vi skal legge innretningen for de private, men jeg synes det er rart at man begynner med å bevilge pengene først og deretter skaffer seg kunnskap om det.

Men i en replikkveksling mellom meg og statsråden om bevilgninger til statsbudsjettet sa statsråden bl.a. i forbindelse med revidert:

«Jeg stusser litt over at en representant fremstiller det som om regjeringen styrer budsjettbevilgningene til barnehagepolitikken direkte.»

Hva er det nå som gjør at statsråden tror at hans forslag om 100 mill. kr kommer barnehagene til gode, uten øremerking eller andre føringer?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:43:03]: Det er fristende å sitere representanten Rigmor Aasrud da hun ble spurt om moderasjonsordninger, hvor Arbeiderpartiet legger inn midler, men ikke ønsker en statlig ordning. Da sa representanten Aasrud, for ca. en halv time siden:

«Vi har lagt pengene over i rammen til kommunene, og er trygge på at kommunene klarer å følge opp.»

Så kan man godt argumentere for at noen ganger burde man øremerke, og andre ganger burde man det ikke. Men hvorfor mener vi at kommunene har mulighet til, og vil bruke muligheten til, å bygge flere barnehageplasser? Jo, det var bl.a. runden vi hadde i fjor, hvor flere kommuner sa at med uttrekket etter kontantstøtten, ville de måtte redusere barnehagetilbudet sitt. Det lyttet vi til. Nå er de pengene inne igjen. Det må jo også bety at når det kommer midler nok til 3 400 barnehageplasser med flertallets budsjett, har kommunene nå mulighet til å innføre et mer fleksibelt opptak. Det de derimot må ta høyde for, er at hvis Arbeiderpartiets budsjett skulle blitt vedtatt, ville det blitt kutt til de private barnehagene og alle de barna som går der.

Rigmor Aasrud (A) [10:44:11]: Det er grunn til å minne Røe Isaksen om at i dag finnes det en forskrift som gjør at kommunene kan målrette sin innsats mot dem som har minst, når det gjelder å innrette betalingsordningene

for barnehager. Det statsråd Røe Isaksen nå foreslår, er jo en felles ordning som skal gjelde for alle kommuner. Men det hadde vært en like god ordning å følge opp – sørge for at kommunene fulgte opp den forskriften som faktisk var der. Det er et virkemiddel som er ganske treffsikkert, hvis man bruker de metodene man har for å kunne følge opp.

Røe Isaksen svarer heller ikke på spørsmålet mitt: Hvordan skal man sikre at barnehagebarna får dra nytte av den økningen som nå foreslås, når vi vet at kommunene må kutte i pleie- og omsorgstjenestene og man må kutte i skolebudsjettene? Hvordan vil man sikre at pengene går til barnehager, og ikke til å dekke opp andre hull i kommunebudsjettet?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:45:14]: Kommunebudsjettet, veksten i de frie inntektene, ligger jo på linje med veksten som har vært de siste årene. Med andre ord er det et godt budsjett. Det har fått god tilbakemelding også. Jeg så til og med at en kommentator i Kommunal Rapport mente at det var sjelden å se en statsråd underkommunisere hvor godt et budsjett var. Det gjaldt altså kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner.

Så fritar ikke det kommunene fra å gjøre prioriteringer. Men Stortinget og stortingsflertallet har da gitt dem et kjepeincentiv, ved å legge inn midler til 3 400 nye barnehageplasser, på samme måte som vi pleier å gjøre. Så er det vel bare å konstatere at Arbeiderpartiet også er litt inkonsekvent i spørsmålet om hva som skal øremerkes, og hva som ikke skal det. Det kan vi vel innrømme at vi alle på Stortinget og i regjeringen er av og til – at noen ganger øremerker vi det, og noen ganger ikke. Vi har valgt å lage en ny nasjonal ordning, nettopp fordi dagens moderasjonsordninger ikke fungerer. Det har Arbeiderpartiet ikke valgt – de har valgt å nedprioritere nasjonal styring når det gjelder de svakeste familiene med dårligst økonomi.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [10:46:28]: Jeg synes det er veldig flott at statsråden snakker om kvalitet i barnehagen, og at man vil øke kvaliteten i barnehagen. Jeg synes det er flott at han sier det er viktig med flere voksne og flere barnehagelærere. Vi vet at vi i 2013 manglet 4 400 barnehagelærere. Mitt spørsmål er: Hvordan har statsråden tenkt å få det til? Er det bemanningsnorm statsråden tenker på?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:47:02]: Det er to hovedmåter å få dette til på. Det ene er gjennom satsingen som ligger inne, på kvalitet og innhold. Hovedkjernen i den satsingen er flere barnehagelærere. En viktig måte å gjøre det på er å sikre at flere av dem som allerede er i barnehagen, som har valgt å jobbe der, får muligheten til å videreutdanne seg til barnehagelærer. Det er en viktig satsing. Så det er det ene.

Det andre er bemanningsnorm, som det står i regjeringserklæringen at vi skal ha innen 2020. Det er jo – for å bruke en parallell i disse julegavetider – ikke en «åpnes ikke før»-dato, det er ikke som med julegavene, at man ikke kan åpne dem før julaften. Det er fullt mulig å gjøre det før, og det vil ikke være meg imot om vi får det til, selv om det er 2020 vi forholder oss til.

10. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, 1200 Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområde 2 og 3) 2) Endringer i statsbudsjettet 2014 under 2014 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 3) Endringer i statsbudsjettet 2014 under Kulturdepartementet

Det betyr også at det er viktig at Stortinget prioriterer kvalitet og barnehagelærere. Det er viktig å prioritere plass, det er viktig å prioritere tilgjengelighet, men det er også viktig å prioritere kvalitet, flere barnehagelærere og innhold for barna som er i barnehagen.

Kjersti Toppe (Sp) [10:48:22]: Eg likte å høyra at regjeringa vil ha ei kvalitets- og innhaldsreform i barnehagane, det er veldig bra. Det handlar mykje om kompetanse hos dei som jobbar der, og det er riktig.

Statsråden snakkar om å få fleire unge til å velja yrket, og eventuelt ei bemanningsnorm når den tid kjem. Eitt område som ikkje er omtala her i dag, men som det står om i budsjettet, er at det er ein veldig stor avgang av førskulelærarar, at berre 52 pst. av alle som er utdanna barnehagelærarar og er under pensjonsalder, arbeider i barnehage. Det er eit ekstremt høgt tal. Dersom alle som faktisk var barnehagelærarar, jobba i barnehage, hadde det ikkje vore eit problem i dag. Så spørsmålet mitt er: Kva vil statsråden gjera for å få fleire av dei som ikkje jobbar i barnehage, som er kvalifiserte, til å jobba der?

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:49:17]: La meg først innrømme at det ikke finnes et enkelt svar på det. Hvis det var slik at vi kunne bruke 10 mill. kr eller noe sånt for å få det til, så ville vi gjort det for lenge siden. Jeg tror derimot at noe av nøkkelen ligger i noen av tallene vi så i forbindelse med en av rekrutteringskampanjene som den forrige regjeringen hadde for å få flere inn i barnehagelærerutdanningen. Den viser nemlig at folk flest synes at det er en veldig viktig jobb å jobbe i barnehage, men når man spør om det er en faglig krevende jobb, så synker antallet som svarer ja ganske mye. Så jeg tror det er utrolig viktig å vise frem at det å jobbe i barnehage selvfølgelig forutsetter at man er glad i barn og liker å være med barn, men det er også en krevende jobb, det er et fag å være barnehagelærer. Det at det er spennende faglige utfordringer der, tror jeg kan være en måte å lokke tilbake på, og det er noe vi vil forsøke å forsterke gjennom f.eks. arbeidet med revidering av rammeplan. Jeg må nok si at det sannsynligvis også er en kjønnsdimensjon her som undertegnede burde diskutere nærmere med likestillingsministeren også.

Åsta Årøen (V) [10:50:40]: Statsråden har over lang tid vist engasjement for barn i en utsatt situasjon. Det kan stille nye og store krav når det gjelder kompetanse i barnehagen, for å møte disse utsatte barna. Vi i Venstre lurer litt på om statsråden kan utdype litt hvordan han skal løse det framover.

Presidenten: Terje Rød – Representanten Torbjørn Røe Isaksen, vær så god.

Statsråd Torbjørn Røe Isaksen [10:51:04]: President, det er ikke første gang jeg har blitt kalt Terje Rød Larsen (munterhet i salen). Han er ferdig som statsråd.

Takk for et godt og veldig stort spørsmål. Det betyr at jeg nok må velge litt. La meg peke på to ting, i hvert fall. Vi har nå nylig lagt frem en handlingsplan mot vold i nære

relasjoner. Vi har også tett kontakt med barne- og likestillingsministeren og justisministeren om vold mot barn. Det er klart at varslingsregimet man har i barnehagen, altså det at barnehagen sier fra, og at det er tett kobling mellom barnehagen og hjelpeinstansene i kommunen, er helt avgjørende.

Det andre jeg har lyst å dra frem, er språkarbeidet. Det er nok grunn til å frykte at hvis man kan norsk dårlig, rett og slett, og har dårlig norskutgangspunkt hjemme, så vil det bli vanskeligere også å oppdage eller komme i kontakt med hjelpeapparatet dersom man trenger det.

Presidenten: Replikkkordskiftet er omme.

Svein Harberg (H) [10:52:24]: Regjeringens budsjett og forhandlingene mellom regjeringspartiene og Kristelig Folkeparti og Venstre her på Stortinget har gitt oss et meget godt budsjett for 2015. Budsjettet også for dette rammeområdet har klare prioriteringer og viktige satsinger. Kollega Tønder har oppsummert store deler av de gode tiltakene, og jeg vil gjerne si litt om barnehage. Budsjettet gir også i år barnehagene mulighet for et kompetanseløft for de ansatte. Det er utfordrende hverdager for de ansatte i barnehagene, og vi ser at det dukker opp nye utfordringer. Dette er situasjoner som krever kunnskap og trening for å kunne observere på en best mulig måte og oppdage barn og hendelser som trenger oppfølging. 60 mill. kr er satt av til kompetanseheving. Dette henger selvsagt også sammen med de fire samarbeidspartiernes ønske om å ha enda større oppmerksomhet om innholdet i barnehagehverdagen. Kvalitet og innhold i barnehagen er i de beste hender med denne regjeringen og det budsjettsamarbeidet som nå er i Stortinget.

Et annet svært viktig signal er viljen til å prioritere tilgjengelighet til flest mulig i barnehagen. Det gjør vi gjennom to spor i dette budsjettet.

For det første får vi endelig på plass en sosial profil på foreldrebetalingen i barnehagen. Denne profilen ble ytterligere forsterket gjennom forliket her på Stortinget. Gjennom det gir vi en håndsrekning til dem som i utgangspunktet har minst, slik at barn, uavhengig av sosial status, gis mulighet til barnehageplass – og gjennom det sosial trening og felles utgangspunkt for videre utdanning og samfunnsliv. En god start i livet er et svært verdifullt håndslag til de familiene som har minst ressurser til hverdagen. En slik satsing på en sosial profil og sosial utjevning har fra mange hold vært etterlyst lenge, og nå er den altså på plass fra andre halvår 2015.

Det andre viktige sporet er tilgjengelighet til barnehageplass uansett når på året barnet er født. En fødselsplanlegging for å treffe riktig når det gjelder tildeling av barnehageplass, er langt fra den familiepolitikken regjeringen ønsker seg, og selv om en skulle forholde seg til Arbeiderpartiets spede forsøk i fjor med to opptaksdatoer, vil ikke dette være den løsningen som gir frihet til familier verken med hensyn til familieplanlegging eller flytting til nye steder og arbeidsoppgaver i familier med barn. Barnehagebudsjettet er styrket med 307 mill. kr for å gi økt fleksibilitet i opptaket gjennom å gi mulighet for å etab-

lere 3 400 flere barnehageplasser. Dette er plasser som er helt avgjørende for å kunne opprettholde et fleksibelt opp- tak i de kommunene som allerede har det, og for at nye kommuner kan etablere plasser som gir innbyggerne et fleksibelt tilbud. Dette er en satsing som gir kommune- ne den hjelpen de trenger for å kunne oppfylle sine egne ønsker om løsninger tilpasset innbyggerne i de forskjellige kommuner.

Det er spennende å se hvordan også Arbeiderpartiet har gjort mange av de samme prioriteringene i sitt alternative budsjett innen barnehage nå når de er i opposisjon, men overraskelsen er stor over at de ikke synes den sosiale ut- jevningen er en viktig sak. Ja, jeg vil faktisk si at en slik prioritering på tvers av det Arbeiderpartiet ellers mener er deres store sak, trenger en meget god forklaring dersom de ønsker troverdighet når det gjelder sosial utjevning i framtiden.

En annen ting i Arbeiderpartiets alternative budsjett som viser tydelig at ideologi er viktigere enn brukerne, er ønsket om å reversere tilnærmingen til likebehandling av barn i private barnehager og barn i offentlige barnehager. Gjennom å redusere tilskuddet til de private barnehage- ne fra 98 pst. til 96 pst. av det offentlige forbruket gir de et klart signal om at de private aktørene ikke skal få de samme ressursene til å drive arbeidet med satsing på kvali- tet og innhold som de offentlige barnehagene – det vil berøre barna i de private barnehagene. Regjeringen vil ha en satsing på barnehage til det beste for barna som er der, uansett hvem som eier og driver barnehagen.

Jeg vil avslutte med å takke Kristelig Folkeparti og Venstre for samarbeidet om å få på plass et godt bud- sjett for barna og dem som trenger oss mest, enten det er i barnehagen, i barnevernet eller til hjelp i en utfordrende hverdag for familiene. Regjeringen har som et klart uttalt mål å tette hullene i det sosiale nettverket. Det bidrar vi til i dette budsjettet.

Sonja Mandt (A) [10:57:31]: Barns beste og at barn- dommen varer hele livet er lett å enes om. Mye av barne- vernet fungerer godt, og mange av de endringene som er gjort, har resultert i et bedre barnevern. Jeg vil igjen be- rømme de mange dedikerte ansatte som hver dag gjør sitt for at barn skal få en bedre oppvekst, og som prøver å opp- fylle alle de forventningene vi som politikere har til tjenes- ten. Det vi hører om, er naturlig nok alle de sakene som ikke lykkes, for majoriteten får hjelp.

Men det er for mange mangler. Gang på gang hører vi om de hendelsene som får tragiske utfall fordi noen ikke gjør det de skal, eller følger opp. Det må vi gjøre noe med, det er alles ansvar.

Jeg er derfor veldig fornøyd med at de øremerkede stillingene innenfor barnevernet, som den rød-grønne re- gjeringa startet under barnevernsløftet, videreføres. Det er helt nødvendig. For det er i kommunene ungene bor, og det er der innsatsen må skje primært.

I budsjettet styrkes det statlige barnevernet og familie- vernet. Det er bra, men det er viktig at det kommunale barnevernet også prioriteres. Heldigvis klarte Venstre og Kristelig Folkeparti å sørge for det. Arbeiderpartiet har i

sitt budsjett styrket kommunenes inntekter med 2,2 mrd. kr mer enn samarbeidsbudsjettet fordi vi setter felleskapet framfor skattelette. Det ville gitt kommunene mer hand- lingsrom og styrket tjenesten ytterligere – enda flere unger ville fått hjelp. Men stillinger er ikke nok, kunnskap og kompetanse er nødvendig. Derfor vil vi i Arbeiderparti- et gi ansatte bedre kunnskap for å ta den vanskelige sam- talen, noe som kan være avgjørende for tilbudet som skal gis – den såkalte barnesamtalen. Den er viktig hvis unger utsettes for vold eller overgrep. Jeg minner om at den også var viktig for posisjonen da de var i opposisjon, men de fjernet den i fjor med et pennestrøk. Behovet er dessverre ikke mindre i dag. Den trengs like mye som omfangsunder- søkelsen som vi fremdeles ønsker, og som nå skal utredes av regjeringa. Vi mener at den skal i gang, derfor omprio- riterer vi 3 mill. kr som sammen med de 500 000 kr som regjeringa satset til forarbeid, vil kunne gi 3,5 mill. kr – en god start.

Arbeiderpartiet er ikke imot at voldsutsatte barn skal få gode opplevelser – det fortjener de. Men 11,5 mill. kr til et prosjekt som ikke er kommet i gang ennå, og som vi ikke vet omfanget av, mener vi godt kan starte litt mer forsik- tig – med en start på 5,5 mill. kr. Omprioriteringer er til for å avdekke framfor å reparere.

Et godt barnevern er også å tilrettelegge for gode og trygge rammer for familien. Familievernet er styrket, og det er bra. Men det er viktig å gjøre tiltak som hindrer kriser, framfor å komme inn når kriser har oppstått. Gode helsesøstertjenester, barnehageplasser, skole, arbeid uten usikkerheten som midlertidige ansettelser gir, restriktiv al- koholpolitikk og spillpolitikk er noe som styrker og tryg- ger en god barndom og et stabilt familieliv. Her har jam- men meg den sittende regjeringa nok av lik i lasta som de kanskje bør se på, og som de kan fjerne eller endre for en bedre barndom for alle. For som kjent henger alt sammen med alt.

Gode fosterhjem til dem som trenger det og institu- sjonsplasser der det er nødvendig, er også en viktig del av barnevernet. Arbeiderpartiet mener at penger som er bud- sjettet til unger og deres ve og vel, skal brukes til dem og ikke på profitt og store uttak. Arbeiderpartiet håper der- for at det blir tatt grep i anbudspolitikken som fører til store uttak, sånn at vi slipper å høre om de store gevinstene innenfor barnevernet.

Jeg tar opp de forslagene som vi har fremmet i innstil- lingen, som er utelatt ved en inkurie – de er herved tatt opp.

Presidenten: Representanten Sonja Mandt har tatt opp de forslag som hun refererte til.

Ib Thomsen (FrP) [11:01:56]: Jeg er glad for at re- presentanten Mandt og Arbeiderpartiet fortsatt holder fast ved et godt barnevern, det kan i hvert fall virke slik etter de siste innleggene.

Denne regjeringen ønsker et barnevern for barns beste, men det finnes utfordringer. Det finnes 200 kommuner med færre enn 5 000 innbyggere som sliter med kompe- tansen i barnevernet, og som sliter med å ha et godt barne-

vern i kommunen. Over 10 pst. av barnevernsbarna bor i en slik kommune med under 5 000 innbyggere. Det er et stort antall barn som er registrert i barnevernet i dag. Selv om kapasiteten har økt i barnevernet, ser vi at tallene fortsatt er altfor høye.

Denne regjeringen ønsker en ny retning i barnevernet, eller i hvert fall å forsterke retningen. Vi ønsker en oppgradering av barnevernet i de 70 små kommunene som deltar i et barnevernssamarbeid på tvers av kommuner. Vi trenger gode løsninger, vi trenger en strukturendring, og vi trenger faglig kompetanse. Vi ønsker å gi en stor faglig opptrapping i kommunene, vi ønsker en nærhet til brukerne, og vi ønsker en nærhet til barna – for nettopp å forebygge barnevernsbarn.

Det finnes mange tragiske hendelser innenfor barnevernets område. Vi ser det stadig vekk i media: Vi ser barn som blir slått, barn som lider, barn som sulter – og sågar barn som sulter i hjel.

Vi trenger et robust barnevern, der alle tar et ansvar. De som står utenfor og ser på, de som jobber i barnevernet og ikke minst vi som politikere må ta et større ansvar. Det finnes utfordringer i barnevernet. Det må også flertallet i Stortinget se, og ut fra debatten virker det som man gjør det.

Denne regjeringen har store ambisjoner for et tydelig og omfattende kompetanseløft for barnevernet. Arbeidet i barnevernet må også ta utgangspunkt i utsatte barns behov. Omstruktureringen og kompetanseløftet må ses i sammenheng med den nye kommunestrukturen. Det må legges til rette for en struktur som motvirker sårbarheten i små kommuner.

Denne regjeringen mener endringer i barnevernet må gjennomføres på en måte som sikrer de ansatte, og som ikke minst sikrer barna – at barna skal motta den hjelpen de trenger – og som også gjør at man ser utsatte barns behov. Denne regjeringen styrker det kommunale barnevernet, men ønsker samtidig å ha en gjennomgang av fylkesnemndene. Det vi får signaler om, er nettopp en del av tiltakene.

Vi ønsker å se på fosterhjemmene, og tilbakemeldinger vi får der, er at det finnes forskjeller på kommunale og fylkeskommunale fosterhjem. Det skal i hvert fall ikke være noe skille på om et fosterhjem er styrt av kommunen eller fylkeskommunen. De bør i hvert fall ha samme regelverk å styre etter. Det vil medføre at unge og deres familier får god hjelp. Ikke minst: Når vi tar beslutningene våre på grunnlag av kunnskapen vi har, får vi et godt barnevern.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [11:06:17]: Regjeringspartiene har sammen med samarbeidspartiene kommet frem til et godt budsjett, og kollega representanten Tønner og representanten Harberg har vært inne på veldig mange av områdene. Jeg har lyst til å snakke litt om et område som griper inn i svært mye av livene vi lever, nemlig forbrukerpolitikken.

Forbrukerpolitikkenes mål er å gi forbrukerne, deg og meg, en sterk stilling. Vi har rettigheter, men vi må kunne kjenne dem eller få dem enkelt presentert. Vi har kunnskap, men ytterligere og nødvendig kunnskap må være en-

kelt og intuitivt tilgjengelig. Når vi kjenner rettighetene våre og har den nødvendige kunnskapen, kan vi ta informerte valg. Det er selvfølgelig helt opp til hver og en hva man velger, men muligheten til å ta de gode valgene henger sammen med kunnskapen og rettighetene man har. Hvis man har lyst til å velge usunt eller dyrt, må man gjerne gjøre det, men man skal ha kunnskapen, slik at valget er informert, slik at valget er bevisst.

Et tredje viktig område i forbrukerens interesse er en god og effektiv løsning av tvister. Dessverre er ikke møtet mellom deg og meg som forbrukere, og en leverandør alltid helt knirkefritt. Man kan være uheldig, bli utsatt for noen med uærlige hensikter eller rett og slett være uenig i hvorvidt dette er riktig behandling eller ikke. Vi har et system for dette som på veldig mange områder fungerer godt, men fortsatt er det områder som må løses rettens vei, noe som både belaster rettsapparatet unødig og ikke minst fremstår som et stort hinder for en uheldig forbruker. Utenomrettslig tvisteløsning er absolutt å foretrekke, og det er derfor gledelig at regjeringen satser på å forsterke og utvide disse ordningene.

For å ha en god forbrukerpolitikk er det også viktig at vi selv går foran med et godt eksempel. Undertegnede er aldri helt sikker på om det er Forbrukerombudet eller Forbrukerrådet, eller kanskje til og med Markedsrådet, jeg skal sende e-posten til når jeg opplever at forbrukerrettighetene mine har blitt utfordret. Det er derfor også gledelig å se at regjeringen har startet arbeidet med en vurdering av hele det forbrukerpolitiske virkemiddelapparatet på oppfordring fra flertallet i komiteen i fjorårets budsjett. Vi trenger for forbrukernes skyld å tydeliggjøre ombudsrollen – vi trenger å fornye og forenkle også på dette området.

Vi lever i en virkelighet hvor de aller fleste forbrukerne har høy kjøpekraft og høy velstand. Samtidig er kompleksiteten i markedet større enn noensinne, og det er krevende å ha og skaffe seg oversikt. Dette understreker viktigheten av tilgjengelig informasjon, slik at konkurransen blir tydelig, valget blir begrunnet, og dermed blir forbrukermakten reell. Gitt at jeg som forbruker kjenner rettighetene mine og har kunnskap om tilbudet, vil det bidra til at konkurransen i markedet fungerer tilfredsstillende.

Informasjon er ofte tilgjengelig, vi ser f.eks. at dagligvarepriser følges nøye av pressen. Annen informasjon er strukturert gjennom offentlige portaler som Finansportalen og Tannhelseportalen, portaler som stadig utvikles. Jo mer komplekst tilbudet er og jo flere elementer tilbyderne pakker inn i tilbudene sine, jo vanskeligere er det for deg og meg å orientere oss. Det er viktig at vi legger til rette for at vi får reelle sammenlikningsgrunnlag, enten det er snakk om å bytte forsikringer eller kjøpe seg et brød. Det vil alltid være en avveining mellom hva som må samles og tilbys gjennom offentlige portaler, og hva markedet selv kan levere av informasjonstjenester, men en fellesnevner er at jo mer komplekst tilbudet er, jo dårligere er den markedsleverte informasjonen når det gjelder muligheten for å sammenlikne ulike produkter direkte, og det er det som må til hvis man skal kunne ta informerte valg.

Samtidig må vi passe på så vi ikke lager informasjonsportaler for informasjonsportalenes skyld. Også her må vi

prioritere. Farlige stoffer i barneklær, gift i maten vi spiser, åpenbare forsøk på å komplisere produktpakker for å ta høyere pris enn nødvendig, eller hva blir min fremtidige pensjon, er gode eksempler på områder hvor vi trenger informasjon. Det er ikke like kritisk viktig å vite om brødet koster 50 øre mer eller mindre, eller om den ene tv-kanalen ikke akkurat er i den kanalpakken. Vi må prioritere det viktige.

Regjeringen har en aktiv forbrukerpolitikk, noe som vil vise seg å bli mer og mer viktig i et stadig mer komplekst samfunn. Med gode rammevilkår og rettigheter for oss forbrukere, med tilgjengeliggjøring av informasjon som gjør oss i stand til å ta informerte valg, og med effektiv tvisteløsning der det må til, sørger vi for en sterk stilling for forbrukerne.

Arild Grande (A) [11:11:22]: Et godt budsjett har blitt bedre, har flere representanter fra regjeringspartiene hevdet fra denne talerstolen. Vel, tilbakemeldingene på meningsmålingene tyder vel på at folk flest fortsatt ser et visst forbedringspotensial i dette budsjettet.

Det har fra regjeringspartiene blitt hevdet at dette trolig skyldes at man ikke har gjort en god nok kommunikasjonsjobb eller ikke har klart å få folk til å forstå fortreffeligheten i de grepene som foreslås i statsbudsjettet. Vel, jeg tror heller det handler om at regjeringspartiene har bommet på selve samfunnsnerven i Norge: Den stolte norske tradisjonen med at fellesskapet skal stå sterkt, at alle sammen skal bidra, at vi ønsker et samfunn med små forskjeller mellom folk og en politikk som beskytter familien. Derfor hadde det vært gledelig om representantene fra regjeringspartiene, og særlig statsråder, når de blir stilt spørsmål i Stortinget, kunne vise en viss form for ydmykhet og større vilje til å svare ordentlig på dem enn det f.eks. statsråd Røe Isaksen gjorde i sine svar, eller mangel på sådanne, til representanten Rigmor Aasrud i replikkordskiftet tidligere i debatten.

Når vi blir spurt om hva som er årsakene til at Norge lyktes såpass godt som vi gjorde sammenlignet med de fleste andre land under finanskrisen og de utfordringene vi møtte der, så svarer de fleste av oss at det er selve fundamentet i arbeidslivspolitikken som er grunnlaget for at vi har lyktes såpass godt som vi har, og har Europas laveste ledighet, med et sterkt trepartssamarbeid, med en politikk som legger til rette for at familien skal ha stor grad av frihet og ikke minst ha muligheten til å kombinere det å ha jobb med det å ha omsorg. Jeg vil hevde at familiepolitikken er en av bærebjelkene i den politikken som har sørget for at Norge stort sett har kommet seg godt gjennom det ruskete farvannet som vi hadde under finanskrisen og i kjølvanntet av den.

For Arbeiderpartiet har det vært en rød tråd opp gjennom hele vår historie å ha en politikk som bidrar til arbeid til alle. Det handler om selvrespekt og muligheten til å forsørge seg selv, og da er det essensielt at vi også har en politikk som legger til rette for at det skal være mulig å kombinere det å ha jobb med det å ha barn. Det er også viktig at alle får muligheten til å delta, og at en har en politikk som legger til rette for at det blir bedre muligheter for kvinner

i arbeidslivet og bedre muligheter for menn i familielivet. Derfor trenger vi en politikk som beskytter familien, og som bidrar til trygghet og stabilitet, med muligheten til å ta frie valg for seg selv og sin familie og kunne planlegge framtiden.

Nå ser vi en utvikling hvor regjeringen legger til rette for en politikk som bidrar til ytterligere press på familien, som vil redusere hver families frihet, muligheten til å ta egne valg og muligheten til å planlegge framtiden. Vi har sett forslag om endringer i arbeidsmiljøloven som skal føre til flere midlertidige stillinger. Vi vet at det planlegges forslag om å åpne opp for søndagsåpne butikker. Vi vet at regjeringspartiene ønsker mer bruk av overtid. De legger til rette for at det skal bli mindre pappatid for ungene og mer bruk av kontantstøtte. Jeg tror at dette vil føre til et endret landskap i arbeidslivet og i familielivet. Det gir også økt utrygghet for framtiden for svært mange. Vi ser at det allerede er gjennomført en streik og varslet nye aksjoner. I dag er Erna Solberg ute og sier at dette kan ikke komme som noen overraskelse, for dette er en politikk som det norske folk har stemt for. Det spørs vel om det norske folk er enig i det.

Derfor må jeg også utfordre Kristelig Folkeparti, som er et parti som jeg i alle sammenhenger opplever forfekter at de er opptatt av familiens ve og vel: Hvordan kan man sitte og forsvare en utvikling som legger ytterligere press på familien, som det vi ser regjeringen legger opp til? De bør faktisk innse at dette er en regjering som planlegger å gjennomføre grep som vil føre til mindre frihet for de fleste familier i Norge.

Hege Haukeland Liadal (A) [11:16:47]: At kvinner og menn skal ha like muligheter både på jobb og på hjemmebane, er et verdispørsmål. Det handler om hva slags familie- og arbeidsliv vi ønsker. Det handler om økonomisk selvstendighet og likeverdige muligheter.

Kvinnens tilknytning til arbeidslivet er viktig for norsk økonomi og en bærebjelke i den norske velferdsstaten. Derfor har NHO, Spekter og andre arbeidsgiverorganisasjoner satt seg i førersetet i kampen for bl.a. å beholde fedrekvoten. De vil være med på en moderne og målrettet likestillingspolitikk. De vet av erfaring at likestilling i arbeidslivet selvsagt ikke kommer av seg selv.

Hele samfunnet har en interesse i et familievennlig arbeidsliv, som gjør det mulig å kombinere jobb og barn både for mor og for far. Vi har kommet langt på likestillingsområdet i Norge, men fremdeles gjenstår mye. Menn og kvinner har ikke like mye makt. Menn og kvinner har ikke lik lønn. Menn og kvinner har ikke lik pensjon. Menn og kvinner har ikke lik arbeidsinnsats, verken i eller utenfor hjemmet. Menn og kvinner har ikke likt foreldreansvar.

De fleste likestillingsutfordringene som gjenstår, berører fremdeles kvinner, men også menn opplever likestillingsutfordringer. Blant annet ser vi at etter samlivsbrudd opplever flere fedre at de får mindre kontakt med sine barn enn mødre gjør. Flere gutter enn jenter avslutter videregående opplæring uten å gjennomføre.

Jeg må si at det er sørgelig å være tilskuer til vår nye regjering, som reverserer viktige likestillingsfremmende til-

tak framfor å forsterke dem. Reduksjon i pappaperm er nevnt mange ganger, i tillegg til en puslete innsats for barnehageplasser, svekking av stillingsvern og turnusordninger som kan innebære en sterk økning av helgevakter. Den store taperen i regjeringens manglende innsats på likestillingsområdene er familiene, det er arbeidslivet, og det er samfunnet.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter. Med litt samarbeid med salen tar presidenten sikte på å kjøre debatten om rammeområde 2 ut før møtet avbrytes.

Lene Vågslid (A) [11:20:05]: Ein samla justiskomite etterlyste betre og breiare statistikk når det gjeld barn utsette for vald og overgrep, under behandlinga av stortingsmeldinga om vald i nære relasjonar i mai 2013. Stoltenberg II-regjeringa la fram eit budsjett der dei sette av 3,5 mill. kr til ei omfangsundersøking, som var eit svar på det justiskomiteen bad om. Desse midlane kutta den nye regjeringa ut, til store og sterke reaksjonar frå opposisjonsparti og organisasjonar som Redd Barna og UNICEF.

I november la statsråd Horne og regjeringa fram tiltaksplanen «En god barndom varer livet ut». Dette er ein plan full av gode intensjonar, men dessverre blir det òg mykje berre med det. Den inneheld mange tiltak og mål som eg meiner er kjempeviktige og veldig gode, men det hjelper litt lite når det står eksplisitt på side 11 i tiltaksplanen at desse tiltaka skal dekkjast «innenfor gjeldende budsjett-rammer» og «når det foreligger budsjettmessig dekning». Med andre ord kjem me ikkje til å sjå det heilt store løftet eller gjennomføringsevne på dette i 2015.

Statsråd Horne skal ha ros for at ho har teke inn omfangsundersøkinga i tiltaksplanen. Det følgjer ikkje pengar med, det er ei forsøksordning, men ho skal ha ros for at den er inne. Men dette synest eg er for seint. Kvifor starta ein ikkje med ei forsøksordning i fjor, dersom det var det ein meinte var nødvendig? Me kunne vore nærmare målet no, hadde det ikkje vore for denne tregheita. Eg meiner at me ikkje skal vere tolmådige på vegner av barn utsette for vald og overgrep.

Ei styrking av barnehusa er viktig, og Arbeidarpartiet har foreslått ei rekkje tiltak som har blitt vedtekne for nett-opp å gjere det. Men ventetidene ved barnehusa er og blir ei utfordring. Eg synest det er litt spesielt at tiltaksplanen til Horne har ein lågare ambisjon for ventetider enn det justisproposisjonen legg opp til. For i justisproposisjonen er målet å få ned ventetidene til 30 dagar, mens tiltaksplanen, som er lagd fram ein månad etterpå, har 40 dagar som mål. Då lurar eg på kva som skjeddde i denne månaden. Og er dette ei utvikling me kjem til å sjå meir av, at ambisjonane blir reduserte ettersom tida går? Uansett er lovens krav veldig tydeleg: 14 dagar ved dommaravhøyr av barn utsette for seksuelle overgrep. Det meiner ein samla justiskomite er viktig at framleis skal vere målet.

Det er ein usynleg krig som føregår kvar einaste dag. Vald i nære relasjonar fortener stor og brei merksemd. Dette er ikkje spesielle ting, dette er dessverre kvardagskriminalitet, og eg vil oppmode statsråd Horne, som eg

meiner gjer ein god innsats på feltet og er veldig engasjert, til å få med seg dei andre statsrådene. Horne skal koordinere dette arbeidet, og eg oppmodar ho sterkt til å ta ein prat med justisminister Anders Anundsen.

Olivia Corso Salles (SV) [11:23:23]: Mange av oss har i oppveksten blitt behandlet dårleg. De voksne greide ikke bedre. Mye tillit er ødelagt, og vi trenger å bli trygge på voksne igjen for å knytte oss til dem. Da må vi kunne forholde oss til færrest mulig voksne og ha voksne sammen med oss over tid. Dette ber vi om hjelp til. Det er vår viktigste sjanse til et godt liv.

Dette er hentet fra Barnevernsproffene, som er en del av Forandringsfabrikken.

Når vi i dag diskuterer barnevern, er det barna og ungdommene som må stå i sentrum. Barnevernsbarna er ikke noe annerledes enn andre barn. Barn trenger kjærlighet, de trenger tilknytning, og de trenger stabile voksne. Det høres så selvfølgelig ut, men det er ikke en selvfølge.

Det er forskning som bekrefter at tilknytning til omsorgspersonene er helt avgjørende for barns utvikling. Det er fundamentet som gir barn gode voksenliv. Raundalenutvalget har i sin utredning «Bedre beskyttelse av barns utvikling» forklart oss hvor avgjørende tidlig tilknytning er for barns utvikling. Nyere forskning viser at utrygg tilknytning kan være hemmende for barns emosjonelle og kognitive utvikling.

Da SV satt i regjering, sørget vi for å sette i gang et stort barnevernsløft. Ved å øremerke stillinger til kommunalt barnevern sørget vi for å løfte barnevernet, fordi tid med barna, kapasitet og god bemanning er helt avgjørende for at barna skal få god oppfølging.

Med SVs alternative budsjett blir det til sammen 1 500 nye stillinger, hvis vi ser på barnevernsløftet vi startet i regjering, fra 2011 til 2015. Det er 300 mill. kr i vårt alternative statsbudsjett, kroner til det som må bli bedre og mer stabil kontakt med de barna og ungdommene som trenger det.

Til daglig er jeg ikke først og fremst vara til Stortinget, men jeg studerer til barnevernspedagog ved Høgskolen i Oslo. Derfor vet jeg hvor viktig det er å styrke utdanningen. Under de rød-grønne sørget SV for at barnevernsutdanningen fikk et løft. Nå foreslår vi i vårt budsjett at sosionomutdanningen får det samme løftet.

Til syvende og sist handler dette budsjettet om hvem vi hører på. Vi vil bli sett og hørt, roper tidligere barnevernsbarn. Og det må vi gjøre, det er vår plikt som folkevalgte. Jeg skulle ønske at budsjettet vi i dag diskuterer, gjenspeilte den virkeligheten.

Kirsti Bergstø (SV) [11:26:17]: For SV er det viktig at fellesskapets midler brukes til å løse samfunnsutfordringer og å dekke reelle behov. Når det bevilges midler i denne salen til dem som trenger det mest, til utsatte grupper, til barn som trenger trygge voksne og bedre omsorg, er det viktig å vite at det også er dit pengene går. Dessverre ser vi at aktører øker sin profitt, og at midler som skulle gått til å styrke utsatte barn, heller styrker barnevernsbaroner.

Derfor mener SV at det er viktig å skille mellom ideelle

og kommersielle og å skjermte offentlige og ideelle aktører. Vi mener at det ikke er det samme hvem det er som utfører en tjeneste, bare oppgaven skjer. For vi ser at det ikke er gitt at midlene går dit de skal.

Av samme grunn mener vi også at det er viktig å endre finansieringsmodellen for barnehagene. Telemarksforskning viser at det er en urimelighet i dagens finansiering. Det er godt dokumentert. Den viser også at når private og offentlige barnehager skal kompenseres likt når de har fullstendig forskjellige utgifter, forsvinner store summer ut av driften og over til privat profitt.

Når det er godt dokumentert at private barnehager sparer penger på å ha dårligere pensjonsordninger for ansatte, og at barnehagene på denne måten er overfinansiert, bør det også tas grep. Det er derfor SV vil endre finansieringsmodellen, sånn at kommunene må stille krav om likeverdige lønns- og arbeidsvilkår i private som i kommunale barnehager.

Dette budsjettet legger opp til en omvendt omfordeling: mer til dem som har nok, og mindre til dem som kunne trengt mer. Høyre og Fremskrittspartiets velgere vil få mer enn nok også hvis vi tetter sugerøret ut av felleskassen og sørger for at offentlige midler som bevilges i denne salen, faktisk går til de minste og til dem som trenger det mest.

Olivia Corso Salles (SV) [11:29:05]: Likestillingen kommer ikke av seg selv. Det vi nå ser, er at vi har en regjering som har valgt å legge fram et budsjett blottet for tiltak for å fremme mer likestilling i Norge – med mindre fedrekvote, kutt til kvinneorganisasjonene, kutt til forskning på likestilling, dyrere barnehager og forslag til å endre arbeidsmiljøloven – som vil ramme kvinner hardt. Vi ser at klokken blir snudd feil vei i likestillingspolitikken, og det virker ganske illustrerende for regjeringens visjoner på området når de har valgt å trekke tilbake stortingsmeldingen som heter nettopp Likestilling kommer ikke av seg selv.

For SV har det vært viktig å legge fram et alternativt statsbudsjett som tenker likestilling på alle felt. Vi tenker likestilling i skattepolitikken, i justispolitikken, i utenrikspolitikken og i arbeidslivspolitikken. Det er nødvendig for at det skal gå i rett retning, slik at kvinner og menn faktisk skal få like muligheter.

Skal man ta likestillingsutfordringen på alvor, må man starte i arbeidslivet. Her ligger mange av årsakene til at kvinner og menn har ulike muligheter i dag. I arbeidslivet har vi ulik fordeling av lønn, makt og tidsbruk mellom kvinner og menn. I regjering klarte SV å endre Norge i riktig retning ved å skape mer likestilling da vi utvidet fedrekvoten, slik at vi ser at mødre og fedre enklere kan dele arbeidet hjemme og ute mer rettfærdig. Fedrekvoten har gitt mer frihet til veldig mange. Når regjeringen nå kutter fedrekvoten, river den ned noe av grunnlaget som har gjort at vi har blitt et mer likestilt land de siste årene.

I dag ser vi at mange kvinner opplever at de må redusere sin arbeidstid for å få familiekabalen til å gå opp. Løsningen på at mange i småbarnsfasen opplever at tiden er for knapp, kan ikke være at kvinner generelt må gå ned i

lønn og arbeidstid – og med det miste makt og innflytelse både hjemme og ute. Løsningen må være at vi som sitter på Stortinget, legger til rette for økt mulighet til å kombinere arbeidsliv og familieliv. Derfor foreslår vi at småbarnsforeldre skal få en halvtime redusert arbeidstid hver dag det første halve året etter barnehagestart, for å sørge for en mykere overgang mellom foreldrepermisjon og arbeidslivet. Dette er mye bedre likestillingspolitikk enn kontantstøtten, som betaler foreldre for å være utenfor arbeidslivet og barn til å være utenfor barnehagen.

Jeg registrerer at statsråd Horne i stad framhevet viktigheten av deltagelse i arbeidslivet. Vel, det skjer ikke med mer kontantstøtte.

Anette Trettebergstuen (A) [11:31:50]: Likestillingen – statsfeminismen – er en av hovedårsakene til at arbeidslinjen fungerer i Norge. Nå har vi en regjering som går til angrep på og svekker likestillingen og svekker arbeidslinjen, og som framstår som helt uten vilje, engasjement og initiativ i likestillingspolitikken.

Ikke bare sitter de helt stille i båten, de går også til angrep på og reverserer likestillingen på mange områder. I tillegg snevrer de også inn likestillingsbegrepet og familiebegrepet. Det er FNs dag for menneskerettigheter i dag, og det pågår en stor kampanje ute i sivilsamfunnet om familieverdiene. Den kampanjen poengterer nettopp at alle familier er ulike, og at alle familier er like mye verdt. Derfor er det trist at statsråden fra talerstolen her i dag samtidig karakteriserer familien som en enhet som tar seg av barn.

Et annet likestillingsområde der regjeringen svikter, er i LHBT-politikken. Dette var et satsingsområde for den rød-grønne regjeringen og de røde partiene de siste åtte årene, og vi styrket levekårene og likestillingen for LHBT-personer gjennom kjønnsnøytral ekteskapslov, og gjennom å prioritere dette i utenriks- og utviklingspolitikken. Vi prioriterte arbeidet mot hatkriminalitet. Vi etablerte et ressurscenter for LHBT-spørsmål. Vi la fram en egen handlingsplan, ikke bare fra regjeringen, men også rundt om i kommunene.

Vi var ikke, og vi er overhodet ikke i mål når det kommer til LHBT-personers rettigheter. Mobbing, vold, hatkriminalitet, mangel på åpenhet – dårligere levekår er fortsatt virkeligheten for svært mange i denne gruppen. Hva er denne regjeringens svar? Ingenting – ingen vilje, ingen initiativer, ingen visjoner. Men ikke bare det – man kutter i midler og tiltak i budsjettet.

Vi trenger en regjering som er framoverlent når det gjelder denne gruppens rettigheter. Vi trenger en ny handlingsplan fra regjeringens side som viderefører den rød-grønne regjeringens politikk. Arbeiderpartiet har foreslått dette, og vi kommer til å stemme over det forslaget her i dag, men jeg vil at statsråden her i dag skal svare på om hun kommer til å legge fram en ny handlingsplan med tiltak spesielt rettet mot LHBT-gruppen.

Presidenten: Representanten Rigmor Aasrud er foreløpig siste taler. Vi er fem minutter på overtid. Dette kommer til å gå bra, tror presidenten.

Rigmor Aasrud (A) [11:34:48]: Jeg synes det er grunn til å gi oss lov til å debattere et budsjett som er viktig for folk flest i denne salen.

Jeg har behov for å kommentere litt av det som er sagt rundt private barnehager. Det står i proposisjonen som kommer fra Kunnskapsdepartementet, at nesten to tredjedeler av barn med særskilte behov går i kommunale barnehager. Som representanten Bergstø redegjorde for her på talerstolen, har Telemarksforskning lagt fram en rapport som viser at private barnehager i gjennomsnitt har 15 pst. mindre kostnader enn de kommunale. Da synes jeg det er ganske oppsiktsvekkende at man ikke ser at man bør bruke tiden på å gå gjennom dette før man legger inn enda mer penger til de private barnehagene.

Arbeiderpartiet har lagt inn mer penger til kommunene, sånn at man kan få til en enda bedre sosial profil i de lokale ordningene som brukes for å sette ned barnehagetakstene for dem som trenger det. Men da mener vi at det er kommunene som er best til å kunne gjøre det. Da kan man også se på hvilke levetgifter man har, hvilke boutgifter man har, og få en mer treffsikker ordening.

Jeg er glad for at statsråd Horne er opptatt av familiepolitikk. Men det er jo litt rart at regjeringen sørger for mindre forutsigbarhet for dem som skal jobbe, ved mer midlertidig ansettelse og ingen forutsigbarhet for når de som har små unger, får barnehageplass. Vi skal ha flere handledager. Det skal være flere dager der man kan kjøpe alkohol. Jeg er i tvil om dette til sammen bidrar til en bedre familiepolitikk. Men det vil i alle fall gjøre at vi er nødt til å reparere mer i ettertid.

Så registrerer jeg at statsråden ikke tar innover seg de tunge innvendingene som har kommet fra en rekke faglige instanser når det gjelder fedrekvoten og de endringene som nå foreslås. Statsråden refererer til at hun har truffet en tilfeldig person som har hatt problemer med ordningen, og lar det styre i stedet for tunge, faglige innspill fra arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjonene. Det vitner ikke om en statsråd som tar kunnskap på alvor. At likestilling fortsatt er en nedprioritert oppgave i departementet, viser hennes svar i replikkrunder her, når ikke statsråden har fått med seg rapporten som viser at døtre får betraktelig mindre hjelp enn sønner når det kommer til omsorgsoppgaver for foreldre. Så likestillingspolitikken er og forblir en hemmelighet i statsrådets portefølje.

Statsråd Solveig Horne [11:37:55]: Jeg skal prøve å svare på noen av de spørsmålene som har kommet opp her.

Først til omfangsundersøkelsen: La det være helt klart at denne regjeringen også er enig i at vi trenger flere undersøkelser. Vi trenger mer kunnskap. Men samtidig er tilfellet at den omfangsundersøkelsen som den forrige regjeringen hadde lagt opp til, var umulig å gjennomføre fordi man er nødt til å se på de etiske aspektene ved dette. Hvis man skal spørre barn under tolv år, må man ha foreldrenes samtykke. Det er dette vi setter i gang nå, slik at vi kan være sikre på at vi kan få en omfangsundersøkelse som det er hold i.

Jeg har satt i gang denne tiltaksplanen – en tiltaksplan som nå skal være mer konkret. Den er målrettet og mer

forpliktende enn den forrige regjeringens tiltaksplan. Jeg har lyst til bare å påpeke at i den forrige regjeringens tiltaksplan eller strategi, Barndommen kommer ikke i reprise – jeg husker ikke sidetallet helt – står det veldig klart at regjeringen må komme tilbake til oppfølgingen av tiltakene i de ordinære budsjettprosesser. Det er slik det pleier å være.

Flere har vært opptatt av likestilling her. Jeg må si at jeg ble litt overrasket over at både representanten Liadal og flere andre er inne på likt foreldreskap, at gutter slutter i videregående, ufrivillig deltid med hensyn til helse og trepartssamarbeidet. De har sittet i regjering i åtte år uten å få gjort noen endringer i dette. Det tar denne regjeringen grep om nå. Vi holder på å jobbe med en sak om likestilt foreldreskap, for far er like viktig i barns liv etter samlivsbrudd som han er før samlivsbruddet. Det er viktig å ha et godt trepartssamarbeid, noe vi jobber med. I likestillingsmeldingen som kommer neste år, blir det fokusert på kvinner, helse, vold, yrkesdeltakelse og utdanning. Det blir altså fokusert på de tingene som er de reelle likestillingsutfordringene vi har i dag.

Helt til slutt når det gjelder unntaksordningen: Rigmor Aasrud har lest høringsuttalelsene. Da håper jeg at representanten også er klar over at Bedriftsforbundet er en stor arbeidsgiverorganisasjon for alle de enkeltmannsbedriftene og småbedriftene som har stilt seg positive til den unntaksordningen som regjeringen har hatt ute på høring.

Presidenten: Da er debatten om rammeområde 2 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet over.

Stortinget avbryter sitt møte og starter opp igjen kl. 15.30 med debatten om rammeområde 3, som gjelder Kulturdepartementet.

Møtet avbrutt kl. 11.41

Stortinget gjenoptok sine forhandlinger kl. 15.30.

President: Svein Roald Hansen

Presidenten: Stortinget fortsetter behandlingen av sakene nr. 2, 3 og 4 på dagens kart.

Vi går nå til debattens del 2, om budsjettkapitlene under rammeområde 3, som gjelder Kulturdepartementet.

Rigmor Aasrud (A) [15:30:56]: Etter å ha vært i Oslo rådhus er det litt rart å starte på en debatt om statsbudsjettet i Norge, men det hører vel også med blant det som er viktig i demokratiet.

En debatt om statsbudsjettet i Norge dreier seg i dag om hvilken retning budsjettet skal ta, om hvordan vi bruker de store mulighetene vi har som nasjon. Regjeringen presenterer et statsbudsjett som den sier har gitt Norge en ny retning. For Arbeiderpartiet er det en feil retning.

Store skatteuttak – mest til menneskene med milliarder – har gjort at bevilgningene til kulturformål er redusert.

En påplussing på 1,1 pst. dekker på ingen måte lønns- og prisvekst, selv etter at alle må effektivisere med 0,6 pst.

Etter flere år med sterk vekst i kulturbudsjettene satte Stoltenberg-regjeringen ned Enger-utvalget. Utredningen viser at en bevisst satsing på kultur gjennom flere år har gitt resultater. Enger-utvalgets utredning er også en viktig rettesnor for det videre arbeidet med utvikling av kulturfeltet.

Kulturutredningen gir også grunnlag for å drøfte prinsipielle forskjeller i politikken. På den ene siden dreier det seg om et samfunn der man ser på kulturen som noe mer enn bare kultur – som et virkemiddel for å utjevne sosiale skillelinjer, som bidrag til folks levekår, om systemer som skal favne både bredde og topp, der politikerne er med på å vise retning, og som bidrar til å løfte fram de forskjellige kulturuttrykkene. På den andre siden dreier det seg om et mer liberalt tankegodt, der idealet er at samfunn og myndigheter forholder seg nøytrale, og der troen på markedet er det mest framtrepende.

Årets statsbudsjett legger på mange måter opp til politisk abdikasjon på kulturfeltet. Økonomiske prioriteringer overlates til et fåtall personer som utgjør styret i Kulturrådet. Det kunstfaglige skjønn skal være styrende for arbeidet. Penger skal kunne flyttes mellom sjangere, og poster som tidligere var med på å utjevne regionale forskjeller i tilbud, skal nå undergis de samme kunstfaglige vurderinger. Det er altså det dette nyordet «armlengdes avstand» betyr. Som politikere skal vi ikke bry oss med hva penge brukes til. Det skal overlates til ekspertene. De beste søknadene skal passere, andre kriterier er ikke utarbeidet.

Arbeiderpartiet er ikke imot at det foretas forenklinger i tilskuddsordningene. Men vi mener at det er politikk å fordele budsjettet på de forskjellige kulturområdene. Vi mener også at det er legitimt å mene noe om hvordan midler skal brukes, og at offentlige penger også skal fylle andre samfunnsformål enn de rent kunstfaglige.

Det er stor enighet om at kulturen har en egenverdi. For vår del mener vi at kulturelle fellesgoder som teater, opera og orkesteropplevelser skal gjøres tilgjengelig for alle. Samtidig ønsker vi å støtte opp om ulike former for kulturell virksomhet, som ulike grupper selv oppfatter som meningsfylte, og at vi også i kulturpolitikken gjenspeiler vårt mangfoldige samfunn, samtidig som vi ivaretar vår kulturarv.

For Arbeiderpartiet var Den kulturelle skolesekken, Den kulturelle nistepakka og Den kulturelle spaserstokken noe langt mer enn symbolpolitikk. Det er resultatet av et politisk mål om å bringe kulturtilbud ut og fram til mennesker i vårt samfunn – ikke bare til de få eller til de som har råd. Regjeringens smålige prioriteringer ble satt på prøve da forslaget om å ta bort Den kulturelle spaserstokken ble lagt fram. Det er selve beviset på at ingen – absolutt ingen – i vårt samfunn slipper unna når de store skattekuttene skal finansieres.

Kulturministeren har utvilsomt bidratt til å gjøre kulturpolitikken til en politisk kamparena. Under overskriften «Maktspredning» meldte hun tidlig at hun ønsket en debatt om kulturpolitikken. Ja, debatt har det blitt, men mest om mangel på ambisjoner. Årets trontale inneholdt ingen om-

tale av kultur, heller ikke av frivillighet eller idrett – begge deler veldig viktig for oss alle.

En gjenganger på debattarenaen har vært mediepolitikken, men statsråden har for annen gang måttet gjøre helomvending i møte med Stortinget når det gjelder både pressestøtte, moms og NRK-lisens.

For ett års tid siden sa kulturministeren til Aftenposten:

«Frihetsreformen vår skal også styrke regionenes kulturliv. Dette vil bidra til å spre makt og å sette dagsorden.»

Videre skulle det skapes større frihet ved å skape et bredere finansieringsgrunnlag for norsk kultur.

Vi synes også det er flott at privatpersoner, stiftelser og bedrifter støtter opp om kunst og kulturformål, men vi kan ikke støtte et system der givene skal bestemme hvor de offentlige pengene skal brukes. Gaveforsterkningsordningen gjør nettopp det, og vi har registrert at det ikke er mulig å redegjøre for om gaveforsterkningsordningen har fått fram flere givere. Det betyr at det er de som allerede blir sponset, som får litt mer, og at forskjellen mellom dem som har rike og fattige onkler, blir større.

Kulturpolitikken, frivillighetspolitikken og idretten har fått en betydningsfull plass i Arbeiderpartiets alternative budsjett for 2015. Vi mener at kulturpolitikk, frivillighet og idrett også er viktig bl.a. for næringsutvikling, for folkehelse, for demokrati og for integrering. Våre lokalsamfunn trenger slik innsats også fra storsamfunnet. Idretten og frivilligheten trenger mer enn store ord, de trenger også budsjettbevilgninger. Det er all grunn til å berømme Kristelig Folkeparti og Venstre, som har reddet økonomien til store deler av kulturliv, frivillighet og idrett neste år. Et budsjett med sterk høyredreining har fått en noe slakkere sving.

Til tross for utallige anmodninger fra Organisasjons-Norge fortsetter regjeringen og kulturministeren å bidra til å svekke og redusere betydningen av en politisk villet spillpolitikk. Et sterkt vern mot spilleproblemer, en spillpolitikk som kan styres med raske politiske grep, kombinert med et overskudd som bidrar til godt utbygd helsearbeid, rehabilitering og lokale aktiviteter, står tydeligvis i veien for markedskrefter og enkeltes ønske om å gjøre lettjente penger.

Ingen endringer skal utfordre eneretten, gjentar statsråd Widvey gang på gang – når det nettopp er det motsatte hun gjør. Tror statsråden for alvor på at en omsetning på 1,5 mrd. kr, sånn regjeringen foreslår når man utlyser lisenser for nye lotterier, ikke vil gå utover finansieringen av frivilligheten i Norge? Nepp. Og hvorfor skal man utrede lisenser for utenlandske spillselskaper? Er det for å ivareta enerettsmodellen og dens rolle i det norske samfunn? Nei, nepp det heller. Hvis enerettsmodellen var målet, ville kulturministeren for lengst ha presentert en ordning tilsvarende den finske for ESA. Det ville bety innstramninger rundt monopolet. Men det er ikke ministerens plan. Nei, det dreier seg om å liberalisere, koste hva det koste vil.

En rapport fra Lotteritilsynet viser at det er over 20 000 problemspillere i Norge og 80 000 med moderat spillersiko. Mon tro om tallet vil reduseres i et liberalisert spille-

markede? Det er ikke et folkekrav å slippe utenlandske aktører legalt inn i det norske spillemarked – ikke er det forenlig for å begrense spilleproblemer, og ikke finnes det grunner til å tappe lokalt organisasjonsliv fra tilgangen på bidrag til anlegg og aktiviteter. Her går det virkelig galt når åpenbar klokskap må vike for markedskreftene.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Svein Harberg (H) [15:40:31]: Arbeiderpartiet har i åtte år sittet i regjering. De har hatt en klar tale når det gjelder satsing på kultur, og det er å øke budsjettet og å få på plass de store tallene. De har ikke vært fullt så opptatt av treffsikkerheten, men oppnådd tallene ved å gjøre tekniske reguleringer i budsjettet, slik at poster som lå andre steder, kom inn på kulturbudsjettet – og på den måten var veldig klare på at de var de store redde av norsk kultur.

Nå har vi også i år fått et budsjett til kultur med treffsikre ordninger. Det har aldri før vært brukt så mye penger på kultur. Allikevel er Rigmor Aasrud veldig tydelig på at dette er et elendig budsjett for Kultur-Norge. Jeg lurar på om Rigmor Aasrud kan forklare det.

Rigmor Aasrud (A) [15:41:28]: Det er et ganske enkelt regnestykke, for hvis man går inn i budsjettet og ser på posten «kulturformål», viser den en vekst på 1,1 pst. Når vi vet at vi har en prisstigning på 3,3 pst., sier det noe om denne regjeringens satsing på kulturformål i kulturbudsjettet.

Når Arbeiderpartiet har satset på kultur, er det fordi vi vet at skal vi nå fram med kulturen, må vi bygge stein på stein. Derfor har vi gjennom mange år nå bygd opp institusjoner, og vi har bygd opp det frie feltet, sånn at det er større muligheter for å kunne utøve kulturen sin.

Og ja – vi er stolte av at vi også har hatt poster på andre budsjetter som har vært en del av Kulturløftet. Det at man f.eks. satser på å kunne flytte norske talenter til utlandet gjennom den reisestøtteordningen som har vært i Utenriksdepartementet, er nettopp med på å bidra til at norske talenter kan synliggjøres også andre steder enn i Norge.

Så vårt kulturbudsjett er bedre, selv om regjeringens budsjett har blitt litt bedre etter at Kristelig Folkeparti og Venstre har bidratt.

Ib Thomsen (FrP) [15:42:37]: Etter åtte år i regjering har Arbeiderpartiet begynt å omtale seg som det store idrettspartiet. Vi har økt tippeneøkkelen opp til 64 pst., med 300 mill. kr mer til idretten. Vi har gjort noe med moms-kompensasjonsordningen, 48 mill. kr, noe den forrige regjeringen kuttet i helt fram til de gikk av. Vi ser at nå lider ikke idretten rundt omkring i landet slik den har gjort i åtte år.

Hvordan kan Arbeiderpartiet nå begynne å omtale seg som et idrettsparti? Hva har man gjort som gjør at man kan tillate seg det?

Rigmor Aasrud (A) [15:43:20]: Jeg tror representanten Thomsen er veldig klar over at det har vært en treårig opptrappingsplan for å få spillemidlene opp på det nivået

som det er på nå. Det la Arbeiderpartiet fram i idrettsmeldingen, og jeg er glad for at regjeringen nå følger det opp.

Når det gjelder bevilgninger til anleggsmoms, har det ligget på rundt 60 mill. kr de siste årene. Heldigvis, på grunn av god kommuneøkonomi, bygges det flere anlegg, og vi så allerede tidlig at det kom til å bli for liten bevilgning på posten til anleggsmoms i år. Derfor foreslo vi penger allerede i revidert nasjonalbudsjett. Det ville ikke regjeringspartiene være med på.

Jeg er glad for at det kommer noe mer penger nå, men fortsatt er det avkorting på momsen, og til neste år budsjetterer man helt bevisst med at det er avkorting på momsen.

Så, ja – Arbeiderpartiet er stolt over at vi har lagt inn penger for å dekke etterslepet på idrettsanlegg. Det burde også de partiene som var involvert i alle diskusjoner omkring OL, ha sørget for. Det framkom veldig tydelig i den debatten at det var mange kommuner som trengte penger til å dekke etterslepet.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [15:44:33]: Kristelig Folkeparti og Arbeiderpartiet er helt enige om at offentlig støtte til kulturlivet skal ligge på et høyt nivå. Jeg er imidlertid litt mer usikker på Arbeiderpartiet når vi kommer til dette med private midler. Kristelig Folkeparti ser ikke på private midler inn i kulturlivet som skitne penger, men vi ser at det kan være med på å gjøre kaken større. Så jeg er litt usikker på hva Arbeiderpartiet mener om dette.

La meg ta utgangspunkt i et helt konkret eksempel, og det er regjeringens talentsatsing, som nettopp skal være en satsing der offentlige og private midler skal kunne bidra til at unge talenter blir satset på. Hva er grunnen til at Arbeiderpartiet ikke ville være med og støtte det?

Rigmor Aasrud (A) [15:45:24]: Jeg er glad for at Kristelig Folkeparti og Arbeiderpartiet har mange felles inn ganger når det gjelder kulturpolitikken. Vi er, som jeg sa i mitt innlegg, ikke imot private penger inn i kulturlivet. Det hilser vi velkommen, men det vi er imot, er at det er de private pengene som skal styre hvor de offentlige skal settes inn. Når vi i forbindelse med budsjettarbeid har spurt statsråden om man kan synliggjøre et eneste prosjekt som har kommet på plass etter at gaveforsterkningsordningen kom, kunne man ikke redegjøre for et eneste nytt forsøk. Det var altså de samme som hadde fått penger før, som man fortsatte å gi til.

Når det gjelder talentprogrammet, har vi andre satsinger. Vi satser på at vi fortsatt skal ta talenter til utlandet gjennom Utenriksdepartementets reisestøtte. Dessverre er den kuttet i budsjettet. Vi satser på Ungdommens kulturmonstring, som er et virkelig breddeiltak, og vi satser på å bygge opp sterke strukturer andre steder, bl.a. gjennom Ungdomssymfonikerne, og andre ordninger, der vi virkelig kan hente fram talentene i det norske kulturlivet.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [15:46:34]: Gaveforsterkningsordningen er en svært populær ordning som al-

lerede første året fikk mer enn dobbelt så mange søknader som det var penger til, og som er tredoblet i neste års budsjett. Representanten Aasrud var inne på at det ikke var mulig å finne ut om dette utløste nye penger eller ikke, hun stilte altså spørsmål ved hvorvidt ordningen fungerte slik at den bidro til ting som ellers ikke ville skjedd. Og i neste setning, og også nå i replikkvekslingen forut for denne, konkluderte hun med at det er penger som allikevel ville vært der – det er på en måte de som allerede hadde fått, som bare får mer.

Det jeg lurer på, er om representanten Aasrud kunne si litt mer om hvordan man kan være så sikker på at dette er institusjoner som allerede ville fått penger, når det i samme setning sies at det egentlig er umulig å se om dette utløser nye penger eller ikke.

Rigmor Aasrud (A) [15:47:34]: Svaret på det er enkelt: Vi har spurt statsråden, og hun kunne ikke redegjøre for et eneste nytt tiltak som har kommet inn etter at man innførte gaveforsterkningsordningen. Da er det lett å tenke seg at det er de samme gamle som gir bort penger. Det er veldig bra, men det skal ikke være styrende for hvor vi legger de offentlige kronene.

Presidenten: Replikskordskiftet er dermed over.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [15:48:06]: Norsk mediebransje opplever utfordrende tider. Journalistikken blomstrer fortsatt, det er til og med ganske mange nye blomster vi ser når du og jeg i stadig økende grad utfordrer den redigerte medievirkeligheten vi har vært vant til gjennom årtier. Både produksjon og konsumpsjon av journalistikk er på svært høyt nivå. For det er særlig økonomien i de tradisjonelle mediehusene som er under press. Krysspress kan vi kalle det, begge de to historisk sett viktigste inntektsstrømmene tørker inn, både annonsører og abonnenter forsvinner. Det er forskjeller, noen er nær en vellykket overgang til andre plattformer, andre strever veldig, og atter andre lever mer skjermet. Særlig det største og viktigste mediehuset i Norge, NRK, lever i en relativt skjermet økonomisk virkelighet. Jeg kommer tilbake til NRK.

Først avisene: Regjeringen, Kristelig Folkeparti og Venstre står sammen om støtteordningene i budsjettet for 2015. Bransjen selv sier at disse ordningene er avgjørende for at de skal lykkes med sin omstilling. Men alle støtteordninger og gode intensjoner til tross – i alle de 19 årene vi har hatt aviser på nett i Norge – er det fortsatt slik at bransjen i all hovedsak ikke har funnet gode løsninger for digital publisering som ivaretar nødvendig inntjening. I regjeringsplattformen står det at vi ønsker å legge om og redusere pressestøtten. Dette står der fordi vi så langt har sett at de konserverende modellene ikke har stimulert innovasjon. Det er derfor en forventning fra Høyre at bransjen nå viser at dagens støttenivå bidrar til innovasjon og ikke blir en respirator for papiravisene.

Noen ord om moms: I dag er det stort sprik, noen har 25 pst., andre 8 pst, atter andre har 0 pst. Nå notifiseres en felles nullmomssats. Etter hvert skal vi finne en enighet i Stortinget også om hvordan den skal avgrenses. Men et

prinsipp bør ligge fast. Lav moms må ikke innføres som en støtte til en bransje i økonomisk krise. Det må være politiske grunner til å innføre en lik lav moms. Lik behandling er viktig, også når det gjelder den direkte støtten. Det er utfordringer ved dagens ordning når vi ser at ett mediehus stikker av med en tredjedel av den direkte støtten. I svært mange andre sammenhenger får en slik dominans alarmklokkene til å kime, og mangfoldsargumentet settes under press.

Tilbake til vårt største mediehus, NRK. Mer enn hver femte norske journalist og redaktør jobber der, og det er veldig vanlig at vi på topp ti-listen over mest sette programmer finner både åtte og ni av NRKs produksjoner. Den kanskje mest interessante mediedebatten i kommende halvår vil handle om NRK og de andre allmennkringkasterne. Det er varslet en stortingsmelding om NRK, og den skal ta for seg innhold, distribusjon, finansiering og eierskap. NRKs robuste økonomi gir dem unike muligheter og muskler. Hvordan det slår inn i et marked i ubalanse – vel, det er uvisst.

Det er viktig at NRK opprettholder sin eksistensberettigelse gjennom kvalitet og den opplevelsen de gir oss lisensbetalere, men det er samtidig like viktig at deres posisjon ikke svekker andre aktører i et marked som sliter. Det er videre viktig at vi ser på allmennkringkasteroppdraget samlet. Vi møter en global konkurranse, og det er sett med norske øyne viktig å ha et samlet godt norsk allmennkringkastertilbud.

Om du en vanlig kveld kikker litt på NRK, er det ikke usannsynlig at du får se et eller flere av Norsk Tippings produkter ganske godt presentert. Regjeringen ønsker å videreføre en politikk som ivaretar hensynet til spilleavhengige og sikrer inntekter til ideelle formål.

Men det er mørke skyer i horisonten. Norsk Tippings egne prognoser for framtidig omsetning holder ikke tritt med prisstigningen. Signaler fra EU peker i retning av at Norsk Tipping ikke kan vokse uten videre, og stadig mer spill på utenlandske nettsteder truer over tid inntektene til Norsk Tipping og Rikstoto. Så sent som i forrige uke var rådende oppfatning blant mange at spill hos utenlandske aktører sto stille på 2012-nivå. Jeg tror at vi nå skal ta inn over oss at selv Lotteritilsynet, som for to år siden mente at dette markedet hadde «flatet ut», nå nærmest tredobler anslaget når det gjelder spill i utlandet.

Kaken til fordeling til ideelle formål står i fare for å bli mindre. Det er nå vi må utforme en moderne spillpolitikk. Den bør omfatte hvordan vi kan få disse pengene til Norge, f.eks. gjennom en lisensordning for utenlandske spillskaper og i tillegg også gjennom å åpne for ikke vanedannende lotterikonsepter, slik det nå vurderes. Om vi hadde klart å hente dagens spill i utlandet hjem, ville vi med dagens tall ha tilført ytterligere ca. 200 mill. kr til ideelle formål.

Når det gjelder ansvarlighet, er det viktig å ha med seg at også de utenlandske aktørene er opptatt av å arbeide mot spilleavhengighet. I mange tilfeller ser vi allerede – i det uregulerte markedet – at de markedsfører Hjelpelinjen for spilleavhengige vel så tydelig som Norsk Tipping. Å lukke øynene for utenlandsk spill, eller foreslå tekniske

10. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, 1210 Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområde 2 og 3) 2) Endringer i statsbudsjettet 2014 under 2014 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 3) Endringer i statsbudsjettet 2014 under Kulturdepartementet

Internett-murer vi må kjøpe fra Kina eller Nord-Korea, er ikke veien å gå. Det handler om å skape en moderne politikk for å sikre inntektene, gjøre kaken større og ivareta de sosialpolitiske hensynene.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hege Haukeland Liadal (A) [15:53:25]: Høyres iver etter å vekse inn private bidrag over statsbudsjettet i privat sponing øker. Som vi har sett i media de siste dagene, kan vi nå risikere at private bidrag kan føre til krav om inngangspenger i f.eks. offentlige parker. Finnes det grenser, og i så fall hvilke, for føringer som privat sponing kan medføre? Er inngangspenger i en offentlig park eventuelt en sånn type grense?

Kårstein Eidem Løvaas (H) [15:54:13]: Det er hyggelig å merke seg at Høyres iver smitter! Når det gjelder private penger inn i kulturlivet eller inn i kunstlivet, er det selvfølgelig ingen øvre grense for hva man kan ønske velkommen der. Deler av det vi gjør i statsbudsjettet neste år, er å åpne opp for ordninger som stimulerer til at hvis man tar et lokalt initiativ for å bygge ut, pusse opp og legge til rette, følger det ekstra offentlige penger med. Dette er for å stimulere. Det tas også til orde for at man eventuelt skal se på andre ordninger etter hvert – incentivordninger som skal legges til rette for det.

Jeg ser ikke denne frykten for de såkalte private pengene som reell i det hele tatt, og jeg stusser over at man hele tiden bruker begrepet «offentlige penger». Det er dine og mine penger, det er penger som er hentet inn gjennom skatter, som så fordeles ut igjen. At man får til et spleiselag mellom det private og det offentlige, f.eks. i en park, ser jeg ingen problemer med.

Hege Haukeland Liadal (A) [15:55:18]: Kulturlivet i Norge er etter Arbeiderpartiets mening fortsatt avhengig av en sterk offentlig og forutsigbar støtte. Sånn har det vært i ualminnelig lang tid.

Høyre lovpriser den nye gaveforsterkningsordningen. Det jeg lurer på – jeg spør på en litt annen måte – er: Ser representanten Eidem Løvaas noen uheldige virkninger av at offentlige penger bindes opp av private givere?

Kårstein Eidem Løvaas (H) [15:55:45]: Jeg tror gaveforsterkningsordningen er et godt eksempel på én av mange måter å gjøre dette på i fremtiden. Også søknadsmengden til gaveforsterkningsordningen viser at dette er populært, og det kommer til å bli mer populært.

Så er vi enige om at vi trenger en sterk offentlig satsing på kultur. Samtidig tror jeg vi er uenige om at det skal målfestes slik det ble gjort de siste årene, ved at 1 pst. av bruttonasjonalprodukt var målet. Så fort man hadde kvittert ut det, burde man sagt at der har vi 1 pst. – vel, da er vi i mål, da har vi løst det. Hvordan man bruker pengene, er vel så viktig. Representanten Aasrud var tidligere selv inne på det, at man har bygd stein for stein. Ja, det var vel egentlig det man gjorde. Så telte man opp mursteinene, og så sa man at dette er også en del av kulturbudsjettet. Det er vel

så viktig hvordan pengene blir brukt, som hvor mye penger man benytter. Og gaveforsterkningsordningen er en suksess så langt. Jeg tror den også kommer til å være modell for andre lignende ordninger fremover.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [15:56:55]: Jeg vil ta opp dette som har med regjeringens spillpolitikk å gjøre. Det er helt tydelig for mange av oss at her går vi i en mer liberal retning – mer liberal enn det Kristelig Folkeparti liker, særlig fordi vi er usikre på hvordan dette vil slå ut når det gjelder f.eks. spilleavhengighet.

Jeg leser i innstillingen til en sak som vi skal diskutere til slutt i dag, om at regjeringen nå tillater poker. Der står det i innstillingen:

«I henhold til regjeringens handlingsplan mot spillproblemer skal Lotteritilsynet fortløpende evaluere ...» osv.

Kan representanten Eidem Løvaas redegjøre for regjeringens handlingsplan mot spilleavhengighet?

Kårstein Eidem Løvaas (H) [15:57:49]: Jeg tror det er viktig at vi også sammen med samarbeidspartiene fortsetter å utforme en moderne spillpolitikk som ivaretar hensynet til spilleavhengige. Spilleavhengighet er et problem. 0,7 pst. av de som er aktive spillere, oppgis å være ikke bare i faresonen, men også å være virkelig utsatt for de problemene som spilleavhengighet medfører.

Jeg tror ikke løsningen er å forsøke å sette opp murer mot utlandet eller å si at vi skal lukke øynene for den virkeligheten som er rundt oss. I stedet må vi invitere aktørene inn og snakke med dem, enten det er de utenlandske aktørene som vi vet finnes i dag, eller det er Norsk Tipping, Rikstoto og andre, slik at vi sammen finner de løsningene som skal til.

Et veldig godt tiltak er Hjelpelinjen for spilleavhengige. Det er trist å se at så langt – de siste to årene – har bruken av kroner til annonsering for Hjelpelinjen fra de norske spillaktørene gått kraftig ned. Sammen må vi finne løsninger på dette, og det er jeg helt sikker på at vi skal få med oss Kristelig Folkeparti på også. Vi vil gjerne ha dem med videre i spillpolitikken også.

Marit Arnstad (Sp) [15:59:06]: Representanten Eidem Løvaas var opptatt av mediepolitikken i sitt innlegg. Det er jo et område der regjeringen har gitt et klart og tydelig uttrykk for at de vil redusere pressestøtta, og også at de kunne tenkt seg en lavmomsordning, altså 8–8-moms. På begge disse områdene blir regjeringen presset til retrett. Kristelig Folkeparti og Venstre har gjort en god innsats, men de må dessverre gjøre den innsatsen gang på gang. De gjorde det nå i vår, og de gjorde det i forhandlingene om budsjettet.

Hvor mange omkamper skal Høyre ta på disse områdene før de skjønner at det ikke er flertall i Stortinget for det Høyre ønsker?

Kårstein Eidem Løvaas (H) [15:59:48]: Jeg tror ikke vi skal telle opp antall kamper eller omkamper, men som jeg sa, det står i regjeringserklæringen at vi ønsker over

tid å legge om og redusere den direkte produksjonsstøtten – dette fordi vi har sett at det er en ordning som har virket konserverende og ikke har bidratt til innovasjon.

Når det gjelder moms, har jeg lyst til å snakke litt om det, for det å finne avgrensingen tror jeg vi skal klare, å finne satsen tror jeg også vi skal klare. Da kommer vi på veldig kort tid ganske mye lenger enn det den regjeringen som satt i åtte år, gjorde. For i åtte år lukket de både ører og øyne for hva som var utfordringene for mediebransjen når det gjelder momsen, og man rikket den ikke en eneste millimeter. Jeg tror det eneste forholdet som står igjen etter åtte år med rød-grønn regjering, mellom moms og tall, er åtte år med regjering og 0 pst. resultat.

Presidenten: Da er replikkordskiftet omme.

Ib Thomsen (FrP) [16:00:55]: Kulturpolitikken skal bidra til å gi mennesker mulighet til å delta og oppleve et mangfold i kulturlivet, også av høy kvalitet. Et riktig kulturliv ivaretas best gjennom en kulturpolitikk der målet er et kulturliv preget av frihet. Kunnskap om og det å oppleve vår felles kulturarv er en styrke i vår bygging av identitet og følelser. Regjeringens kulturpolitikk bygger på et ønske om et sterkt og selvstendig kulturliv.

Gaveforsterkningsordningen er kritisert av opposisjonspartiene, med Arbeiderpartiet i spissen. Den ble lansert i 2014. Denne regjeringen anser den som en suksess og ønsker å styrke den fortsatt i 2015. Vi ser på dette som et spleiselag, noe Arbeiderpartiet er skeptisk til – det kommer jo ikke noe nytt! Men det er jo faktisk sånn at disse midlene pluss noen til brukes på kunst og kultur. Dette settes ikke på noen bankbok eller brukes til byråkrati, det brukes til kunst og kultur. Kan man kritisere det? Forsterkningsordningen stimulerer til økt privat finansiering og at man genererer penger og gaver til kulturen. Dette er et spleiselag som ingen kan være med og kritisere. Dette er en vinn-vinn-situasjon.

Jeg vil også framheve satsingen på biblioteket som gjøres gjennom statsbudsjettet for 2015. Denne regjeringen fortsetter å satse på bibliotekene. Ikke minst gjennom samarbeidet vi har hatt med Venstre og Kristelig Folkeparti, har man løftet inn de store private litteraturhusene, noe jeg også ser at Arbeiderpartiet er med på. Det er et samarbeid som jeg synes er flott. I tillegg ønsker vi å utvikle de 428 litteraturhusene vi har rundt omkring i hele landet, i de fleste kommuner, og da tenker jeg på folkebibliotekene.

Allmennkringkastere – dem har vi to stykker av. Vi har TV 2, og vi har NRK, og det er to viktige aktører i mediebildet i Norge. Men de har to ulike forutsetninger. Når vi begynner å gå igjennom NRK-meldingen, begynner å diskutere hva som er NRKs framtid, bør vi se dette i en helhet. NRK har vært og er en svært dominerende institusjon, både mediepolitisk og kulturpolitisk.

Jeg mener også det er viktig at NRK som en stor aktør får satt ut og har en andel ekstern produksjon. Hvorfor mener jeg det, og hvorfor mener regjeringen det? Jo, det er nettopp for å få kompetansen ut av huset, ut i hele landet og ut til fagmiljøene som er der – for å spre denne kompetansen. Derfor ønsker denne regjeringen å diskutere

NRK-lisensen. Man ønsker å diskutere NRK-plakaten, man ønsker å diskutere allmennkringkastingsrollen for de store TV-husene og eventuelt finne en alternativ betalingsordning.

Ingen har nevnt at lisensen økes med kun 25 kr, derfor gjør jeg det nå.

Så går jeg videre til at regjeringen har et forslag om å modernisere mediepolitikken og ønsker å diskutere det med bransjen. Vi ser at mediebransjen har slitt de åtte siste årene, uten at vi har sett at noen tidligere regjeringer har gjort noe med det. Nå har vi løftet det opp. Nå diskuterer vi moms, vi diskuterer støtte, og vi ser på hvordan nye teknologiske plattformer skal avgiftsbelegges. Dette er i godt driv.

Regjeringen vil i tillegg styrke momskompensasjonsordningen for idrettsanlegg, som jeg var inne på i en replikk tidligere, og dette får vi tilbakemeldinger fra idretten om at de er fornøyd med. Endelig behøver de ikke bruke dugnadspengene sine til å betale renter, avgifter eller moms eller forskuttere det. Nå får de refundert pengene med en gang og kan bruke pengene på ungdommen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [16:06:05]: Representanten Ib Thomsen var innom mediepolitikk. Det var også representanten Eidem Løvaas i sitt innlegg. På en replikk som handlet om dette, henviste representanten Eidem Løvaas til regjeringserklæringen, hvor det står at pressestøtten skal reduseres på sikt. Det betyr jo at vi kommer til å få noen runder framover.

Mitt spørsmål til representanten Ib Thomsen er: Hva slags type virkemidler – og da snakker vi om offentlige virkemidler – er det representanten fra Fremskrittspartiet ser for seg kunne være med på å støtte opp under mediemangfoldet hvis man kutter i pressestøtten f.eks.?

Ib Thomsen (FrP) [16:06:57]: Hadde man bare kunnet si løsningen på det tusenkronersspørsmålet her og nå! Dette har vært diskutert i Stortinget, det har vært diskutert blant partiene, og ikke minst diskuteres det hos pressen selv hvordan vi løser de utfordringene.

Jeg vet det er en del partier som peker på at den eneste løsningen er pressestøtte, gjerne høyest mulig, og at vi da får den beste mediedekningen i Norge. Jeg tror at hvis alle partier setter seg ned og har et felles mål og ønske om at vi skal ha en god og sterk norsk presse, så kan man finne løsninger på det. Da kommer også spørsmålet om momsen inn som et viktig diskusjonstema. Dette har heller ikke vært løst de åtte siste årene.

Jeg ser at løsningen til Kristelig Folkeparti er mer pressestøtte. Det er løsningen – punktum. Nei, det tror ikke jeg.

Arild Grande (A) [16:08:11]: Vi tar imot den invitasjonen. Jeg håper at representanten Ib Thomsen kan bekrefte at Stortinget vil bli involvert i den videre prosessen når det gjelder mediemoms, både størrelsen på den når notifiseringen er i ferd med å bli meldt, og avgrensningen

10. des. – 1) Bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, 1212 Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområde 2 og 3) 2) Endringer i statsbudsjettet 2014 under 2014 Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet 3) Endringer i statsbudsjettet 2014 under Kulturdepartementet

av hva som skal omfattes av en eventuell nullmoms, ikke minst. Så jeg håper at Ib Thomsen kan bekrefte at det er noe som Stortinget og alle partiene vil bli involvert i, slik at vi kan få synliggjort hva som er parlamentets holdning til hva en framtidig moms skal bestå i.

Jeg mener også at det er viktig å få utfordret Fremskrittspartiet på om det vi nå har kommet til enighet om, er det primære standpunktet som man nå virkelig ønsker å kjøre på og stå for nullmomsen og drive den prosessen gjennom fra regjeringens side, og om Fremskrittspartiet vil sørge for at det skjer.

Ib Thomsen (FrP) [16:09:19]: Jeg håper at representanten Grande er klar over Stortingets rolle når han er bekymret for Stortingets involvering. Muligheten for å diskutere moms er helt klart til stede. Med en mindretallsregjering er den til stede enda mer enn vi har sett de siste åtte årene. Stortinget ble ikke veldig involvert i de diskusjonene som daværende regjering hadde, og måtte sitte på sidelinjen. Men jeg vil love representanten at hele Stortinget skal involveres, selvfølgelig.

Representanten Grande er bekymret for avgrensningen mellom det digitale og papir. Ja, det er en utfordring, og det husker jeg den forrige regjeringen også diskuterte. Men det må jo ikke sette begrensninger for oss. Når vi vet at en papiravis og en PDF-fil er helt like, hvorfor kan vi ikke se det i sammenheng? Det var spørsmålet vårt den gangen, og det er det spørsmålet vi også kan stille oss i dag.

Trine Skei Grande (V) [16:10:36]: Jeg og representanten Thomsen har hatt et felles engasjement. Det handler om vår felles kulturarv. Det handler om at vi i dag holder på å bygge et nytt nasjonalmuseum som blir fint og flott, men vi syns fortsatt at det er viktig å beholde det gamle Nasjonalmuseet som en del av utstillingslokalene fordi det er en viktig hjørnestein i bygginga av Norge som nasjon, det er et viktig bygg i Norges identitet.

Vi ble enige under budsjettforliket om at dette er en sak som vi ikke har tapt, men som vi nå skal kjempe videre for, for å prøve å få det gamle Nasjonalmuseet som en del av utstillingslokalene. Dette kjempet vi hardt for mot den forrige regjeringa, og jeg vil bare forsikre meg om at representanten Thomsen fortsatt er på laget når det gjelder å kjempe for at Nasjonalgalleriet skal være en del av Nasjonalmuseets utstillingslokaler.

Ib Thomsen (FrP) [16:11:34]: Trine, vi er på laget! Kulturarven er viktig for Norge, og den tror jeg hele Stortinget er enige om at vi skal kjempe videre for.

Når du tar opp det konkrete spørsmålet om akkurat Nasjonalgalleriet, er den bygningen bygd for å være et galleri, den er et kjent sted i Oslo, og ikke minst er bygningen verd å ta vare på. Og når det står så tydelig i budsjettet som det gjør, at denne bygningen skal det tas vare på, den skal fortsatt være et utstillingslokale for kunst og kultur framover, synes jeg vi to, Trine, skal stå sammen om det og kjempe videre.

Presidenten: Presidenten vil bemerke at selv om re-

presentanten er på laget, skal talen fortsatt gå gjennom presidenten.

Marit Arnstad (Sp) [16:12:31]: Jeg synes det er positivt at Fremskrittspartiet ønsker å involvere Stortinget før en avgjør spørsmålet om moms, spørsmålet om nullmoms og eventuelt også avgrensningen knyttet til momsspørsmålet. Det er bra.

Det ser ut som om både representanten Thomsen og representanten Eidem Løvaas har en tendens til å tro at medierevolusjonen er veldig knyttet til den rød-grønne regjeringen, som om det er en korrelasjon mellom medierevolusjonen og den rød-grønne regjeringen. Jeg tror vi er nødt til å rette opp litt i virkelighetsoppfatningen omkring det, fordi mediebransjens utfordringer og det de nå kommer til å stå foran i årene framover, har nok ikke så veldig mye å gjøre med hvilken farge regjeringen har, men det har veldig mye å gjøre med hvilke langsiktige rammebetingelser de får fra myndighetene.

Nå er det et race fra Fremskrittspartiets side etter å få tatt NRK, så jeg vil spørre: På hvilket område er det viktigst å få redusert NRKs rolle etter Fremskrittspartiets mening?

Ib Thomsen (FrP) [16:13:34]: Det var flere spørsmål i innledningen.

Mediemoms er viktig når vi diskuterer Medie-Norge og Medie-Norges hverdag. Dette er ikke noe nytt. Det kom ikke nå ved skiftet av regjeringen. Denne utfordringen for Medie-Norge har vært til stede i hvert fall de siste seks-syv-åtte årene. Jeg er glad for at Senterpartiet nå er på banen og ønsker å være med og diskutere det og ikke låser seg til den holdningen som vi opplevde de hadde i regjeringen, men at de nå står friere til å diskutere dette.

NRK er det viktig at vi har en gjennomgang på. Jeg er blitt sitert i noen aviser på at jeg ønsker et «kjedeligere» NRK. Jeg skrev ikke den overskriften, men det jeg mente, og det som jeg står for, er at vi ønsker å diskutere innholdet i NRK. Er det riktig at NRK skal ha de samme programmene som de som lever av reklame? Er det riktig at NRK skal kjøre de samme radiokanalene som de kommersielle? Den diskusjonen bør vi ta. Livsgrunnlaget til de private og de kommersielle er nettopp seertall og lyttertall. NRK er ikke fullt så avhengig av de tallene for å sikre budsjettet sitt 1. januar hvert eneste år, de får det uansett.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [16:15:12]: Det offentlige skal sikre at kulturlivet har gode vilkår. Vi skal ha en aktiv og offensiv kulturpolitikk. Derfor er jeg glad for at vi også i 2015 får et kulturbudsjett med økninger på flere felt. Budsjettforliket mellom samarbeidspartiene gir forbedringer for kultur- og mediesektoren på områder som er viktige for Kristelig Folkeparti.

Men la meg begynne med å takke komitélederen for god ledelse. Takk til Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre også for godt budsjettssamarbeid.

Mediene er i kraftig omstilling, og utfordringene er

godt kjent. I en situasjon med fallende opplagstall på papir og økt digitalisering er det viktig å opprettholde pressestøtten. Også i spørsmål om moms gir nå Stortinget klare signaler på at det er nullmoms som gjelder både på papir og på digitalt innhold. Det er bra. Institutt for journalistikk unngår kutt, samiske aviser kan opprettholde sitt nivå – vi er kommet til gode løsninger gjennom budsjettforliket.

Et annet område som har vært viktig for Kristelig Folkeparti, er ensemblestøtten, som forvaltes av Kulturrådet. Jeg er glad for at forhandlingene i finanskomiteen ga en økning i bevilgninger til ensemblestøtten på 10 mill. kr. Det er penger som skal styrke den delen av ensemblestøtten som går til kor på høyt nivå. Den økte bevilgningen gir rom for at flere kor på høyt nivå kan motta ensemblestøtte fra Kulturfondet. Den tilskuddsordningen vi snakker om her, er en viktig ordning, og den er viktig for å løfte eksisterende kor. Jeg gjør særlig oppmerksom på flertallsmerkningen på sidene 70 og 71 i innstillingen, hvor økningen begrunnes og beskrives. Med den økte rammen skal flere kor inn under ordningen. Jeg er trygg på at Kulturrådet vil forvalte dette godt, og jeg regner med at både departement og kulturråd sørger for at midlene brukes etter intensjonen.

Kristelig Folkeparti vil innføre en ny ordning for unge billedkunstnere, en kunstnerassistentordning. Det er en ordning som er foreslått av Unge Kunstneres Samfund, og som har Kristelig Folkepartis fulle støtte – heldigvis nå også stortingsflertallets støtte. Gjennom ordningen kan nyetablerte kunstnere jobbe som assistenter for en mer etablert kollega, og den nydannede og den etablerte kunstner kan søke om midler sammen. Nå skal det jobbes videre med innretningen og kriterier for ordningen innenfor Talent Norge, i tett dialog med kunstnerorganisasjonene. Det ser jeg fram til.

Så skal jeg bare helt kort nevne at jeg i et senere innlegg vil ta opp en helt annen, men veldig viktig sak, nemlig hvordan Stortinget skal kunne sørge for den nødvendige politiske prioriteringen mellom ulike kulturformål, en sak som bl.a. er relevant for den kommende gjennomgangen av Kulturrådet. Men dette kommer jeg altså tilbake til i et senere innlegg.

Jeg mener for øvrig at det er riktig av departementet å åpne opp for at det nå kan gis støtte fra Kulturfondet også til dem som har årlige tilskudd over statsbudsjettet. En enstemmig komité slutter seg da også til dette i innstillingen.

Til slutt et par enkeltsaker. ASSITEJ Norge driver et viktig arbeid på scenekunstmrådet, og jeg er glad for at bevilgningen til ASSITEJ Norge økes med 1 mill. kr, slik at driftsstøtten blir nå på nær 1,5 mill. kr. Samtidig flyttes ASSITEJ over på post 78. Det er viktig å understreke det jeg nettopp var inne på, at det nå kan gis støtte fra Kulturfondet selv om man har årlige tilskudd over statsbudsjettet. Jeg er også glad for at det er en samlet komité som velger å løfte fram ASSITEJ Norge i positive merknader.

Oslo kirkemusikkfestival har vært på prioriteringslisten til Kristelig Folkeparti lenge. Den styrkes nå med 2 mill. kr utover det tilsagnet som allerede er gitt av Norsk kulturråd.

Helt til slutt vil jeg nevne Oslo Korfestival, som også har fått en svært positiv flertallsmerknad. Det er veldig bra.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Hege Haukeland Liadal (A) [16:19:42]: Jeg er glad for representanten Bekkevolds forsikring om at kunst- og kulturlivet skal få en sterk offentlig støtte også i framtiden. Den nye ambisjonen til regjeringen om en privat og gavefinansiert kultur kan fort bli å dyrke en finansiell elite som kan kjøpe seg gaver og kulturell kapital.

Hva mener Kristelig Folkeparti om at offentlig støtte til kunst og kultur blir avhengig av private givere?

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [16:20:21]: I mitt innlegg var jeg opptatt av å si at det offentlige skal fortsatt være med og sikre at kulturlivet har gode vilkår. Det forutsetter også at offentlige tilskudd er på et høyt nivå.

Når Kristelig Folkeparti ikke ser på private midler som «skitne penger», som var uttrykket man brukte, er det fordi, forutsatt at man ikke kutter i det offentlige, private midler vil være med på å gjøre kaka større, og det synes vi er bra.

Men jeg har lyst til å advare – også regjeringen – og dette blir litt å gjenta seg selv: Jeg tror ikke at det finnes en utømmelig Sareptas krukke der ute, full av private midler. Det tror jeg ikke. Derfor er vi helt avhengig av at vi fortsatt har et høyt nivå på den offentlige støtten til kulturlivet. Kristelig Folkeparti skal være med på å bidra til at det også vil være slik i tiden framover.

Hege Haukeland Liadal (A) [16:21:20]: Jeg takker for svaret. Representanten Bekkevold er inne på at han i et senere innlegg vil komme inn på Kulturrådets omlegging og nye ansvarsområder. Jeg tillater meg likevel å spørre: Ser representanten fra Kristelig Folkeparti at det ville vært behov for en debatt i denne sal før de store endringene om ansvar og ansvarsområder til Kulturrådet ble endret for 2015?

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [16:21:48]: Ja, det er mange ting jeg mener vi burde ha diskutert i denne sal før man gjorde strukturelle endringer, og det er gjort en del strukturelle endringer i kulturbudsjettet. Man nevner én ting, den oppryddingen man gjorde på Kulturrådet ved å kutte på post 74 og plassere noe på post 55 og noe på post 78, og noe ble loset inn på tippemiddeloverskuddet. Det er slike strukturendringer jeg tror det hadde vært lurt kanskje å ha en debatt om i denne sal før de ble gjort, men det er lite vi får gjort med det nå.

Men vi har en veldig spennende debatt foran oss, og det er den debatten som nettopp går på Kulturrådet og gjennomgangen av Kulturrådet. Jeg forventer at vi får en god og grundig debatt i denne sal knyttet til det. Det fortjener Kulturrådet, og til syvende og sist fortjener kulturen dette, for det er på mange måter Kulturrådet som er med på å bidra til at vi har et levende kulturliv i Norge.

Ib Thomsen (FrP) [16:22:52]: Det er vel ikke tvil om at Kristelig Folkeparti er et parti med en helhetlig politikk. I kulturpolitikken, derimot, ser man at det er et sterkt fotavtrykk i Telemark. Jeg vet f.eks. at det er mange og gode

telemarksmuseer. Telemark Museum ble nominert til Årets museum og fikk en andre plass.

Spørsmålet mitt til representanten er: Har Kristelig Folkeparti en helhetlig kulturpolitikk for hele landet? Kan det være tilfeldig at representanten er fra Telemark? Jeg vil advare representanten mot til neste år å sørge for at bare Telemark får, men at han ser hele landet under ett.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [16:23:41]: Aller først: Det er litt en tilfeldighet at jeg representerer Telemark, det er rett og slett det at jeg kom til det fylket i 1992, da det var ledig jobb der.

Når det gjelder dette fotavtrykket i Telemark, la meg bare ta ett eksempel og det gjelder Lysbuen industrimuseum på Notodden. I utgangspunktet kan man kanskje tenke at det er en liten telemarksgreie. – vi bevilget 1,5 mill. kr til dem – men så viser det seg at det er det jo ikke. Her er det industriarbeidermuseet på Rjukan som skal konsolideres med Lysbuen på Notodden, og de to museene skal gjøre noe så fantastisk som å fortelle om vår stolte industriarv. Her snakker vi om Hydro, vi snakker om Sam Eyde, vi snakker om vannkraft. Da ser man at dette er ikke Telemark alene. Dette er et museum av nasjonal betydning, og Kristelig Folkeparti er opptatt av at vi skal ha en helhetlig nasjonal kulturpolitikk.

Men jeg takker for spørsmålet!

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Marit Arnstad (Sp) [16:25:07]: Senterpartiet prioriterer i sitt alternative budsjett et lokalt kulturløft. Det er nå ti år siden Kulturløftet ble lansert. Det har tjent kulturlivet godt, bl.a. ved at kulturbudsjettet er doblet.

Men det er fortsatt mange ugjorte oppgaver innenfor kulturen. Senterpartiet mener at det er på tide særlig å prioritere de lokale kulturtiltakene. Den typen tilbud må utvikles videre, og flere må også få lov å ta del i den typen tilbud. Da må også kulturmidler dreies i favør av det lokale kulturlivet. Hele landet må få ta del i veksten i kultursektoren, slik som det også ble understreket gjennom Engerutvalgets rapport i fjor.

La meg derfor vise til Senterpartiets alternative budsjett, der vi bl.a. legger inn et stort løft til lokale kulturtiltak, både over Kulturdepartementets budsjett og gjennom å øke inntektene til kommunene for å styrke bl.a. musikk- og kulturskolene, folkebibliotek og kirkebygg, for å nevne noe.

Mange av framtidens ypperste kulturutøvere vil bli kruttet fra det brede, lokale kulturlivet. Det er også en av grunnene til at det er nødvendig å satse på kultur i all dens bredde. Kulturell infrastruktur, som utstyr og øvingslokaler, vil være veldig viktig for å bringe fram utøvere og produksjoner.

Rundt omkring i landet fins det i dag en rekke organisasjonseide kulturbygg, som betyr mye for det lokale kulturlivet. De har etter hvert et betydelig vedlikeholdsetterlep, og behovet for ombygging og modernisering er stort veldig mange plasser. En egen tilskuddsordning for organisasjonseide kulturhus og utvidet momskompensasjon for

ombygging av denne typen hus er etter Senterpartiets mening nødvendig for å ta vare på den kulturelle grunnmuren som disse husene utgjør.

Idretten og frivillig virksomhet er en viktig del av Kulturdepartementets budsjett, og kanskje også noe av det viktigste vi gjør for folkehelsen her i landet. La meg først få lov å gi litt ros til statsråden. Det er bra at det nå bevilges midler til å dekke momskompensasjon for idrettsanlegg i inneværende år. Det er også helt nødvendig. Ingen av partiene ønsket at momskompensasjon på anlegg bare skulle gi en 57 pst. kompensasjon. Alle sammen har ment at momsen skal dekkes fullt ut. Da er det også bra at midlene økes til neste år, sjøl om jeg har mine tvil om tilleggsbevilgningen vil være tilstrekkelig. Men den runden vi har vært gjennom i år, bør bety at Stortinget nå gjør et vedtak om en ordning som gir en rett til refundering av moms, ikke en budsjettpost som kan vise seg utilstrekkelig i relasjon til den faktiske anleggsaktiviteten som foregår. Målet er jo at idretten skal få moms refundert, ikke at idretten skal måtte leve med usikkerhet fordi de må konkurrere om en pott som blir for liten, og fordi aktiviteten ute er for stor.

Det må føles litt rart for Høyre og Fremskrittspartiet, som har argumentert sterkt imot pressestøtten og for så vidt også sterkt imot nullmomsen, at en klar og tydelig opposisjon presser dem til retrett. Jeg håper det betyr at vi snart kan legge diskusjonen om reduksjoner i pressestøtten bak oss, og jeg håper også at det betyr at regjeringen tar et ansvar for å argumentere nullmomsordningen fram også overfor ESA.

En ting som er egnet til bekymring, er imidlertid noe som representanter har vært opptatt av også tidligere under debatten i kveld, og det er hva denne regjeringen kommer til å ønske å gjøre med framtidens NRK. Senterpartiet ønsker at NRK skal ha mulighet til å delta i utviklingen innenfor mediemarkedet på linje med andre aktører, og vi mener det vil være svært uheldig å vingeklippe NRK. Derfor ønsker vi også å prisjustere NRK-lisensen. Vi mener også at NRK må sikres inntekter til videre utvikling som allmennkringkaster med en sterk regional forankring.

Etter min mening er det konstruert mange motsetninger mellom NRK og andre medieaktører. Noen mener at NRK ikke skal få utvikle seg på nettavis. Det synes merkelig, all den tid avisene har meldt seg på tv-markedet, som er en stor del av deres tilbud. Andre mener at NRK ikke bør få lov å strømme sine sendinger gratis. Men det må jo være målet at NRK ikke skal finansiere tilbud gjennom annonsemarkedet. Det ville kommersielle medieaktører kunne tape stort på.

Hvis vi nå skal begynne å dirigere hvilken innholdsproduksjon NRK skal bidra med, kommer vi også lett borti at en politisk forsøker å styre NRKs redaksjonelle virksomhet. Det ville være meget uheldig.

Senterpartiet mener at for å avklare de grunnleggende rammebetingelsene for en rekke ting innenfor mediepolitikken, er det behov for et bredt medieforlik, som kan stå seg på lang sikt, og dermed skape forutsigbarhet.

La meg til slutt få lov å informere om at Senterpartiet kommer til å støtte mindretallsforslag nr. 6 og 7 i innstillingen

gen, i tillegg til det representanten Toppe tidligere har tatt opp i debatten.

Øyvind Halleraker hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Svein Harberg (H) [16:30:27]: Etter en tidligere replikkrunde kunne det være fristende å spørre om Senterpartiet hadde planer om ikke å fremme saker i Stortinget som det ikke er flertall for, men vi skal la det ligge, for det er ikke en del av denne debatten.

Det er altså slik at noen organisasjoner har hatt en særordning når det gjelder lokaler, og har fått rimelig tilgang til det gjennom samarbeid med staten. Senterpartiet har hatt et rørende engasjement for disse organisasjonene, spesielt 4H, og synes det er ganske ille at disse nå ikke skal ha disse lokalene lenger. Jeg lurer på om representanten Arnstad kan redegjøre for de prinsipper hun mener må ligge til grunn for hvem som åpenbart skal ha gratis lokaler av staten, og hvem som da eventuelt ikke skal ha det.

Marit Arnstad (Sp) [16:31:17]: Generelt mener Senterpartiet at mer av denne infrastrukturen som organisasjoner, frivilligheten og kulturen bruker, burde være fritt tilgjengelig og gratis. Det betyr at en rekke av det man i dag opplever i kommunene når det gjelder halleie og slikt, egentlig burde være ting som var gratis for kulturlivet og for idretten. Når det gjelder 4H, Skogselskapet, Hageselskapet og Landbruksselskapet, er det slik at de har hatt en historisk ordning med samlokalisering hos Fylkesmannen, det har bakgrunn flere tiår tilbake. Da synes jeg nok at det er nokså bryskt og unødvendig av regjeringen med et pennestrøk bare å slå en strek over hele den historien som har vært over flere tiår, og så si at nå skal en ikke lenger få lov å ha kontor hos Fylkesmannen. Jeg mistenker egentlig ikke 4H og de andre organisasjonene for å luske omkring og snoke på Fylkesmannens kontor, men jeg tror at de har hatt en ordning som egentlig har fungert ganske godt i veldig mange fylker.

Ib Thomsen (FrP) [16:32:27]: Jeg forstår bekymringen til Senterpartiet når de sier at det er viktig at politikerne har en armlengdes avstand til Medie-Norge. Den bekymringen forstår jeg, og den tror jeg det er stor enighet om i Stortinget. Det er ikke heldig at man har for nære og tette bånd. Dette med NRK, hvordan det skal finansieres, er jo klart en del av den diskusjonen. Men når man snakker om produksjonsstøtte, pressestøtte, som går direkte over statsbudsjettet, som går rett inn i kassen til Nationen, til Klassekampen, til Vårt Land, da hører vi ikke om den armlengdes avstanden lenger. Hvordan vurderer Senterpartiet sin lengde på armene inn i Nationen?

Marit Arnstad (Sp) [16:33:27]: Pressestøtten har fungert svært godt, særlig i relasjon til to biter av mediemarkedet i Norge. Det ene er å styrke de lokale medieaktørene,

og det andre er å styrke også de meningsbærende riksavisene. Det synes jeg har vært en fornuftig og god ordning som har bidratt til et mediemangfold i Norge. Jeg synes ikke det er grunnlag for på noen måte å si at man gjennom pressestøtten på noen måte har påvirket innholdsproduksjonen eller forsøkt å styre innholdsproduksjonen. Tvert imot, dette har vært en grunnleggende støtte ut fra klare kriterier. Men problemet er at Høyre og Fremskrittspartiet, dersom de setter krav om at NRK skal begrenses til smale, kommersielt uinteressante konsept, kan komme til å begynne å styre innholdsproduksjonen i NRK. Det kan være et spørsmål med hensyn til den redaksjonelle friheten, som også NRK bør ha.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [16:34:38]: Representanten Arnstad var inne på mediebransjens situasjon, som er uavhengig av regjering. Selvfølgelig er den det. Utfordringen er jo at i de åtte årene som ligger bak oss, med de tre ministrene og de to finansministrene, så skjedde det ingenting. Etterpå har det vært et vårslepp av representanter som står i kø med nye momsordninger og nye støtteordninger knyttet opp til lederlønn og hva vet jeg.

Det jeg lurer på, er knyttet til at f.eks. Nationen mottar omtrent 2 000 kr per abonnent. Eller et annet regnestykke: Hvis man ser på journalistene som jobber i medier som mottar pressestøtte, så mottar de i gjennomsnitt ca. 720 000 kr per årsverk til sammenligning med f.eks. jordbruket, hvor det ligger på 430 000 kr per gårdsbruk. Hva mer mener Senterpartiet skal til for at Nationen og andre skal klare omstillingen enn at man får 2 000 kr per abonnent og 720 000 kr per ansatt journalist? Hva mer er det som kan ligge til grunn for at man etter 18–19 år med nettaviser i Norge skal klare omstillingen? For det er jo ikke sånn, som vi er enige om, tydeligvis, at krisen har oppstått akkurat nå.

Marit Arnstad (Sp) [16:35:51]: Det skjedde en viktig ting under den rød-grønne regjeringen som dessverre har endret seg etter at de blå-blå kom, og som har skapt stor usikkerhet, og det er at vi gikk ikke hvert år til et så grunnleggende angrep på pressestøtten som det den blå regjeringen gjør. Ikke bare det, den går til angrep, og så taper den et slag i Stortinget, og så går den til nytt angrep igjen. Den type usikkerhet skapte ikke den rød-grønne regjeringen omkring pressestøtten og ordningene rundt media.

Når det så gjelder ordningene knyttet til de ulike avisene, synes jeg egentlig de fungerer litt forskjellig for de ulike avisene vi snakker om, enten det er lokalaviser, nr. 2-aviser eller meningsbærende riksaviser. Jeg har ikke noen inngående kjennskap til hvordan det fungerer med tanke på hver enkelt avis, og jeg kan ikke kommentere de tallene som Kårstein Eidem Løvaas her legger fram omkring det. Men jeg er helt sikker på at pressestøtten bidrar til et godt mediemangfold i Norge, til at man i Norge fortsatt har et høyt avisforbruk – og altså til et stort mediemangfold i det norske mediemarkedet.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Trine Skei Grande (V) [16:37:25]: Jeg vil begynne med mediepolitikken, der jeg syns det som nå er lagt fram, er meget gode løsninger, med dobbelt-notifikasjon og med en første notifikasjon på null. Grunnen til at vi har fått dette problemet, og grunnen til at mange av oss som ville gå for lav, først nå ser en krisesituasjon i norske medier på bakgrunn av utviklinga, og ser at det kanskje er nullmoms som er det som skal til for å redde det frie ord i Norge, er jo nettopp at vi har hatt en regjering som har skubbet og skubbet dette foran seg. Så jeg syns faktisk at kritikken mot kulturministeren er ganske urimelig, for kulturministeren har jo vært den kulturministeren som har klart å få fortgang i akkurat dette som vi ventet på at den rød-grønne regjeringa skulle få gjort noe med, og som har vært veldig løsningsorientert for at vi skulle bringe denne saken framover. Den har vært i bakevja, og det har bare vært en løselig diskusjon her uten vilje til å gjøre noen ting når statsråder og Finansdepartementet har bremsset imot. Nå mener jeg vi er inne på et godt spor for å klare å lage en samlet politikk som en stor del av Stortinget stiller seg bak, og jeg håper at somlinga til den forrige regjeringa ikke har påført norske medier skade.

Venstre syns det var mye bra i kulturbudsjettet fra regjeringa, og det motbeviser all skremselspropagandaen om at ethvert borgerlig budsjett innenfor kultur ville være en tragedie. Likevel har Venstre sammen med Kristelig Folkeparti styrket deler av budsjettet som vi syns det var viktig å løfte fram, også innenfor mediemangfoldet, ved at vi nå har fått inn samiske aviser, at de minoritetsspråklige avisene ligger under Kulturdepartementet på integrering, og Institutt for Journalistikk. Dette er viktige grep for å passe på at vi har bredden innenfor norsk mediemangfold.

Så er vi veldig glad for at vi fikk til det løftet som gjør at Stiftelsen Norsk Folkemuseum vil være i stand til å inkludere Norsk Maritimt Museum, slik at vi får den gode utviklinga som det prosjektet trenger.

Så må jeg si at jeg personlig er veldig glad for at vi fikk på plass de tre litteraturhusene vi har i Norge, til en basis på drift, og jeg tror at det kommer til å være viktig for utviklinga av litteraturen i Norge. På samme måte er jeg veldig glad for at vi fikk inn et ekstra løft for barnelitteratur i innkjøpsordninga.

Bibliotekene våre er viktige nøkkelinstitusjoner, og det var det Enger-utvalget virkelig påpekte hadde blitt svekket under det rød-grønne Kulturløftet. Det å holde basisinstitusjonene våre «ved god helse» når det gjelder kulturlivet vårt, er viktig, og da er kanskje barnelitteratur i de offentlige bibliotekene et av de viktigste løftene som skal til. Så det er vi veldig glad for at vi fikk til.

Så er jeg glad for at komiteen også fikk Grenland Fri-teater inn i den ordninga, og at vi fikk inn Oslo internasjonale Kirkemusikkfestival.

Da kommer jeg tilbake til de tre utfordringene som jeg har til kulturministeren på kulturområdet framover. Det at Oslo internasjonale Kirkemusikkfestival har falt utenfor alle knutepunktsdebatter fordi vi tenker at et knutepunkt bare skal være ett uttrykk på hvert område, har vist hvor svak ordninga med knutepunktsarrangement faktisk er. Oslo internasjonale Kirkemusikkfestival er et typisk ek-

sempel på at det systemet ikke fungerer godt. Jeg er glad for at statsråden har sagt at hun skal gjennomgå det. Komiteen har enstemmig sagt at de imøteser den gjennomgangen – knutepunktstankegangen er nå klar for en revidering.

Så er jeg lei meg for at det bare var Venstre – nå må jeg innrømme at jeg ikke har sjekket SV, så det er mulig at SV gjorde det – i sitt primære budsjett la inn Rock City. Det gjorde det vanskelig å komme videre. Det er et prosjekt som ble startet på gyngende grunn, noe som gjør at vi har problemer med å bringe det videre, men det er et unikt kompetansemiljø som man må finne måter for å bringe videre. Vi i Venstre har en god del ideer om hvordan det kan gjøres, og vi håper regjeringa er lydhør for de ideene, for dette er et kompetansemiljø vi ikke kan miste. Og sjøl om det ble startet på et dårlig grunnlag, må vi bringe det videre, for vi kan ikke bare la det forsvinne.

Så er det en siste utfordring til statsråden framover, og det er fordelinga mellom teatrene, spesielt i denne byen, der vi ser at noen teater over tid har fått en veldig fordelaktig fordeling av de midlene som går til teatrene. Venstre har vært spesielt opptatt av at Det Norske Teatret har tapt over tid i den fordelingsnøkkelen mellom de viktige nasjonale institusjonene som ligger innenfor synsranden fra denne talerstolen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Arild Grande (A) [16:42:41]: Etter prisverdig innsats fra Kristelig Folkeparti og Venstre i forhandlingene fikk man rettet opp de verste forslagene til kutt på mediefeltet når det gjelder Institutt for Journalistikk, produksjonstilskuddet, tilskuddet til samiske aviser, nullmomsen og NRK-lisensen. Vi hadde i tillegg et forslag om en egen støtteordning til lokalaviser og digital overgang. Vi hadde ikke trengt mer enn Venstres støtte for å ha flertall i Stortinget for en helt annen og offensiv mediepolitikk, og slik sett kunne det vært interessant å høre hvordan man i Venstre tenker rundt framtida for mediefeltet. Framfor å diskutere kutt og hvordan man gjenoppretter de verste utslagene, burde det vært mer interessant å diskutere framtidens offensive mediepolitikk med flertallet på Stortinget. Det er bl.a. Venstre som har innsatt denne regjeringa, og som derfor også må forhandle om budsjettet for 2016. Hvordan vil Venstre reagere hvis regjeringa nok en gang kommer med tilsvarende forslag om kutt på mediefeltet?

Trine Skei Grande (V) [16:43:52]: Det var en veldig god grunn til å skifte regjering, og det var at den forrige regjeringa aldri fikk ut fingeren – jeg vet ikke om det er et parlamentarisk uttrykk – aldri fikk gjennomført forslaget om å se på moms i forhold til det digitale. Det var en av de tingene vi virkelig prøvde å få løst i forrige periode. Det var et av de spørsmålene vi gang på gang ba om å få en avklaring på. Nå først har det begynt å løsne. Når vi fikk regjeringspartiene i den rød-grønne regjeringa ut av Finansdepartementets kontorer, begynte det å løsne. Jeg er veldig glad for at vi har fått det til. Det er kjempeviktig. Det er det viktigste grepet, mye viktigere enn pressestøtte, mye

viktigere enn Institutt for Journalistikk, at vi får på plass det momsreglementet. Det har jeg store forventninger til at statsråden skal gjøre. Hun har et stort flertall bak seg, hun har mye guts til å dra til Brussel og sørge for at vi får en god løsning.

Arild Grande (A) [16:44:56]: I stedet for å svare på spørsmålet viser Trine Skei Grande bare til det som skjedde i forrige periode. Jeg kan da minne om at den rød-grønne regjeringen økte produksjonstilskuddet til norske aviser i hvert eneste budsjett. Det eneste denne regjeringen så langt har foreslått i denne perioden, er tiltak som den rød-grønne regjeringen satte i gang, nemlig å gjøre produksjonstilskuddet plattformnøytralt. Vi økte også NRK-lisensen, slik at NRK har mulighet til å gjøre den jobben man skal gjøre i forhold til f.eks. beredskapsansvaret. Det er ikke til å legge skjul på at man bare for inntil et år siden fikk et entydig råd fra mediebransjen om at det var 8-8 som var det foretrukne momsalternativet. Det har skjedd mye i de fleste politiske partier, men også i mediebransjen, som har representert en modningsprosess.

Jeg er glad for at Venstre og Kristelig Folkeparti, sammen med stortingsflertallet, har presset regjeringen til retrett i momsspørsmålet. Men spørsmålet mitt gikk på: Kan Venstre sitte og forsvare og sørge for parlamentarisk grunnlag for en regjering som til stadighet kommer med vesentlige angrep på mediefeltet?

Trine Skei Grande (V) [16:46:06]: Vi støtter en regjering i dette budsjettet som faktisk gjør det som vi har etterlyst kjempelenge. Det å snakke om retrett når det er første gangen man gjør endringer i momssystemet, synes jeg er en ganske underlig framstilling av det som faktisk har skjedd.

Så er det klart at vi i Venstre har også vært for et mindre kutt i pressestøtten. Vi har vært for en annen modell enn den som den forrige regjeringa sto for. Vi skal nok stå for at vi skal lage ordninger som sikrer at det frie ord blir uttrykt. Det å tro at det går bare ved å beholde de gamle støtteordningene og de gamle måtene å støtte media på, tror jeg er feil. Jeg tror momsen er kjempeviktig, og så tror jeg vi må se på nye ordninger framover for å sikre den frie journalistikken, og kanskje ikke det skal gjøres med å støtte noen få aviser. Kanskje det skal gjøres med en enda bedre støtte for kvalitetsjournalistikken som vi vet vi trenger framover. Da må man tore å tenke nytt, og ikke være kry over at man økte de gamle ordningene med noen promiller her og der.

Marit Arnstad (Sp) [16:47:13]: Representanten Skei Grande sa at det bare var Venstre, og eventuelt SV, som i sitt alternative budsjett hadde bevilgninger til Rock City. Det stemmer nok ikke helt, for Senterpartiet la inn en bevilgning i sitt alternative budsjett, og det gjorde også Arbeiderpartiet. Det er litt sørgelig nå at vi nok kommer til å få se en utvikling der en kan risikere en reell avvikling av Rock City. Det ligger et forslag til et romertallsvedtak i innstillingen i dag, som i alle fall Senterpartiet kommer til å støtte. Men jeg vil egentlig utfordre Skei Grande litt

på hva stortingspartiene sammen kunne klare å gjøre for å hindre at dette reelt sett betyr en nedleggelse av hele Rock City.

Trine Skei Grande (V) [16:47:54]: Jeg leste ikke Senterpartiets primære forslag, beklager, det hadde jeg ikke sjekket på dette punktet, det går godt an. Men Arbeiderpartiet la det ikke inn i sitt primære, de har omdisponert innenfor ramma på kultur og funnet ca. halvparten av det som trengs til å gjøre det. Det er en heltedodig innsats i seg sjøl, men det hadde faktisk hjulpet inn i våre forhandlinger hvis det hadde vært et bredt press fra Stortinget – alle opposisjonspartiene – om at dette var noe vi måtte fikse. Det var det ikke, og vi tapte den kampen i første omgang. Men jeg tror at det er viktig å se på det fagmiljøet som er der. Der fikk vi også inn en merknad som det er enighet om her, og det kommer vi til å forfølge videre. Det er viktig å ta vare på miljøet og de investeringer som er gjort der, og de fagfolkene som er der, og se også på muligheten for å utvikle dette mer i næringsøyemed, fordi det er veldig mange næringer som er knyttet til dette i Namsos-miljøet. Det er der jeg tror det ligger et stort potensial, og det kommer vi til å jobbe videre med framover.

Rigmor Aasrud (A) [16:49:02]: Jeg må avkrefte det representanten Skei Grande sier om at Arbeiderpartiet ikke hadde midler inne til Rock City i sitt alternative statsbudsjett. Vi hadde 70 mill. kr liggende i en samlepost, og det inkluderte også bevilgningen til Rock City.

Men jeg har et spørsmål til representanten Skei Grande. Regjeringen liberaliserer spillpolitikken. Det varsles om flere som blir spilleavhengige. Hvorfor ønsker ikke Venstre å ta vare på dem som opplever sterk grad av spilleavhengighet, når en ser det presset som nå ligger på utenlandske spillelskaper? Jeg regner med at flere enn meg leste et oppslag i VG om hvordan spillelskaper i utlandet virkelig er aggressive overfor dem som har spilleproblemer. Hvorfor ønsker ikke Venstre å ta vare på de ordningene som vi har for å kunne begrense spilleavhengighet i Norge, når man ønsker å være med og liberalisere spillmarkedet?

Trine Skei Grande (V) [16:49:58]: Det er jo nettopp derfor vi vil gjøre det – nettopp fordi vi i dag ser at vi har noen norske spill som taper i alle markedssituasjoner, og så har vi noen utenlandske spill som nå tar mer og mer av det norske spillmarkedet, som er mer og mer aggressive, og som fører til mer og mer avhengighet og problemer for dem som spiller. Vi burde hatt et system der vi hadde styring på de spillene som norske borgere faktisk spiller på. At det skal skje innenfor et monopol som heter Norsk Tipping, tror ikke jeg noe på. Jeg tror man kunne gjort det ved å slippe til andre aktører, men da må en ha kontroll på dem. Det som Arbeiderpartiet gjør, er at de krampaktig holder på én aktør, som stadig taper i markedet, mens vi ser at de som virkelig vinner i markedet, er de aggressive, de som skaper problemer, de som skaper gjeldsproblemer, de som skaper spilleproblemer – alle dem som blir framelsket av et gammeldags monopol som ikke klarer å vinne fram i en ny teknologisk hverdag.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

Snorre Serigstad Valen (SV) [16:51:10]: Kulturpolitikk handler i bunn og grunn om sivilisasjon, det handler om å legge til rette for et fritt og mangfoldig kulturliv, en fri offentlighet og meningsutveksling og å forvalte kulturarven vår, men også å sørge for at tilgangen til å delta i og å benytte seg av kultur er der for alle. Derfor er ikke alltid kulturpolitikk forenlig med et fritt marked. Det får vi synliggjort med den nye regjeringen vi har fått. Mønsteret er kjent. I går kom OECD med en rapport som viser at veksten i Norge har vært mye lavere som følge av økonomiske forskjeller i landet vårt. Kunnskapen er der, og internasjonalt står lignende undersøkelser høyt på agendaen. Her i Norge velger regjeringen heller å stole på egen magefølelse og føre en ikke-kunnskapsbasert politikk, som øker forskjellene, f.eks. med store skatteutt. Det samme finner vi igjen i kulturpolitikken. Her virker det ofte som at det er viktigere for regjeringen at markedet ikke skal bli lei seg, enn at det skal føres en politikk som virker. Ofte bruker høyresiden argumenter og påstander om manglende mangfold og valgfrihet og kvalitet som argumenter for privatisering. I kulturdebatten har det vært litt omvendt: Her er det offentlige for bra. All viraken rundt yr.no f.eks., forrige vinter, er en god illustrasjon. For kulturministeren har det virket irrelevant at yr.no funker, at det er en suksess som er til glede for nordmenn og folk fra hele verden, for markedet blir lei seg, noen kunne jo tjent store penger på yr.no istedenfor at det kan være et offentlig gode.

Jeg tror at kulturpolitikken i stor grad må stakes ut i motsatt retning av det Fremskrittspartiet og Høyre måtte ønske seg for at vi skal ha en god kulturpolitikk i Norge. Derfor foreslår SV å fortsette Kulturloftet. Vi er det eneste partiet som viderefører Kulturloftet med 1 pst. og opprettholder hele krafttaket i kultursatsingen. Kultur er kjernen av det som er viktig i livet til folk, sammen med arbeid og utdanning og helse. Derfor må det prioriteres. Kultur skal ikke være et side kick-budsjett sånn litt på siden.

Det andre er mediemangfold og pressestøtte, som debatten har gått høyt om i dag. Vi foreslår en egen mediemangfoldspakke. Vi foreslår innovasjonsstøtte – mer innovasjon var etterlyst fra Høyre, uten at de bruker mye krefter på det. Vi foreslår den direkte støtten til journalistikk som representanten Skei Grande var innom og snakket godt om i stad. I alt har SV foreslått 100 mill. kr mer i pressestøtte enn det regjeringen foreslo.

Jeg synes at forslaget om felles lavmoms kombinert med reduksjon i pressestøtte, som var regjeringens forslag, vitner om en regjering som er blind for de utfordringer som bransjen står overfor. Tidligere i debatten her kunne vi høre en representant fra Høyre si at man ikke kan bruke moms politikken som virkemiddel for å hjelpe en mediebransje i krise, men at pressestøtten kun skal hvile på politiske vurderinger. Vel, vi i SV mener at pressestøtten er viktig politikk, men la oss bare huske de ordene fra Høyre neste gang de presenterer fiktive tåreperser fra norsk næringsliv som argument for å kutte i formuesskatten. Jeg tror et bredt forlik om mediestøtte trengs. Regjeringen har ikke lagt til rette for det foreløpig. Det er en økning i pressestøtten som

har funnet veien inn i budsjettforliket, og det er at Kristelig Pressekontor økes med 5 mill. kr. Det er nå hyggelig det, men jeg tror nok også at sentrumspartiernes ambisjonsnivå er høyere enn å reversere de verste og mest urimelige kuttene til regjeringen, krydret med noen millioner for å hilse hjem.

Så er det bibliotekene. Det er kanskje de viktigste kunnskapsentrene vi har i vår tid. Bibliotekene er kanskje viktigere enn de noen gang har vært. Bruken øker. En sterk bibliotekpolitikk trengs, og kanskje spesielt i disse dager når landet styres av et parti som tidligere ikke har gått av veien for å foreslå brukerbetaling på biblioteker, og et annet parti som tenker høyt om å fjerne populære sjangere fra innkjøpsordningen – nok en gang fordi det offentlige tilbudet er for bra, og da blir markedet lei seg. Derfor foreslår SV et biblioteksloft på 50 mill. kr, både til kompetanseheving og til et nasjonalt digitalt mediebudsjett.

Vi i SV tror på en fellesskapsbasert og sterk offentlig kulturpolitikk, det er det som sikrer et fritt og uavhengig kulturliv. Debatten går ofte høyt i Norge om ytringsfrihet, spesielt når representanter fra et bestemt parti har vært ute og sleivet om en eller annen minoritetsgruppe. Da er ytringsretten viktig. Ofte forveksles politisk kritikk i Norge med forsøk på knebling, men det aller viktigste vi kan gjøre i Norge for å sikre ytringsfriheten, er å sikre ytringsfriheten gode kanaler, og de beste kanalene for ytringsfriheten er gode medieinstitusjoner: aviser, radiokanaler og tv-stasjoner. Der har regjeringen en lang vei å gå erkjennelsesmessig.

Presidenten: Presidenten er litt usikker på om begrepet «sleivet» er et parlamentarisk uttrykk å bruke om sine medrepresentanter.

Det blir replikkordskifte.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [16:56:24]: Offentlige eller private penger oppfatter jeg er mye av hovedbudskapet til representanten Serigstad Valen. Det er jo ikke sånn at valget er enten offentlige penger – altså dine eller mine penger – eller private penger. Det er begge deler, og det er det vi forsøker å få til ved et offensivt kulturbudsjett som i tillegg skal stimulere til å hente ut private midler for å gjøre kaken større. Det med kake er litt interessant, for jeg ser at SVs alternative statsbudsjett heter «Dele for å skape» – ja, det er ikke tull, det heter det. Jeg tror kanskje det er der forskjellen ligger, for like mye som representanten Serigstad Valen kanskje raljerer rundt den blinde troen på markedet på høyresiden, så er denne blinde troen på ingenting interessant – at de offentlige pengene kommer av seg selv. I dette luftslottet er målet 1 pst. – man skal nå 1 pst. Men hva skal disse pengene brukes til? Det virker som om målet er 1 pst. av brutto nasjonalprodukt, og hva innholdet er, er ikke så viktig.

Snorre Serigstad Valen (SV) [16:57:27]: Jeg slet med å finne et spørsmål i polemikken fra representanten.

For all del, jeg synes private bidrag til kulturlivet er bra. Jeg er selv musiker, jeg vet godt hvordan god kultur oppstår i skjæringspunktet mellom masse bra privat initiativ og

offentlig støtte. Men den offentlige støtten er ikke et mål i seg selv, det er det som er hele poenget vårt. Den offentlige støtten er et virkemiddel vi bruker fordi vi er villig til å si at enkelte ting ikke har en prislapp, enkelte ting er det viktig at vi bruker mye penger på, sånn at en sektor kan være fri. Istedenfor å ty til eufemismer av den typen kulturministeren har gjort, som hevder at kulturlivet – eller pressen i dette tilfellet – blir mer fri og uavhengig av å få mindre penger, velger vi heller å være ærlig og si at vi er villig til å prioritere mer av fellesskapets penger på kultur, istedenfor de prioriteringene Høyre gjør, som er store skattekutt til en liten gruppe. Det er ingen tvil i mitt hjerte om hva som gir størst glede i det ganske land.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [16:58:29]: Spørsmålet var for så vidt: Hva er innholdet? Jeg har inntrykk av at målet er 1 pst. av brutto nasjonalprodukt, og så sier man veldig lite om hva man ønsker å bruke disse pengene til i SVs alternative budsjett.

Men et annet spørsmål: Representanten Serigstad Valen var inne på moms, slik jeg også var i mitt innlegg, hvor jeg understreket at det ikke måtte bli et verktøy for å hjelpe en bransje i krise. Det må være andre hensyn som ligger til grunn hvis man ønsker å innføre nullmoms. Jeg har egentlig bare lyst til å spørre om representanten mener at det å senke momsen er et nyttig økonomisk verktøy hvis en bransje sliter.

Snorre Serigstad Valen (SV) [16:59:06]: Nei, det er tvert imot Høyre som pleier å ta til orde for å senke skatter og avgifter for å hjelpe bransjer de hevder er i krise. Vi i SV er helt ærlige på at vi mener at nullmoms for pressen er et godt mediepolitisk virkemiddel, og vi har tatt til orde for et bredt forlik i Stortinget, der vi ønsker at flere partier skal være med på en sånn løsning. Jeg håper at Høyre også etter hvert blir det.

Men så mener jeg selvfølgelig at vi bør ha et blikk på at mediebransjen er i krise når vi uansett diskuterer disse sakene. Det er jo ikke sånn at hverdagen i avisredaksjonene i norske lokalaviser, i Nationen og i Klassekampen, som ble nevnt som eksempler tidligere, er uavhengig av den økonomiske situasjonen ellers. Jeg mener at en av de viktigste formene for næringsliv vi kan ha i Norge, en forutsetning for demokrati og frihet, er en fri og uavhengig presse. Da er det selvfølgelig sånn at vi bør stille opp med det som trengs for å sørge for at den friheten er reell og ikke f.eks. kun prisgitt internasjonale mediekonsern med andre hensikter enn et godt offentlig ordskifte i Norge.

Ib Thomsen (FrP) [17:00:17]: Representanten fra SV listet opp mange viktige kulturtiltak for SV, dette med talenter, kulturarven, kultur for alle, breddekultur, ikke minst at man også får kulturen ut der folk bor, diskusjoner rundt presse, økning på biblioteker – ja, jeg er enig med SV i alt dette. De har store ambisjoner, og det har vi også. Da har jeg et spørsmål: SV har syv representanter på Stortinget, men har valgt bort kulturkomiteen. Jeg skjønner at det er mer stas å sitte i finanskomiteen, transportkomiteen eller næringskomiteen. Når SV har så høye

ambisjoner på kultursiden, hvilke vurderinger har SV da gjort når de velger bort å ha representanter i en slik viktig komité, som jeg skjønner også representanten mener det er?

Snorre Serigstad Valen (SV) [17:01:17]: Jeg tror jeg har vært inne på ganske mye bra i mitt innlegg når en representant fra et regjeringsparti er nødt til å ta en replikk om minutiae knyttet til hvilke komiteer små partier kan representere på Stortinget ...

Ib Thomsen (FrP): Men det har noe med troverdighet ...

Snorre Serigstad Valen (SV) [17:01:25]: President, det er jeg som har ordet nå, ikke sant? – Takk. Jeg tror heller det spørsmålet bør stilles til vår parlamentariske leder, for det var ikke jeg som sto for komitéfordelingen, og jeg satt ikke i valgkomiteen i forrige periode. Men så vidt jeg har forstått, har ikke SV adgang til å sitte i familie- og kulturkomiteen på grunn av lavt antall medlemmer, og fordi vi er få representanter. Om jeg tar feil i det, rettes jeg gjerne på det, men det ærlige svaret er at jeg har ingen forutsetning for å kunne svare på hvilke komiteer SV burde sitte i og ikke, gitt vår oppslutning.

Presidenten: Presidenten må be om at representantene ikke avbrytes. Representanten Thomsen kan få en replikk til hvis han ønsker det. – Det gjør han ikke.

Replikkordskiftet er da slutt.

Statsråd Thorhild Widvey [17:02:33]: Et godt kulturliv preges av engasjement, integritet og kvalitet. Regjeringens kulturpolitikk skal styrke kulturlivet i hele landet. Gjennom økt maktspredning øker også mangfoldet.

Vi vil fornye, forenkle og forbedre. Regjeringens reform for effektivisering og avbyråkratisering gjelder selvsagt også på kulturfeltet. Vi fortsetter å forenkle for frivilligheten, og vi vil ha en enkel, åpen og effektiv forvaltning hos Kulturrådet, Filminstituttet og andre tilskuddsforvaltere.

Jeg er glad for at det er blitt så bred politisk enighet om kulturbudsjettet for 2015. Gjennom budsjettavtalen med Kristelig Folkeparti og Venstre er et godt budsjett styrket ytterligere. Kulturbudsjettet øker med 3,7 pst. i 2015, med ny tippenøkkel er økningen på 6,1 pst.

Regjeringen har satt av 30 mill. kr til et nyskapende og helhetlig løft for talentutvikling. I nært samarbeid mellom det offentlige, private aktører og kulturlivet selv – og supplert med private bidrag – skapes en ny arena for å bygge positiv prestasjonskultur.

I tillegg vil regjeringen bidra til sterke regioner i norsk kulturliv. Skapende, kreative miljøer og aktører i regionene skal gi økt konkurranse og dermed bedre kvalitet i hele kulturlivet. Derfor vil vi styrke aktører som Teaterhuset Avant Garden i Trondheim, Edvard Grieg Kor i Bergen og Nordnorsk Kunstmuseum på Svalbard, for å nevne noen.

Gaveforsterkningsordningen for museer har vært en

suksess. I prøveåret har vi fått søknader for over 17 mill. kr for en ordning på 10 mill. kr. I 2015 tredobler vi beløpet. Dette kan utløse gaver for 150 mill. kr til norsk kulturliv.

Økt privat finansiering og engasjement gjør kulturlivet sterkere, mer uavhengig og øker maktspredningen, som igjen gir mangfold. Derfor vil vi vurdere skatteincentiver og ulike gaveforsterkningsordninger for å utløse mer privat kapital.

Regjeringen fullfører opptrappingen av ny tippenøkkel. Norsk Tippings overskudd vil fordeles med 64 pst. til idrettsformål, 18 pst. til kulturformål og 18 pst. til humanitære formål. Andelen som til nå har gått rett i statskassen, føres altså tilbake til tippenøkkel. Dette gir over 300 mill. kr mer til idrettsformål, ca. 122 mill. kr mer til kulturformål og 19 mill. kr mer til humanitære formål.

Bibliotekene er våre best likte og mest brukte kulturhus, og vi har over 428 litteraturhus i hele landet. Regjeringen vil bidra til at bibliotekene kan utvikle seg som kunnskapsformidlere i en digital tid og gjøre dem bedre i stand til å formidle sitt litteratur- og kulturtilbud. Derfor styrkes utviklingsmidlene med nærmere 70 pst., til ca. 50 mill. kr.

«I mediepolitikken har (...) de rød-grønne mumlet i årevis», skrev Dagbladet i fjor. Regjeringen moderniserer derfor nå mediepolitikken. Etter år med rød-grønn stillstand blir plattformnøytral moms endelig gjennomført. Nullalternativet vil bli prioritert i notifiseringsprosessen.

Frivilligheten er overhodet ikke noe supplement til det offentlige, som en så ofte hørte fra de rød-grønne. Den har stor egenverdi og har en vesentlig plass i samfunnet vårt. Fortsatt opplutning om frivilligheten er avgjørende når vi skal ruste Norge for framtiden. Regjeringen fjerner innmeldingsavgiften til Frivillighetsregisteret, slik at flere kan få tilgang til grasrotandel og momskompensasjon. Vi fortsetter å styrke de nøytrale rammevilkårene. Gavefradraget økes, grensen for lønnsoppgaveplikt heves, og grensen når det gjelder fritak for å betale arbeidsgiveravgift, øker både per ansatt og per organisasjon. Slik styrker vi både økonomi og uavhengighet hos frivilligheten. Samtidig reduseres byråkratiet slik at mer tid kan gå til frivillig innsats og mindre til papirarbeid.

I Frivillighetserklæringen anerkjenner regjeringen frivillighetens egenart og selvstendige verdi. Det skal bli enklere å få informasjon, enklere å søke tilskudd og enklere å kunne delta.

Jeg er glad for at de frivillige får tilbake mer moms i år, avkorting er nesten halvert fra i fjor. Og i 2015 styrkes ordningen ytterligere. Momskompensasjon for idrettsanlegg får et historisk løft, og vi styrker bevilgningen for flere nye frivillighetssentraler.

Regjeringen vil styrke produksjon, formidling og etterspørsel av visuell kunst, musikk og scenekunst. Vi øker bevilgningen til en rekke orkestre, scenekunstinstitusjoner, programmerende scener og aktører i det frie feltet rundt om i landet. I tillegg til å styrke Kulturfondet styrker vi også Fond for lyd og bilde for å øke bredden av finansieringskilder for det frie feltet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Rigmor Aasrud (A) [17:07:50]: En av de tingene som er mest omtalt i det budsjettforslaget som regjeringen har lagt fram, er kuttet på Den kulturelle spaserstokken. I Aftenposten i dag har vi sett at det kun skyldes kommunikasjonsproblemer: Statsråden har ikke fått fram at det var en bevilgning på 5 mill. kr til et sangprosjekt. Men når statsråden kutter en bevilgning på 30 mill. kr og skal erstatte det med en bevilgning på 5 mill. kr, må jo det være et uttrykk for den ambisjonen statsråden har på feltet. Er det flere poster der statsråden mener at man kan erstatte en bevilgning på 30 mill. kr med en på 5 mill. kr, altså en sjettedel?

Statsråd Thorhild Widvey [17:08:38]: Nå er det sånn at regjeringen foreslo å avvikle statstilskuddet, ikke nødvendigvis ordningen. Sånn som ordningen er innrettet, har kommunene fått styrkede midler for 2015 sammenlignet med det de har fått før. I motsetning til i de siste årene får kommunene med dette statsbudsjettet et reelt økt handlingsrom neste år, og når forslaget først ville fått effekt i 2016, ville kommunene hatt økonomi til også å vurdere hvordan de ville videreføre Spaserstokken.

Denne ordningen var en slags tidstyv sånn som den fungerte. Slik som det ble i dag, ville de 300 kommunene ha brukt mye tid og ressurser på å skrive søknad om og rapporter for tilskudd, som gjerne er 30 000–50 000 kr, og som de heller ikke hadde fått fullfinansiert tiltakene sine med. Det betyr at vi har funnet fram til en enklere måte. Sånn som det er foreslått nå gjennom dette kompromisset, eller samarbeidet, som vi har fått med Kristelig Folkeparti og Venstre, er dette overført til fylkeskommunene og kan utleveres direkte.

Rigmor Aasrud (A) [17:09:50]: Jeg registrerer at pengene er lagt over i rammetilskuddet til fylkeskommunene. Jeg registrerer også at i går ble det stemt over en øremerking av bevilgningen her i denne sal, noe regjeringspartiene stemte imot. Det overrasker meg faktisk når man er for ordningen.

Jeg har lyst til å spørre om en ting til. I sitt innlegg sier statsråden at man har hatt søknader for 17 mill. kr på gaveforsterkningsordningen. Derfor bevilger man 30 mill. kr til neste år. Når det gjelder moms, derimot, sier statsråden i et svar til meg tidligere år: Man forventer søknader for ca. 114 mill. kr. Men da reduserer man bevilgningen til 72 mill. kr. Hvordan henger dette sammen? Hvorfor sørger man ikke for å fylle opp de ordningene som allerede trenger penger, istedenfor å fylle på en ordning som ikke per i dag har en etterspørsel på det nivået statsråden legger opp til?

Statsråd Thorhild Widvey [17:10:53]: Når det gjelder først og fremst Spaserstokken, sto Helsedepartementet for 15 mill. kr. De har foreslått en annen innretning på det enn det som var det opprinnelige forslaget, som hadde gjeldt inntil nå. Det mener jeg var et godt forslag. Jeg registrerer at Arbeiderpartiet stemmer imot de 15 millionene, som da altså blir stående på helsebudsjettet, som faktisk kunne gått til styrking av og vært med på å heve tilbudet bl.a. til demente.

Når det gjelder momskompensasjon for idrettsanlegg, har regjeringen nettopp kommet tilbake i forbindelse med salderingen og bidratt til at vi har fått full momskompensasjon, og det er for inneværende år. Når det gjelder neste år, har vi økt det i det budsjettet som vi har lagt fram, men vi har også en økning i det forslaget som har kommet i samarbeid med Venstre og Kristelig Folkeparti. Det har bidratt til at det faktisk er mer midler disponible.

Rigmor Aasrud (A) [17:11:58]: Det er overraskende når kulturministeren sier at vi har stemt imot 15 mill. kr på helsebudsjettet. Det var iallfall nytt for meg.

I et svar som jeg fikk på et spørsmål til statsråden står det: Den bevilgningen regjeringen foreslo til moms på idrettsanlegg for 2015, ville gi en innvilgelse på om lag 63 pst. til neste år. Da må jeg gjenta spørsmålet mitt: Hvorfor er det viktig å øke en ordning som det ikke er full etterspørsel etter i dag – for det var langt unna det statsråden bevilger penger til – istedenfor å prioritere momsen på idrettsanleggene?

Statsråd Thorhild Widvey [17:12:41]: Det som jeg har blitt gjort oppmerksom på, og som jeg er nokså sikker på at stemmer, er at Arbeiderpartiet i sitt budsjettforslag har kuttet med 15 mill. kr til kompetanseutvikling for bruk av musikk i pleie av demenspasienter, som igjen vil redusere behovet for f.eks. beroligende midler. Det er i helsebudsjettet dette fant sted, og det tror jeg også representanten er fullt klar over.

Det er helt riktig at for inneværende år har vi bidratt til at det blir full momskompensasjon, som blir betalt tilbake til organisasjonene på anlegg. Og så har vi en sum på 100 mill. kr for neste år. Hvis det skulle vise seg at det er for lite, har vi god anledning til å komme tilbake igjen til det senere.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [17:13:46]: Jeg vil trekke fram én ting i dette budsjettet som er nytt, og det er dette talentprogrammet, eller Talent Norge, som skal legge til rette for at unge talenter kan få anledning til faglig utvikling, uavhengig av sosial eller økonomisk bakgrunn. Dette er bra. Kristelig Folkeparti støtter dette.

Men flertallspartiene på Stortinget – regjeringspartiene, Kristelig Folkeparti og Venstre – har rammet inn en ordning som har vært viktig for Kristelig Folkeparti, og som vi kaller kunstnerassistentordningen, noe Unge Kunstneres Samfund har tatt til orde for. Vi har rammet inn dette i Talent Norge, for vi ser at Talent Norge og denne kunstnerassistentordningen passer veldig godt sammen.

Jeg bare lurer på om statsråden har fått med seg denne merknaden, og at hun vil ta et initiativ og gå i dialog med Unge Kunstneres Samfund for å se på om denne ordningen kan komme på plass ganske raskt.

Statsråd Thorhild Widvey [17:14:51]: Når det gjelder denne talentutviklingen, har vi en ambisjon om å kunne være i stand til å presentere dette programmet før jul, kanskje muligens allerede neste uke, både når det gjelder omfang og innhold. Det er en veldig spennende modell

som vi har kommet fram til. Vi er i god dialog med både stiftelsesforeninger og andre som kan tenke seg å være med på å støtte det. Dette er med på å underbygge mange av søknadene som vi har fått inn i løpet av året som har gått, for det er behov for å satse mer systematisk på talentutvikling også innen kulturlivet, slik som man har hatt innenfor f.eks. idretten.

Med den flertallsmerknaden som foreligger, vil jeg selvsagt ta initiativ til å formidle dette overfor Talent Norge, og dette er et eksempel på en ordning som kan defineres inn under dette. Talent Norge må også ta stilling til dette. Vi har en ambisjon om at det skal etableres et eget selskap og at de får sitt eget styre. Men jeg er nokså sikker på at de er lydhøre overfor de signalene som blir gitt fra Stortinget, og jeg føler meg beroliget med hensyn til at vi klarer å komme til enighet om dette.

Marit Arnstad (Sp) [17:16:11]: Jeg tror vi må få litt oppklaring når det gjelder Den kulturelle spaserstokken, som har vært en viktig ordning. Det er lett å si seg enig med statsrådens partifelle Marvin Wiseth, som var veldig bekymret da regjeringen foreslo å kutte den ordningen.

Så inngikk en et forlik der en har lagt statens midler til dette prosjektet inn i fylkeskommunens ramme. Men det er to problemer med det. Det ene er at denne regjeringen etter hvert har lagt mange oppgaver inn i kommunenes og fylkeskommunenes rammer som ikke blir finansiert, og det andre er at vi allerede ser en stor skattesvikt i kommunene som regjeringen har sagt at den ikke vil kompensere. Hvis dette bildet fortsetter, betyr det i realiteten at en blir nødt til å avvikle Den kulturelle spaserstokken i mange kommuner.

Spørsmålet mitt til statsråden er rett og slett: Vil hun garantere at dette tilbudet ikke blir nedlagt dersom kommunene kommer dårligere ut av det bl.a. på skattesiden enn det de har gjort så langt?

Statsråd Thorhild Widvey [17:17:17]: Som jeg sa under replikkordvekslingen tidligere, har kommunene fått en veldig god ramme til neste år. De har faktisk fått en bedre ramme enn tidligere. At de faktisk har et økonomisk handlingsrom for å kunne prioritere dette, er jeg helt sikker på. I tillegg gis det 30,8 mill. kr gjennom dette budsjettforliket til fylkeskommunene som går til Den kulturelle spaserstokken, men det går inn i rammen.

Det er jo sånn at denne ordningen har vært et spleiselag mellom Kulturdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet siden 2007, men jeg mener at det er en bedre måte som det nå overføres på, enn det som var tidligere. Det hører med til historien at vi brukte en del av disse pengene. Det er jo ikke sånn at ordningen som sådan har blitt tatt ut. I kulturbudsjettet har vi vist vilje til å prioritere tiltak som også kan være med på å bidra til kultur i institusjoner, men også i Helse- og omsorgsdepartementets budsjett hadde vi en annen innretning på disse midlene som ville vært med og bidratt til at man hadde fått et bedre tilbud.

Trine Skei Grande (V) [17:18:37]: Jeg er veldig enig i det Bekkevold sa om kunstnerassistentordninga. På

samme måte er Valdres Sommersymfoni og andre ting som virkelig er målrettet opp mot talentsatsing, viktig å legge inn som deler av det statsråden sa om sin talentsatsing.

Nå har jeg regnet ut at dette er den 14. kulturbudsjettdebatten jeg er med i, og da merker man at ting kommer tilbake, også ting man har vært med på å innføre. Så jeg har lyst til å spørre statsråden når det gjelder knutepunkt-festival, for Venstre er glad for at vi i forliket fikk inn Oslo Internasjonale Kirkemusikkfestival. Men for meg blir det et symbol på at knutepunktankegangen ikke fungerer optimalt. Vi klarer ikke å dyrke fram de gode miljøene med tankegangen om at det bare skal være én i Norge, og at man skal bidra lokalt. Knutepunktankegangen er også en veldig stor belastning for Oslo kommunes budsjett. Så hva tenker statsråden egentlig på å gjøre med den ordninga når hun ser svakhetene ved den?

Statsråd Thorhild Widvey [17:19:40]: Det er riktig at vi har prøvd å få evalueringen av disse knutepunktinstitusjonene ferdig. Jeg regner med at innen utgangen av dette året er det faktisk ferdig. Vi har en evaluering av alle.

De foreløpige signalene jeg kan gi, er at det er veldig få av disse knutepunktinstitusjonene som faktisk har fungert etter det som var målet. Slik sett kan man konkludere med at man ikke har hatt den måloppnåelsen som man hadde forventet. Det betyr at jeg ser for meg at jeg kommer tilbake til Stortinget med en vurdering av hva man egentlig bør gjøre, og om man bør ha en annen innretning på dette. Jeg vil i hvert fall ha en god vurdering av om man med en mer målrettet bruk av disse midlene vil kunne klare å få til en effekt hvor man kan skape motivasjon for andre.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Arild Grande (A) [17:20:44]: Jeg har ikke for vane å ha høytlesning fra Prop. 1 S, men kunne ikke dy meg nå, når det på side 25 er omtale nettopp av Den kulturelle spaserstokken, hvor regjeringen skriver:

«Ordningen foreslås avvirket fra 2015.»

Så la oss be statsråden komme opp igjen på talerstolen og rydde opp i det som åpenbart må være en misforståelse i statsrådets eget hode.

Kårstein Eidem Løvaas brukte sitt innlegg til å snakke om mediepolitikken, og han kommer nok en gang med påstander om at mediestøtten fungerer konserverende og ikke bidrar til innovasjon. Da vil jeg gjerne anbefale Eidem Løvaas og flere i Høyre å ta en besøksrunde rundt omkring i norske redaksjoner og mediehus. Norge har kanskje verdens mest velfungerende mediemarked. Vi har større mangfold av aviser enn noen andre. Vi har også større mangfold når det gjelder kringkasting, både på tv og radio.

Vi ser også at norske aktører vinner priser internasjonalt, både de som mottar direkte produksjonstilskudd, og også de som mottar indirekte støtte gjennom momsen. Så man må gjerne være imot mediestøtte av ideologiske grunner, og henge fast i den hengemyra, men å påstå at mediebransjen, som kanskje er den bransjen som

i dag, internasjonalt og i Norge, er i raskest endring, er lite endringsvillig, er etter mitt syn nesten provoserende.

I et grunnlovsjubileumsår synes jeg det er på sin plass å minne om mediernes betydning for vårt demokrati. Gjennom det store mangfoldet slipper flere stemmer til, og kontrollen med makta blir sterkere, lokalt, regionalt og nasjonalt. Dette snakker ikke høyrepartiene om i det hele tatt. Eidem Løvaas har tvert imot flere ganger påpekt at han ikke ser at det er noe problem at eventuelle aviser må legges ned, for vi har da bloggere. Kanskje nettopp i vår tid, med det store mylderet av budskap, ser en tydelig behovet for det redigerte ord.

Det er også ille å høre en statsråd si at produksjonstilskudd gjør at mediene ikke er uavhengige, slik statsråden har påstått i media flere ganger. For meg framstår dette som en meget alvorlig påstand, som heller ikke har rot i virkeligheten. Men statsråden har aldri beklaget dette utsagnet. Det må bety at hun fortsatt mener det. I så fall: Hvordan vil hun da karakterisere at budsjettforliket øker produksjonstilskuddet vesentlig i forhold til regjeringens opprinnelige forslag?

Bransjen ber ikke om revolusjon i virkemidlene, men om forutsigbarhet og langsiktighet og at momsfrirket for papiraviser blir utvidet til å gjelde alle plattformer. Forsatt er papiravisene utskytingsrampe for den digitale satsingen, og forslag som rammer papiravisene, vil nettopp gå ut over den digitale satsingen og innovasjonen, som høyrepartiene påstår at de er så opptatt av.

Jeg er glad for at Kristelig Folkeparti og Venstre i sitt budsjettforlik med regjeringspartiene retter opp noen av de verste utslagene av regjeringens politikk. Jeg er glad for at regjeringen har innsett at slaget er tapt når det gjelder deres opprinnelige standpunkt om 8–8-moms for mediebransjen, og at man dermed er tvunget av stortingsflertallet til retrett i det spørsmålet.

Jeg er også glad for at Ib Thomsen lover at Stortinget skal bli involvert i prosessen med moms. Det er jo helt naturlig, for dette er ikke regjeringens politikk. Tiden har løpt fra regjeringens holdninger når det gjelder mediefeltet. Dermed er det helt naturlig og viktig at regjeringspartiene lytter til Stortinget og bransjen selv når det gjelder avgrensning, før de notifiserer. Jeg vil gjerne også at kulturministeren bekrefter at Stortinget blir involvert, slik Ib Thomsen har sagt, i prosessen før notifisering.

Avslutningsvis: Flere har pekt på dagens oppslag i Aftenposten. Her kommer kulturminister Thorhild Widvey med uttalelser som tyder på at det kan komme flere kutt i neste runde. Hun sier:

«Vi har en politisk plattform vi jobber etter.»

Og videre, senere i saken:

«Så registrerer jeg at vi ikke fikk gjennomslag denne gangen heller, men vi kan ikke la være å fremme det vi har vedtatt i vår erklæring.»

Budsjettframlegget ble kalt «operasjokket», og det så lenge ut til å utvikle seg til å bli en tragedie i – minst – tre akter. Noen av de verste kuttene er nå rettet opp, og regjeringen er tvunget til retrett i momssaken. Men jeg tror vi i alle fall trygt kan slå fast at dette er en forestilling med særdeles åpen slutt.

Svein Harberg (H) [17:26:02] (komiteens leder): Dommedagsprofetiene over Kultur-Norge var mange før regjeringen la fram budsjettet for 2015. Det var ikke måte på hvor mange som med sikkerhet visste om kutt, manglende vilje til satsing og den sikre død for film og visuell kunst. For noen var det ingen tvil om at før nyttårsrakettene landet, hadde markedskreftene overtatt styringen av kulturlivet. Det stilnet fort etter at budsjettet var presentert 8. oktober.

Det er verdt å merke seg at bakgrunnen for disse spådommene nok var veldig forskjellige. Opposisjonen hadde et sterkt ønske om å skape uro, antagelig basert på egen uro for at regjeringen faktisk kom til å levere minst like godt som de selv hadde gjort. Andre var svært bekymret fordi regjeringen hadde varslet en grundig gjennomgang av sentrale aktørers virksomhet og ikke minst en grundig vurdering av om offentlig pengebruk til kultur brukes treffsikkert. I tillegg var det mange som visste at budsjettet for 2015 inneholdt mange og store kostnader, og at kampen om pengene ville bli tøff.

Kulturministeren har vist seg som en god forkjemper for kulturen i landet, og hun gjorde spådommene til skamme. Jeg vil også takke Kristelig Folkeparti og Venstre for spennende og gode forhandlinger både i finans- og i fagkomiteene, og er glad for et budsjett som legger til rette for fortsatt stor aktivitet i norsk kulturliv.

Det er ingen tvil om at det på kultursektoren er et nærmest utømmelig ønske om støtte i forskjellige former. Det er heller ingen tvil om det store engasjementet som er hos den enkelte kulturarbeider og i organisasjonslivet innenfor frivillighet både innen humanitær virksomhet, idrett, kultur og en rekke andre aktiviteter.

Som tidligere ordfører har jeg lært mye om den verdi frivilligheten har i en kommune: som et verdifullt lim i lokalsamfunnene, som god hjelp for enkeltinnbyggere ved siden av de offentlige tjenestene, som leverandør av tjenester til kommunene og rett og slett som en sosial og fysisk møteplass for innbyggerne.

Vår oppgave som politikere er å legge til rette for det engasjementet og det initiativet som er rundt i landet, ikke minst ved å la dem som velger å engasjere seg i frivilligheten, konsentrere seg om kjerneaktiviteten. Derfor er regjeringens arbeid med forenkling noe som gir de frivillige uttelling raskt. Mindre byråkrati omkring ansatte gjennom økte grenser for innrapportering, redusert innrapportering, gratis innmelding i Frivillighetsregisteret og arbeid med forutsigbare rammer er derfor tiltak i budsjettet som treffer godt.

Økt momskompensasjon for frivillige organisasjoner gir også bedre økonomi, noe som gir mindre behov for inntektsbringende tiltak for å betale tilbake til staten. Momskompensasjonen for 2014 ga som resultat at det bare var 17 pst. avkortning på søknadene fra de frivillige organisasjonene – en betydelig bedring fra 30 pst. avkortning året før. Når det nå også er tatt høyde for kostnadsveksten i 2015, betyr det mye for frivilligheten.

Når vi nå er inne på momskompensasjon, er det også med stor tilfredshet vi kan slå fast at regjeringen har rettet opp den situasjonen som oppsto ved en stor oversøkning

til ordningen med momskompensasjon til idrettsanlegg i 2014. Vi gikk inn i året med at Stoltenberg-regjeringen hadde kuttet i posten i sitt budsjettforslag, og selv om den nye regjeringen økte denne posten med 10 mill. kr, var det ingen som forutså den store økningen i godkjente søknader – ei heller de som hadde forslag i revidert budsjett. Jeg er glad for at Stortinget er tydelig på at dette bør være en forutsigbar ordning med fortrinnsvis full kompensasjon, og at regjeringen har fulgt opp dette. Det er også veldig bra at denne posten i budsjettforliket fikk en økning, slik at det nå står 100 mill. kr på posten for 2015.

Ordningen er uforutsigbar og varierer fra år til år. Jeg vil derfor gi honnør til statsråden, som har tatt initiativ til en dialog med idretten om hvordan vi kan få på plass en ordning som gir større forutsigbarhet. Gjennom begge disse ordningene får idretten betydelig bedre vilkår for virksomheten framover. Dette, sammen med fullføring av opptrappingen av tippeskjelen, gir et betydelig løft for idretten i 2015. Idrettens store mangfold og mange aktiviteter både for bredde og for toppidrett har nå fått betydelig drahjelp til økt satsing. Vi vil gi honnør til idretten. Vi er takknemlige for den innsatsen idretten gjør, og som i tillegg til idrettens egenverdi bidrar sterkt til bedre folkehelse, både fysisk og psykisk.

Det er verdt å merke seg at også det øvrige kulturlivet får økte midler gjennom endringen i tippeskjelen. Regjeringen skal ha ros for at de nå har fullført den planlagte opptrappingen i tippeskjelen.

Kulturkomiteen har et vidt ansvarsområde, og det ville kreve betydelig lengre taletid å gå inn på alle områdene. Billedkunst, kunsthåndverk, musikk, scenekunst, språk og litteratur, museum, kulturvern, arkiv og allmenne kunstner- og kulturformål. Det er godt min kollega gjennom vårt hovedinnlegg allerede har rettet oppmerksomheten mot medie- og spillpolitikken. Jeg skal konsentrere resten av innlegget mitt omkring noen sentrale satsinger i budsjettet.

Gaveforsterkingsordningen for museer og kunstinnekjøp har vært en suksess i 2014, og utvides til 30 mill. kr i 2015. Gjennom dette legger regjeringen til rette for fortsatt god støtte fra private til kulturformål, noe som øker den totale ressursen for sektoren.

Videre er det i løpet av 2014 gjennomført en forhandling og avtalt en oppgavefordeling mellom Oslo kommune og staten. Som en følge av dette har staten overtatt ansvaret for Norsk Maritimt Museum. Jeg er glad for at vi på bakgrunn av dette gjennom forhandlinger har funnet grunnlag for å styrke tilskuddet til museet slik at det legges til rette for en konsolidering med Norsk Folkemuseum. Dette er et viktig grep for å sikre en framtidig god ressursutnyttelse og en økonomisk forsvarlig drift av det maritime museet.

Innenfor musikkfeltet har både regjeringen og budsjettforliket på Stortinget løftet korvirksomheten, både på bredde- og toppnivå, som en viktig satsing. Det er ingen tvil om at dette er en aktivitet som engasjerer og inspirerer mange, og kor på et kvalitetsmessig høyt nivå er en viktig inspirasjon for bredden i korvirksomheten. Jeg må si at med lang fartstid både som korsanger og kordirigent faller det meg lett å skryte av dette resultatet.

Litteratur er en svært viktig del av kulturen, ikke minst

fordi den har mange sider ved seg som alle er like viktige. Litteraturen har selvsagt en egenverdi, og det er derfor viktig å legge til rette for tilgangen til litteraturen. Regjeringen har derfor prioritert en betydelig økt satsing på folkebibliotekene som litteraturformidler, møteplass og kunnskapsformidler, og det er i budsjettet satt av 48,5 mill. kr til utviklingen av bibliotekene. Dette er en god hjelp for kommunene, som har ansvaret for bibliotekene, i deres arbeid med å fornye bibliotekene til en ny tid med nye kommunikasjonsformer. På litteraturområdet er det også viktig å merke seg at det gjennom forliket i Stortinget er satt av 5 mill. kr ekstra til en innkjøpsordning for litteratur for barn. Ved at barna blir invitert inn i bøkens verden, sikres både språkkunnskap og et framtidig aktivt forhold til litteratur som formidler av kunnskap, historie og fortellekunst.

Det er som sagt mye som skulle vært nevnt, og jeg må få avslutte med å peke på den store og viktige satsingen regjeringen har lagt opp til for å løfte talenter innen alle kreative fag og kunstarter. Ved å sette av 30 mill. kr og invitere både stiftelser og øvrige aktører til deltagelse legges det gjennom dette opp til et betydelig løft av talenter på alle områder, og vi ser fram til å se hvordan Talent Norge kan inspirere både unge og eldre aktører innen sine områder til økt satsing. Aldri har det vært satset så betydelig for å løfte talentene videre, enten det er ved økonomisk støtte, kunstnerassistentordning, tilrettelegging for utøvelse eller kobling til internasjonale kompetansemiljøer som kan gi inspirasjon og økt kunnskap. Gjennom utvikling av norske utøvere på høyt internasjonalt nivå vil en også erfaringsmessig få økt rekruttering og deltagelse. Det er bra for vårt kulturliv på alle områder.

Regjeringen fortsetter sitt arbeid med å sikre at pengene som brukes til kultur, skal være treffsikre. Dette budsjettet gjør noen viktige og gode valg. Det har aldri før vært brukt så mye penger på kultur, innretningen løser ut flere private midler, og inspirasjonen til kvalitet og talentutvikling er på plass. Dette fortjener kulturlivet rundt omkring i hele landet!

Morten Stordalen (FrP) [17:35:52]: I budsjettet for 2015 er breddeidretten en av de store vinnerne. I 2015 oppfyller nemlig regjeringen sitt løfte om opptrapping av idrettens andel av overskuddet fra Norsk Tipping. Idretten vil få hele 64 pst. av spilleoverskuddet, noe som tilsvarer godt over 300 mill. kr ekstra til idrett i 2015. Innfrielsen av tippenekkelen er historisk.

Tilgjengelighet av idrettsanlegg er viktig for å kunne utøve et mangfold av idretter, og det har derfor lenge vært viktig for oss å sikre en større andel av tippemidlene til dette formålet. Økningen på over 300 mill. kr vil gi bedre rammevilkår for den lokale idretten, og disse pengene skal i første rekke brukes til å bygge og rehabilitere idrettsanlegg.

Mange av de større idrettsanleggene bygges av kommuner. Lang ventetid og lave satser på spillemidletilskudd har vært en utfordring for mange kommuner med stram økonomi, og gjort det vanskelig å satse på anlegg til glede for den yngre befolkningen. Mer penger til breddeidrett

og anlegg vil føre med seg enda mer idrettsglede, positive utfordringer og mestring rundt om i landet.

La meg minne om hva det siste den rød-grønne regjeringen gjorde før de forlot regjeringskontorene i 2013. Det var å kutte i momskompensasjonsordningen ved bygging av idrettsanlegg. Til tross for at alle godkjente søknader fikk avkortet sine tilskudd under de rød-grønne i 2012, valgte de rød-grønne å kutte i ordningen med hele 8 mill. kr i 2014. Da vi gikk inn i regjering og overtok deres budsjett, plusset vi øyeblikkelig på 10 mill. kr for ordningen for 2014. Dette viste seg å være for lite, da antallet søknader i år var dobbelt så høyt som i fjor. Vi har derfor, i samarbeid med samarbeidspartiene Kristelig Folkeparti og Venstre, lagt inn en tilleggsbevilgning for 2014, slik at alle godkjente søknader får full momskompensasjon for i år. Samtidig ber vi regjeringen se på tiltak som vil gjøre ordningen mer forutsigbar i fremtiden – dette fordi vi prioriterer idrett over hele landet.

Gaveforsterkningsordningen regjeringen lanserte i 2014 har vært en ubetinget suksess, og denne styrkes ytterligere for 2015. Gaveforsterkningsordningen stimulerer til økt privat finansiering av kunst og kultur gjennom penge-gaver, og det er gledelig for kulturlivet at det nå ses etter flere muligheter til bruk av skatteincentiver og gaveforsterkningsordninger for å utløse enda mer privat kapital i kulturlivet – sammen med det offentlige, som er dine og mine penger, og som også egentlig er privat. Jeg har i hvert fall ikke hørt om noen som ikke ønsker disse midlene.

Det er også gledelig at vi nå har den mediepolitiske utviklingen på dagsordenen etter mange års stillstand. Mediebransjen har i de senere år selv tatt til orde for en felles lav momssats gjennom flere år – en plattformnøytral mediestøtte. Det at dette ikke har vært tatt tak i tidligere, er egentlig litt underlig. Det er på høy tid at man nå kan likestille papir- og e-aviser. Jeg ser for øvrig fram til at vi får en melding om NRK. Dette blir en stor og viktig sak som interesserer hele medielandskapet – og det politiske liv, vil jeg tippe. Når det gjelder NRK, har vi reelt sett kuttet i lisensen for 2015, fordi vi mener NRK har en robust økonomi. Med om lag 5 mrd. kr i lisensinntekter så mener vi det er rom for en viss effektivisering, uten at det går ut over kvaliteten og oppdraget.

Dette er et budsjett som inneholder veldig mye bra for kulturlivet i det ganske land – støtte og satsing til alt fra det frivillige til det å prioritere og ta vare på vår viktige kulturarv, som vi har et ansvar for.

Jeg vil også her få lov til å takke samarbeidspartiene Kristelig Folkeparti og Venstre for godt samarbeid om det budsjettet vi i dag behandler.

Hege Haukeland Liadal (A) [17:40:14]: Jeg vil begynne med noe jeg ikke pleier å gjøre, nemlig å sitere et av våre aller fremste og beste rockeband, Dum Dum Boys, og deres fortreffelige låt «Hodet over vannet»:

«Da først ser vi alvoret i det.

Er det mørke skyer på himmelen,

som kommer seilende med vinden.»

Den blå-blå regjeringen har vist manglende visjoner for kulturlivet. To år på rad har vi vært vitne til forslag til kul-

turbudsjett som har skapt sterke reaksjoner i hele landet. Kristelig Folkeparti og Venstre skal ha takk for innsatsen for å holde kulturpolitikkenes hode over vannet.

Norge er en kulturnasjon. Store løft er tatt, og vi kan nå se fruktene av et langsiktig og målrettet arbeid. Men i horisonten truer mørke skyer i form av kutt og et ønske om å skyve ansvaret fra seg.

Hvor går vi med dagens kulturpolitikk? Min påstand er at dagens regjering ikke tar vår nasjons kreativitet på alvor. Hadde de gjort det, hadde de økt satsingen på kunst og kulturliv i hele landet – ikke laget et kulturelt lavtrykk, dårlig stemning og brukt en argumentasjon som overhodet ikke holder mål. Jeg snakker selvsagt om den nye ideen om å avvikle Den kulturelle spaserstokken. Jeg snakker om de 25 000 underskriftene som ble samlet inn av Siw Grindaker da hun ble sinna på regjeringen. Jeg tillater meg å sitere også henne, fra oppslaget om henne i Romerikes Blad:

«Det eneste som er styggere enn å stjele sukkertøy fra barna er å stjele gleder fra eldre.»

Mer argumentasjon er ikke nødvendig i den saken.

Så til den nye ideen om å forringe Den kulturelle skolesekken med å ta bort film som sjanger, ta bort barn og ungdom i Norges mulighet til å se en film de normalt sett ikke ville valgt på kino selv. Jeg skjønner ikke at vi har en kulturminister som så til de grader tar bort viktige elementer i å formidle kunst og kultur ut til hele landet – til barn og ungdom, voksne og eldre.

Ja, til og med kulturkort for ungdom skal kuttes. Det skyldes på at ordningen ikke brukes – derfor skal den kuttes istedenfor å justeres. Arbeiderpartiet vil i dag love at alle ungdommer med oss i førerretet skal få et kulturkort som er innrettet på den måten de ønsker, for vi vet nemlig at ungdom vil ha kulturkortet.

En ganske alvorlig effekt av dagens kulturpolitikk er nettopp at kunstnerne mister muligheten til å jobbe fullt og helt innenfor sitt felt. Nettopp eksemplene Den kulturelle spaserstokken og Den kulturelle skolesekken er med på å legge til rette for arbeidsplasser i hele landet for kunstnere til å utøve sin profesjon. De danner grunnfjellet for norsk kulturliv. Fellesskapet la opp til gode ordninger så den enkelte kunstneren kunne ha greie inntekter å leve av.

Jeg har lyst til å si at jeg er svært skuffet over kuttet regjeringen gjør i den kjære Musikkutstysordningen. Det er en ordning som kommer hele Norge til gode – alle kommuner, bygder og byer. Det er en ordning som virkelig bygger kulturlivet nedenfra og opp. Det er rockegitarene, det er trommesettet, det er lydutstyret, det er musikkbingene til kommuner som normalt sett ikke bygger seg kulturhus, eksempelvis Utsira m.fl.

Kulturministeren må være den ministeren som mer enn noen har fått sitt budsjettforslag i retur. I en rekke sammenhenger må nå Widvey gå ut og presentere og forsvare en politikk som hun åpenbart er uenig i. Jeg skal ikke nevne eksempler, for det har jeg ikke tid til, men jeg er ikke i tvil om at et kulturbudsjett med sterk høyredreining nå har fått en slakkere sving ved hjelp av Kristelig Folkeparti og Venstre, og det er bra. Hvordan det oppleves for kulturministeren, kan vi bare spekulere i.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Sveinung Stensland (H) [17:45:35]: Film er kanskje kulturens mest kostbare uttrykksform. En gjennomsnittlig nordisk spillefilm koster fort 20 mill. kr. Samtidig er det norske markedet begrenset med bare 5 millioner innbyggere, og vi er dessverre ganske alene om morsmålet vårt. Det sier seg selv at norsk film trenger statlig støtte. Spørsmålet er hvor mange nye norske filmer trenger vi hvert år, og om ikke kvalitet er viktigere enn kvantitet. Fordelen med film er at den når ut til store deler av folket. Den er tilgjengelig på stadig flere plattformer og gir flere tilgang på historiefortelling med et format en ellers bare kan finne i bøker, for dessverre er det ikke sånn at alle leser bøker.

Norsk film er viktig, norsk film er bra, men systemet rundt finansieringen av film må diskuteres nøye. Derfor er det godt at vi har en offensiv kulturminister som ikke er redd for å ta en sånn debatt.

Jeg var selv til stede ved fremleggelsen av rapporten Åpen framtid, som tok for seg tilstanden i norsk film. Når det gjelder økonomien i filmbransjen, var rapporten tydelig. Den viser at hele tre av fire norske filmer går med tap. Halvparten av disse igjen har underskudd på over 50 pst. Dette viser at den filmpolitikken som har vært ført, har store svakheter. Men utviklingen har også ført til at man har løftet norsk film fra å være for spesielt interesserte til å bli et eksportprodukt, men det hjelper lite med eksport når bransjen mangler økonomisk soliditet. Spørsmålet er om jaget etter stadig flere filmer har gått på bekostning av bransjens bærekraft.

Et av problemene med dagens ordning er at produsentene tjener mest penger på å produsere film og ikke på å selge film. Det betyr at de hele tiden må ha en film i produksjon, noe som går ut over arbeidet med å lansere filmene de har laget. Så siste ord er nok ikke sagt i denne sammenhengen.

En annen utfordring vi ser i filmmarkedet, er nedgangen i salg av film i fysisk format. Dette går kraftig ut over finansieringen av norske filmfestivaler, og spesielt den internasjonale filmfestivalen i Haugesund. Det er derfor gledelig at samarbeidspartiene i sin avtale har satt av 400 000 kr til New Nordic Films i Haugesund, verdens største og viktigste markeds plass for nordisk film. Uten dette tilskuddet ville det sett mørkt ut for denne viktige delen av filmfestivalen i Haugesund.

Sonja Mandt (A) [17:48:20]: Det å ta vare på fortida inn i framtida er viktig. Siden det har vært 1814-år, kan en se at veldig mange har vært opptatt av historie og tida som var. Her er museene en viktig aktør. Det å formidle og foredle kulturarven er jo deres ansvar.

Det har skjedd en del flyttinger innenfor budsjettet. Ikke alle er like veloverveide, tror vi.

Midler til prosjekt og utviklingsarbeid er foreslått overført til spillemiddeloverskuddet. Arbeiderpartiet er skeptisk til at så mye flyttes hit, for vi vet at regjeringspartiene parallelt ønsker å åpne for nye spill. Det kan gjøre det tøffere for alle som skal ha noe av overskuddet fra Norsk Tip-

ping. Betyr det på sikt at enda flere private penger trengs også her?

Selv om noen av museene har fått økning i rammen, gjelder det ikke alle. Vestfoldmuseene og Museum Nord er to museer som har fått redusert tilskuddet sitt. Begge har isteden fått nye oppgaver. Thor Heyerdahl-instituttet er f.eks. flyttet til Vestfoldmuseene, et institutt som driver med forskning og utvikling, og er noe helt annet enn et museum. Det betyr at selve museumsdriften har fått mindre penger. Derfor styrker Arbeiderpartiet disse to museene med 1 mill. kr hver i sitt forslag.

Flertallsmerknaden om at «det mangler en faglig begrunnelse» for flyttinga av Thor Heyerdahl-instituttet, burde blitt fulgt opp av statsråden – hvis statsråden hadde lyttet – for her må det ha skjedd en feil, det må ha gått litt fort.

Arkiv er en annen viktig kulturarvbærer. Arbeiderpartiet mener at det er på tide å få på plass det nye arkivet på Tynset. Vi har derfor satt av 30 mill. kr til oppstart av dette viktige prosjektet. Vi mener også at det bør gjøres en revisjon av arkivloven. Her har det skjedd mye nytt siden den ble vedtatt for 22 år siden. Statsråden oppfordres til å sette i gang dette arbeidet, i tråd med Stortingets behandling av Meld. St. 7 for 2012–2013, Arkiv, i april 2013.

Alle bør kunne ta del i kulturarven vår. Forunderlig nok støtter ingen andre partier Arbeiderpartiets merknad om universell utforming på museumsfeltet. Der er det fremdeles store utfordringer, selv om mye har blitt bedre. Det er klart at det er et kostnadsspørsmål. Og det tar tid, fordi det er mange hensyn som skal tas. Her er det viktig å finne de gode løsningene i fellesskap. Hensynet til vern og god tilrettelegging kan løses dersom en vil. Arbeiderpartiet er opptatt av at alle skal få mulighet til å delta også her.

Per Olaf Lundteigen (Sp) [17:51:18]: Kulturlivet er mangfoldig, og kulturlivet er helt avgjørende for det norske velferdssamfunnet. Det norske velferdssamfunnet, en kombinasjon av trygge familier, en stor ideell sektor og et offentlig trykghetsnett, er noe som vi kan være veldig stolte av, og som andre vesteuropeiske land, inklusiv USA, misunner oss.

For Senterpartiet er det avgjørende viktig å styrke den frivillige, ideelle sektoren, for der er det så mye positivt som kan sikre velferdssamfunnet og sikre kulturlivet. Senterpartiet har gått til valg på en tredje del av Kulturloftet, hvor vi mener at det nå er på tide å dreie kulturmidlene også i favør av det lokale kulturlivet, og at hele landet skal få del i veksten.

Det er to tiltak i dette budsjettet som jeg vil framheve, og det er tiltak knyttet til de organisasjonseide kulturbyggene. Senterpartiet går inn for å bedre de økonomiske rammevilkårene for organisasjonseide kulturbygg ved at momskompensasjon også blir gitt for ny-, på- og ombyggingskostnader for bygg, anlegg eller annen fast eiendom. Det er ikke mulig i dag, og det er viktig at vi får det til, slik at vi får et enklere regelverk, og slik at man ikke trenger å lage et skille mellom ny-, på- og ombyggingskostnader kontra vedlikehold – det er veldig vanskelig å praktisere. Det er også viktig å få en slik ordening fordi den type kultur-

bygg har veldig vanskelig for å nå opp i konkurransen med idrettsbyggene. Derfor har vi en bevilgning på 40 mill. kr til dette formålet.

Det andre forslaget er at det blir opprettet en egen tilskuddsordning for organisasjonseide kulturbygg innenfor den desentraliserte tilskuddsordninga for lokale og regionale kulturbygg. Det er i dag slik at organisasjonseide hus – som grendehus, samfunnshus, bedehus, Folkets Hus, Bøndenes Hus, Speidernes Hus, Røde Kors hus – får tilskudd. Men det som er utfordringen, er at det er et så stort vedlikeholdsetterslep på veldig mange av disse byggene, slik at de som står ansvarlig for dem og ønsker å fylle dem med aktivitet, står hele tida i dag i det vanskelige dilemmaet om hva de skal konsentrere sitt sparsomme overskudd i. Skal de sikre aktivitet, eller skal de gå på enda mer med dugnad? Derfor har vi en bevilgning på 10 mill. kr på det området.

Da denne saken ble behandlet i forbindelse med et representantforslag, fikk den rimelig god omtale, ikke minst av Kårstein Eidem Løvaas fra Høyre, som pratet positivt om det. Jeg synes nå at det er viktig å forenkle ordningen, og da er dette gode forslag som jeg håper kulturkomiteens leder kan ta med seg videre.

Tone Merete Sønsterud (A) [17:54:37]: Frivillig sektor har vært viktig for Norge i hele etterkrigstida. De har vært viktige bidragsytere i utviklinga av landet vårt, og mange av dem har gjort samfunnet vårt både rikere og varmere. De er gode supplement til offentlige tilbud, og de er innovative og viktig stemmer i samfunnsdebatten. Derfor støtter Arbeiderpartiet opp om frivilligheten – og fram til regjeringas forslag til statsbudsjett ble lagt fram, trodde jeg frivilligheten var viktig for dem også. Jeg har lengst kommet ut av tellinga over hvor mange ganger statsministeren og andre fra den blå-blå regjeringa har snakket om hvor viktig frivilligheten er – og statsråden følger opp i dag. Men én ting er hva de sier, noe annet er hva de faktisk gjør.

For regjeringa foreslo en rekke kutt i frivilligheten. Vi fikk høre at kuttene var bra for å sikre at frivillig sektor skulle bli uavhengig og troverdig. De blå-blå mener altså at f.eks. medlemsorganisasjoner i frivillig sektor i dag ikke er uavhengige, og at de heller ikke er troverdige. Her lever vi tydeligvis på to forskjellige planeter, for dette gir ikke mening, og det gir heller ikke mening at store kutt skal bidra til å nå dette målet. Her snakker vi om landets frivillige kultur- og amatørteatermiljø, ungdomslag, teatergrupper, fritidsklubber, korps, kor og dans, bare for å nevne noen. Jeg vil tro at alle som bor i landet – og nesten alle som besøker dette landet – på en eller annen måte er i kontakt med frivillig sektor i løpet av et år, og de frivillige gjør en enorm innsats. Men sannheten er at regjeringa ikke er spesielt opptatt av dette, men derimot, som den mange ganger sier: Vi skal bare oppfylle det vi lovet i valgkampen om å ta landet i en annen retning.

– De innfrir, og det får frivilligheten merke.

Så skjedde det noe for fem dager siden – og hør på dette:

Frivilligheten er en avgjørende del av så godt som alle

samfunnsområder. Gjennom Frivillighetserklæringen vil vi sikre frivillig sektor forutsigbarhet, åpenhet, tillit og tilgjengelighet i dialog med regjeringen uavhengig av hvilket departement de henvender seg til. Det at folk engasjerer seg og tar ansvar i nærmiljøet, forebygger ensomhet og bygger fellesskap. Det er frivilligheten som skaper det gode samfunn og er limet i samfunnet vårt. Frivilligheten skaper glede, trivsel og knytter lokalsamfunnene sammen. Derfor er det viktig at både stat og kommuner gir frivilligheten gode vilkår.

Dette er godt sagt, og jeg er helt enig, men det er oppsiktsvekkende at dette ble sagt av regjeringa da man la fram Frivillighetserklæringen den 5. desember.

Hvis vi skal lære noe av de erfaringene vi har gjort med regjeringa så langt, er mitt råd til frivilligheten: Løp og gjem dere så fort dere bare kan, for jo penere regjeringa snakker om dere, jo større kan kuttene bli.

Til slutt: Jeg merket meg at statsråden i sitt innlegg sa at et godt budsjett hadde blitt bedre etter forliket. Det må jo bety at det forslaget regjeringa sjøl la fram, ikke var det beste for landet. Men det var det vi måtte ha levd med hvis de blå-blå hadde hatt flertall.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [17:57:54]: Vi har et spennende politisk arbeid foran oss i det som skal være gjennomgangen av Norsk kulturråd. Det viktigste spørsmålet vi må stille oss, er hvordan vi best mulig kan møte kulturlivets behov, og hvordan vi med offentlige virkemidler best mulig kan bidra til vekst og utvikling i kultursektoren. Her er Kulturrådet et viktig virkemiddel.

Kristelig Folkeparti vil fortsatt ha et sterkt og kompetent kulturråd med høy kompetanse, som kan være en drivkraft i norsk kulturliv, slik det er i dag. Men én ting som vi må se nærmere på, er grensesnittet mellom regjering, storting, kulturråd og kulturfond.

Jeg nevner dette nå med bakgrunn i regjeringens forslag til fullmakter for Kulturrådet, slik vi ser det i forslag til vedtak VIII. Fullmakten flytter makt ut fra folkevalgte organer. Ordningen med hovedfordelingen innenfor angitte kapitler og poster sikrer at de forskjellige kulturformålene kan ta del i budsjettøkningene. Et brudd med dette vil skape usikkerhet hos mange, og det skaper uheldig konkurranse mellom de ulike kulturformålene. Stortinget har et ansvar for å sørge for de nødvendige politiske prioriteringene mellom formålene. Det ligger i kulturpolitikken natur. Som sagt har jeg stor tillit til Kulturrådet. Jeg har stor tillit til alle de ansatte der, og alle i de ulike utvalgene, men regjeringens forslag svekker de politiske myndigheters mulighet for å drive aktiv og offensiv kulturpolitikk.

Det er et viktig prinsipp at Stortinget skal kunne løfte bestemte områder innenfor kulturlivet dersom det er behov for det. Det vi vil unngå, er derimot en utidig detaljstyring overfor tilskuddsmottakerne, men det er noe helt annet.

Vi skal gi kulturlivet frihet. Da må vi samtidig ha muligheten til å løfte de miljøene, de sjangrene og organisasjoner som enten ikke blir hørt, som av en eller annen grunn blir hengende etter, eller som Stortinget av ulike grunner ønsker å prioritere. Den muligheten må være der.

Derfor er jeg glad for at flertallet i komiteen har en meget tydelig merknad om dette, på side 63 i innstillingen. Jeg ber statsråden merke seg at Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti nå forutsetter at regjeringen i sin gjennomgang av Kulturrådets virksomhet sikrer at disse premissene legges til grunn for arbeidet.

Lise Christoffersen hadde her overtatt presidentplassen.

Martin Kolberg (A) [18:01:18]: Etter hvert som Stortinget behandler de forskjellige delbudsjettene, er det veldig tydelig at regjeringas opprinnelige forslag ikke har tilslutning i Stortinget. Det er gjennomgående for alle debattene vi opplever i disse dager. Det er mye som debatteres, og mye er veldig viktig. Jeg tar ordet i denne debatten fordi jeg mener at kulturspørsmålene er av særdeles stor betydning for samfunnet. Det henger sammen med at kultur er et uttrykk for demokrati og sivilisasjon.

Det er grunn til å spørre, og det er sikkert et retorisk spørsmål, men jeg spør allikevel: Hvor er det blitt av det verdikonservative Høyre? Hvor er det blitt av det? Det er nesten ikke spor igjen av det i det jeg hører – dessverre, vil jeg si. Tradisjonelt har Høyre vært med på å bære dette fram på en helt annen måte enn de gjør nå. Det er liberalismen som har overtatt under Widveys styring, med et anstrøk av borgerlighet. Disse to faktorene er nå styrende for kulturpolitikken i Norge – dessverre.

Da budsjettet ble lagt fram, lurte jeg et øyeblikk på om det hadde gått litt over styr. Jeg spurte meg selv: Hvordan kan de fremme så mange merkelige kuttforslag som de vet vil føre til en slik storm mot seg? Jeg spurte meg selv om det. Hva er det vi ser, og hva er det vi opplever? Representanten Harberg sa i stad at det hadde stilnet da budsjettet kom. Da må jeg si, gjennom presidenten, til representanten Harberg, at da må du ha vært et annet sted enn det jeg har vært. Det har jo absolutt ikke vært stille. Det har vært en storm mot Stortinget. Dette gjenspeiler seg jo i meningsmålingene. Noen stillhet har vi ikke hatt – tvert imot.

Det vi snakker om, er ikke at det har gått over styr og i hytt og pine. Dette er en bevisst strategi for å liberalisere Kultur-Norge, som en del av regjeringas store strategi for å gjøre markedet til det viktige styringsinstrumentet i Norge. Det er det alvorlige i den debatten som vi har her i kveld.

Presidenten: Presidenten vil minne om at all tale skal formidles via presidenten.

Åsta Årøen (V) [18:04:16]: Eg er einig med føregåande talar i at kulturdebatt er viktig. Eg reknar òg med at det er ei tverrpolitisk einigheit om at litteratur, lesing og debatt er viktig.

Det eg gjerne ville snakke litt om no, er litteraturhus. Litteraturhuset i Oslo opna i 2007 – ein stor suksess. Ifølgje egne nettsider har det eit årleg besøk på 250 000 per år. Debattar, litteraturformidling og foredrag har fått ein ny og viktig arena i litteraturhusa. Men Litteraturhuset i Oslo har også vore viktig for landet, for det har inspirert andre

til å starte, både i Fredrikstad og i Bergen – begge opna i 2013.

Det er kanskje nyttig òg å ha med seg bakgrunnen. Litteraturhusideen har opphavleg bakgrunn i tysk kultur- og forfattarliv. Målet er bl.a. å ha ein uavhengig arena for å skape debatt.

Norske litteraturhus har det til felles at dei har blitt ein slik open arena – ikkje berre for dei betrestilte, men for alle. Arrangement på denne arenaen dreg med seg andre og fleire enn dei som kom før. Då blir det breiare debattar med fleire deltakarar – og det er bra.

For Venstre er litteratur, kunnskapsformidling og debatt viktige prioriteringar. Vi ønskjer ei samfunnsutvikling som løfter fram eit mangfald av stemmer og tema. Mange viktige forfattarar kan ikkje basere seg på å møte publikumet sitt gjennom bestseljarlista. Nettopp gjennom å ha litteraturhus har ein eit rom der litteraturen kan få utfalde seg og publikum bli invitert inn. Ein får også ein effekt ved at fleire forfattarar blir løfta fram.

Fritt Ord har gjort ein stor innsats med å få i gang Litteraturhuset i Oslo. Men det er viktig å tenkje på dette med å vere uavhengig. Dersom ein skal klare å halde litteraturhusa i gang, kan ein ikkje berre stole på marknadskreftene eller gåvmilde sponsorar, og det er viktig at det er eit offentleg ansvar å støtte opp under dette. Så er det også viktig at dei finst fleire stader i landet. Eg bur til dagleg i Bergen, og vi veit at ting kan sjå annleis ut frå ulike stader. Derfor er det også viktig at vi har fleire.

Før 2014 fekk ingen litteraturhus støtte, viss eg har forstått det riktig. Den raud-grøne regjeringa hadde ein kjempegod idé i det siste budsjettet sitt om at litteraturhusa skulle få støtte. Venstre og Kristelig Folkeparti følgde opp med å få dette inn: sikra dei 4,5 mill. kr i 2014 og 7 mill. kr i 2015. Det trur eg vi alle er glade for, og så kan vi sjå fram til at fleire gode debattarenaer er sikra.

Anne Tingelstad Wøien (Sp) [18:07:20]: Senterpartiet gikk i fjor til valg på å gjennomføre det tredje kulturloftet. Vi mener i likhet med Enger-utvalget, som representantene Arnstad og Lundteigen var inne på i stad, at det er på tide å dreie kulturmidlene over mot det lokale kulturlivet. Det er det vi følger opp i vårt alternative budsjettforslag nå, i motsetning til regjeringa. Det er mye interessant på nasjonalt nivå, men nå mener vi at det er viktig å fokusere på det lokale. I tillegg til en reversering av en del av de foreslåtte kuttene som regjeringa har fremmet, har Senterpartiet ønsket en storstilt økning i bevilgningen til de lokale bibliotekene, altså de lokale litteraturhusene, og til musikk- og kulturskoler. Vi øker også bevilgningen til Musikkutstysordningen, slik som representanten Haukeland Liadal beskrev på en god måte.

Musikk- og kulturskolene favner bredt og gir samtidig mulighet for profesjonelle kulturarbeidere – det er altså en vann-vinn-situasjon. Skolene er et populært tilbud. Det er så populært at det er lange ventelister i mange kommuner. Vi ønsker å gjøre tilbudet tilgjengelig for flere og å la musikk- og kulturskolene utvikle seg med ulike kulturuttrykk på en måte som favner både dem som ønsker å utvikle sitt talent, og dem som ønsker å drive med musikk, dans, tea-

ter og andre kunstuttrykk fordi det gir glede og rett og slett er moro. Senterpartiet mener at det å satse på det lokale kulturlivet er grunnfjellet i demokratiet vårt.

Det var veldig mange som reagerte veldig sterkt på kuttene som regjeringa foreslo innenfor utdanningsbudsjettet til områder som angår formell kompetanse. Folkehøgskoler, studieforbund og voksenopplæringen trodde ikke det de så, og mobiliserte voldsomt mot kutt som ville hatt dramatiske følger for kulturlivet der vi bor. Hvordan da, tenker dere kanskje? Jo, jeg tenker på de følgene, de konsekvensene, som det ville hatt for de lokale korpsene, som vi forventer skal spille for oss på 17. mai, for dem som skal brodere og sy bunaden vår, for dem som skal være instruktører for seniordansere, for folkedansere, for dommerkurs i fotball, for speiderne osv., osv. Rekken av frivillige organisasjoner som drar nytte av tilskudd til studieaktivitet, er lang og mangfoldig – og de går gjennom studieforbundene. Kuttene som ble foreslått, mener jeg vitner om manglende kompetanse og et snevert kunnskapssyn hos Høyre og Fremskrittspartiet.

I tillegg til å reversere regjeringas kuttforslag har vi i Senterpartiet foreslått å øke bevilgningen til momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner og å la studieforbundene ta del i ordningen, noe som vi mente har ligget til grunn helt siden ordningen ble etablert. Vi stiller oss uforstående til at studieforbundene ikke får refundert sine momsutgifter på linje med andre frivillige organisasjoner.

Pål Farstad (V) [18:10:35]: Jeg er glad for at en samlet komité slår fast at region- og distriktsoperaene må styrkes parallelt med satsingen på Den Norske Opera & Ballett. Komiteen treffer godt når den sier at gjennom et utstrakt samarbeid mellom profesjonelle og amatører er region- og distriktsoperaene med på å bygge den kulturelle grunnmuren rundt i Norge.

Det er behov for å satse på opera- og kulturhus i Kristiansund, et hus som skal huse Operaen i Kristiansund, Nordmøre Museum, Kristiansund bibliotek og Kristiansund kulturskole. Arbeiderpartiets merknad i budsjettet som peker på akkurat det, er derfor gledelig. Realisering av et slikt prosjekt, et slikt hus, er særdeles viktig – ja, egentlig avgjørende – for å videreutvikle Operaen i Kristiansund, som har fast plass på statsbudsjettet og status som ressurs- og kompetansesenter for distriktsopera. Byens opera er resultat av Norges eldste operatradisjoner, med spor tilbake til 1805. Den har siden 1928 produsert og satt opp en mengde operaer, operetter, musikal og ballett- og danseforestillinger, derav en lang rekke norgespremierer og til og med enkelte verdenspremierer. Bedre fasiliteter er påkrevd.

Operaen i Kristiansund driver et utstrakt samarbeid med andre, både kulturinstitusjoner og skoleverket. Ungdommer deltar på scene og i orkester sammen med voksne, profesjonelle og amatører i samhandling. Slik overleveres tradisjon, kunnskap og ferdigheter innen musikkteater.

I tillegg til operaen har også Nordmøre Museum et sårt tiltrengt behov for nye lokaler. Det er særs positivt at museet og operaen har funnet hverandre i husspørsmålet, både

for å oppnå synergier selskapene imellom og for publikum og brukere av tilbudene i et slikt hus.

Museet skal presentere hele Nordmørsregionen, og en samling i et slikt hus i Kristiansund vil gi et betydelig løft for formidlingen av bl.a. kystkulturen på Nordvestlandet. I tillegg har man en viktig folkemusikksamling å presentere. Kristiansundoperaens grunnlegger Edvard Bræins samling av folkemusikk forener musikkhistorie med gjenstandsfortellinger og formidling av handlingsbåren kunnskap.

I tillegg er Nordmøre Museum og Operaen i Kristiansund viktig i et reiselivsperspektiv. Som startpunkt eller endepunkt på den nasjonale turistveien Bud–Kristiansund, vil et nytt bygg med attraktive fasiliteter være et løft for det kulturbaserte reiselivet i Møre og Romsdal. Dagens fasiliteter vil på ingen måte kunne gi et slikt løft.

Nordmøre har institusjonene og kunnskapen, nå venter de på bygningen i Kristiansund som kan bidra til å utvikle disse videre for regionen.

Ib Thomsen (FrP) [18:13:53]: Den kulturelle spaserstokken har fått 30 mill. kr over fylkeskommunens budsjett. Det vil gjøre kommunene i stand til å utvikle tilbudet til de eldre i sin kommune. De kan utvikle og tilpasse tilbudet der de kjenner brukeren best. Denne spaserstokken er diskutert under denne behandlingen av helsebudsjettet. Denne spaserstokken er diskutert i kommunenes budsjettbehandling. Denne spaserstokken er et tilbud til dem som sitter nederst ved bordet. Dette tilbudet er til dem som ikke kan reise til Operaen. Dette tilbudet er til dem som ikke kan reise til Nationaltheatret.

Jeg er stolt over at vi har kommet så langt at vi har en såkornstanke i utviklingen av kulturen i Norge – Talent Norge. Det er satt av 30 mill. kr der, og dette er et nytt og spennende tiltak innenfor kulturfeltet. Det er en satsing på dem som ikke bor i Oslo og som ikke bor i storkommunene – men de talentene som bor rundt omkring i hele landet som kan plukkes opp og utvikles videre. Man må kunne sikre en helhetlig satsing på disse talentene – i samarbeid med aktører på kulturfeltet, som frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner for orkestre, for kor, for korps og ikke minst denne kunstnerassistentordningen, som vi nå også ønsker å utvikle. Kulturlivet sitter selv på utrolig mye erfaring og kompetanse knyttet til dette med talentutvikling og kan være en bidragsyter, en stor bidragsyter for utformingen av Talent Norge.

Arbeiderpartiet påstår at denne regjeringen ikke har visjoner. Nå har vi jo nevnt gaveforsterkningsordningen, som vil gi kulturen og kunsten mer penger, vi har nevnt Talent Norge, vi nevner kunstnerassistentordningen – tiltak som nettopp vil bygge opp kulturen i hele landet. At denne regjeringen da ikke skulle ha visjoner – da vil jeg stille spørsmålet tilbake: Hvem er det som hoster opp gamle forslag og ønsker og videreutvikler dem istedenfor å se nye muligheter og utvikle disse unge talentene? Det er Arbeiderpartiet.

Jorodd Asphjell (A) [18:17:12]: Norge er et av verdens beste land å bo i, og det har vi fått gjennom at vi har et godt velferdssamfunn, det gjenspeiler seg i god levestandard og

i mange leveår. Det handler om gode barnehager, det handler om eldreomsorg, det handler om deltagelse, kultur osv., og ikke minst handler det om en god offentlig fellesskole og retten til en god skole, som vår kjære fredsprisvinner understreket flere ganger i dag.

Det andre er muligheten til å bo og leve rundt omkring i hele landet vårt. Det er å delta i frivillig sektor, de frivillige organisasjonene og å utvikle lokalsamfunn som gjør at barn og ungdom får en god oppvekst.

Jeg registrerer at representanter for Fremskrittspartiet, både Thomsen og Stordalen, prøver å ta æren for at de er idrettspartiet. Jeg vil minne om at det i den rød-grønne regjeringstiden – åtte år – ble fremmet en frivillighetsmelding, det ble fremmet en idrettsmelding, Den norske idrettsmodellen, og flere økonomiske ordninger. I 2007 var overføringene til norsk idrett på rundt 1,2 mrd. kr, men etter at den rød-grønne regjeringen hadde innført en momskompensasjonsordning for varer og tjenester for norsk idrett og frivillighet, etter at vi hadde innført en momskompensasjon for bygging av idrettsanlegg, og etter at vi innførte en grasrotandel til norsk idrett, vil vi kanskje i 2015 begynne å nærme oss 3 mrd. kr til norsk idrett gjennom disse ordningene. Det er mer enn en fordobling siden den rød-grønne regjeringen iverksatte disse tiltakene. Og spillemiddelordningen, der det også ble vedtatt en opptrapping over tre år, har nå kommet opp i 64 pst. – det ble det også lagt grunnlaget for i den rød-grønne regjeringen.

Noe annet som er viktig, er fjerning av 26-årsregelen for funksjonshemmede, slik at de kan drive med idrett. Det er over 11 000 medlemmer i norske idrettslag som er funksjonshemmede, som nå har muligheten til å kunne delta på en langt bedre måte enn tidligere.

Fortsatt vil det være behov for å styrke allerede etablerte tilskuddsordninger og ikke minst bidra til at frivillige, tillitsvalgte og aktive i norsk idrett kan bruke mer av tiden sin på annet enn å administrere – og heller på aktivitet. Dagens enerettsmodell har siden 1948 vært en modell som norsk idrett, norsk frivillighet har slått ring om, som har vært med og finansiert frivilligheten og idretten. Dette sår den nye regjeringen tvil om – i sterk motsetning til hva norsk idrett og frivilligheten ønsker. Dette er en utfordring som på en måte avgjør hvordan finansieringen for dette området vil være i årene framover.

Statsråd Thorhild Widvey [18:20:28]: Først et par kommentarer til dette med moms: Jeg er veldig glad for at det er et flertall i Stortinget som nå erkjenner at det er behov for å gjøre noe når det gjelder å få til plattformneutralitet med tanke på moms. Dette er jo ikke noe som har skjedd nå, i løpet av de siste årene, at mediene sliter og har en utfordring. Det har de gitt uttrykk for gjennom ganske mange år. Og jeg er veldig glad for at vi i løpet av et år er klare til å ta denne saken til ESA og sørge for en notifikasjonsprosess, som er med på å bidra til at vi får nullmoms. Vi starter med det. Forliket i Stortinget innebar at vi kunne satse på både lav moms og nullmoms, men jeg har gitt uttrykk for – og det ønsker jeg også å gi uttrykk for fra Stortingets talerstol – at det er naturlig for oss å gå til ESA med en notifikasjon av nullmoms først, for vi har

fått klare indikasjoner fra ESA om at det å innføre moms-fritak på aviser, vil bli oppfattet som statsstøtte. Da er det mest naturlig at en starter med det forslaget som er mest statsstøtteintensivt.

Vi har også fått signaler om at når det gjelder avgrensingen, må det konsentrere seg i relasjon til det som har med nyheter å gjøre. Finansministeren, næringsministeren og undertegnede jobber nå med denne avgrensingsproblematikken og vil kjempe for at vi selvfølgelig skal kunne klare å komme fram til et godt resultat. Jeg ser for meg at det vil bli behov for å ta saken opp til ny behandling i Stortinget så snart resultatet av notifikasjonen foreligger. Det er vanskelig å spå når det måtte bli, men i beste fall er det en mulighet for at vi kommer tilbake med en orientering eller eventuelt et forslag i revidert nasjonalbudsjett i 2015. Tiden vil vise hvor lang tid det vil ta å klare å få til dette.

En kort kommentar til dette med kulturkort for ungdom, som ble brakt fram: Vi har foreslått å avvikle det statlige tilskuddet til kulturkort for ungdom. Den årlige bevilgningen til kulturkortet for ungdom har vært på 3,9 mill. kr. Forutsetningen for et statlig tilskudd har vært at den enkelte fylkeskommune bidrar med mer enn det statlige tilskuddet, og de to siste årene har det ikke vært grunnlag for å utbetale hele den statlige bevilgningen. I 2014 – altså i år – var det kun syv fylkeskommuner som søkte om tilskudd til kulturkort. Antallet er så lavt at det ikke lenger kan anses som en nasjonal oppgave. Og når man iverksetter tiltak og ulike ordninger, håper jeg det ikke må være slik at de er kommet for å bli – «for ever». Det må også kunne være slik at vi har muligheten til å evaluere dem og se om det er noen som er treffsikre, og om noen er mindre treffsikre. Da må man også ha evnen til å kunne gjøre endringer på det.

Rigmor Aasrud (A) [18:23:46]: Idretten er Norges største frivillige organisasjon. Med 1,8 millioner medlemmer er idretten en organisasjon som favner de mange. Vi i kulturkomiteen har møtt mange idrettsråd og idrettsforeninger som har minnet oss om det som er den største utfordringen for norsk idrett for tiden. Det er et formidabelt etterslep på utbetaling av spillemidler fra spillemiddepotten. Da Arbeiderpartiet gikk inn for å øke idrettens andel av spillemidlene til 64 pst., trodde vi at det skulle bidra til at vi kunne ta vekk en del av etterslepet. Sånn så det ut da, men heldigvis blir det bygd mange nye anlegg i Norge, så økningen i spillemidlandelen har holdt tritt med tilgangen på nye anlegg. Det betyr at etterslepet fortsatt er stort, og derfor har Arbeiderpartiet tatt idretten på alvor og sett at vi nå må gjøre noe med etterslepet. Vi har sagt at vi skal bevilge 400 mill. kr hvert år i en femårsperiode, for å bidra til å ta det etterslepet.

Så når Ib Thomsen svinger seg og sier at Fremskrittspartiet er det store idrettspartiet, tror jeg at det var her han virkelig kunne ha gledet de mange som sitter og betaler renter og avdrag på de pengene de forventer å få tilbake, bare de når fram i køen. Jeg tror at det hadde vært viktigere enn de pengene de også venter på når det gjelder momsen.

Jeg er litt overrasket over at Thomsen er så begeistret for det som har skjedd når det gjelder anleggsmomsen,

for det er jo sånn at den regjeringen han er med på å presentere, sørget for et budsjett som vil gi en innvilgelse på 63 pst. Så takkekortet bør jo norsk idrett sende til andre enn Fremskrittspartiet når de nå får en momskompensasjonsordning som kanskje dekker 90 pst. til neste år.

Jeg er nødt til å kommentere statsrådets omtale av Den kulturelle spaserstokken. Arbeiderpartiet har bevilget 15,4 mill. øremerkede kroner i kapittel 769 i helsebudsjettet. I tillegg har vi lagt på 5 mill. kr på kapittel 761, som er til generelle omsorgstiltak og utvikling av dem. Det ligger også – som jeg håper statsråden har fått med seg – 15,4 mill. kr på kulturbudsjettet, så Arbeiderpartiet innfrir ved å sørge for midler til Den kulturelle spaserstokken. Og da disse budsjettene så ut til å bli nedstemt – jeg antar at de blir det her i dag også – ba vi om at den posten som man sier skal brukes av fylkeskommunens rammebevilgning, ble gjort øremerket. Heller ikke det fikk flertall. Det betyr at Den kulturelle spaserstokken ikke kommer til å glede så mange i tiden framover som Ib Thomsen tror.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [18:27:00]: Jeg blir litt overrasket – eller kanskje mer oppgitt – når representanten Arild Grande gjør seg veldig høy og mørk i mediepolitikken. Om det er mot bedre vitende, om det er fordi man ikke har fulgt godt nok med, eller om det er for å tilpasse seg et på forhånd skrevet manus vet jeg ikke, men jeg må i alle fall klargjøre noen ting. Det er noen ting som det blir påstått at jeg har sagt, som jeg ikke har sagt, f.eks. at mediene ikke er endringsvillige. Selvfølgelig har jeg ikke sagt det. Det jeg har sagt, er at de har en utfordring, og at de selvfølgelig snur seg – som alle andre forretninger – mot den veien som inntektene kommer fra. De aller fleste har heller ikke funnet fullgode løsninger for å tjene penger på annonsører og abonnenter innenfor den digitale virkeligheten, og de løser utfordringene ulikt. Og det jeg presiserte da, var at det er en forventning om at det kommer innovasjon, når de selv har sagt at en pressestøtte på dagens nivå er en forutsetning for innovasjon. Vi har en forventning, mens representanten Grande beskriver innovasjonen og endringene som foregår i mediene, som såre vel.

Når det gjelder påstanden om at jeg har sagt at det greit at aviser blir lagt ned, har jeg selvfølgelig ikke sagt det heller. Noen aviser kommer, og noen aviser går inn. Antallet aviser i Norge har vært relativt stabilt i veldig mange år. Men vi kan ikke ta et øyeblikksbilde og si: Nå er det et perfekt antall aviser i Norge. Nå er det akkurat sånn det skal være. Akkurat nå er antallet aviser riktig. Akkurat nå har NRK korrekt posisjon. Akkurat nå leveres produktet slik det skal være. Dette endrer seg hele tiden, og det å tviholde på konserverende ordninger for å møte fremtidens utfordringer, tror jeg er galt.

Bloggere kan overta for avisene: Nei, jeg har selvfølgelig ikke sagt det heller. Men det er en ny virkelighet, fordi den redigerte medievirkeligheten, som vi har levd med i mange tiår, er utfordret, og det er positivt, for etter hvert som representanten Arild Grande snakker seg høyere og mørkere, og det snakkes om både demokrati og yttingsfrihet, er det selvfølgelig en del av det. Det at man

kan publisere seg selv, og at man kan utfordre den redigerte medievirkeligheten, er en del av dette. Virkeligheten er at representanten Arild Grande og hans parti har sittet med hendene i fanget i åtte år, og nå har de plutselig fått en åpenbaring. Tre ministre, Hadia Tajik, Anniken Huitfeldt og Trond Giske, gjorde ingenting i momsspørsmålet. De satt veldig rolig under finansminister Sigbjørn Johnsen trygge vinger og rørte ikke momsen. Men plutselig har det vært en åpenbaring hos representanten Arild Grande, som mener at vi må gjøre noe med momsen. Partilederen har sagt at det er vanskelig og kanskje ikke en gang en permanent løsning. En periode skulle den kobles til lederlønninger og utbytte. Vi kan ta Institutt for Journalistikk som et raskt eksempel: Senest i det forrige budsjettforslaget til Stoltenberg-regjeringen skulle den trappes ned. Nå har man gjort en kuvending også her.

Arild Grande inviterer til brede forlik. Jeg er gjerne med på det hvis det er gode ideer som står i mer enn noen uker av gangen.

Arild Grande (A) [18:30:27]: Av flere på denne talerstolen har behovet for et bredt medieforlik blitt løftet fram, og det er jeg glad for at flere har respondert positivt på. Når budsjettet er vedtatt og man kommer på nyåret, kan vi kanskje sette oss ned i noenlunde ro og mak og diskutere noen av grunnprinsippene i mediepoltikken – innretning på mediestøtten, NRKs rolle for framtiden, muligheten for en ny TV 2-avtale – en lang rekke spørsmål som gjør at 2015 kanskje blir det viktigste året innen mediepoltikken noensinne. Jeg ser fram til gode dialoger på et bredt grunnlag i Stortinget, på tvers av partigrensener, for å se på hva vi kan komme fram til enighet om, og finne fram til grep som kan stå seg over tid, nær sagt uavhengig av om vi har et regjeringsflertall som ønsker en utvikling mot styrt utvikling av det som egentlig har vært bærebjelken innenfor norsk demokratiutvikling de siste årene, nemlig mediestøtten, som har bygd opp under det store mangfoldet som vi har.

Når det er sagt, foreslås det jo til stadighet grep fra regjeringspartiene som vil ramme – med ganske kirurgisk presisjon – det mangfoldet vi har, men også den innovasjonen som vi ser innenfor bransjen. Derfor er det grunn til å tvile på at det i framtiden vil være særlig helhjertede forsøk fra regjeringspartienes side på å hjelpe en mediebransje som har utfordringer, ikke minst for å styrke journalistikken i Norge og på den måten også styrke det frie ord. Men vi skal holde mulighetene åpne for å diskutere dette i et partnerskap, på tvers av partigrensene.

Jeg er glad for at det kommer tydelige signaler fra statsråden om at man nå prioriterer nullmoms først i notifisering opp mot ESA. Vi er selvfølgelig opptatt av hvilken avgrensning man her legger opp til. Vi lener oss veldig på det som er rådene fra Avgrensingsutvalget til MBL, og føler oss trygge på nå at statsråden legger opp til det samme løpet. Vi skal følge nøye med på prosessen fram mot notifisering og er også klare til å diskutere med regjeringen når resultatet av en notifisering foreligger.

Så er jeg også glad for at en samlet komité står bak merknaden om Rock City, og at det legges opp til en pro-

sess for å se på eventuelle nye funksjoner eller videreføring av funksjonene for å ta vare på kompetansen. Jeg vil gjerne ha en forsikring fra statsråden om at det blir en reell prosess, slik at vi i fellesskap kan gå videre for å finne en ny vei for Rock City og det miljøet som man har bygd opp over tid der.

Hege Haukeland Liadal (A) [18:33:44]: Grunnen til at jeg tok ordet til et nytt innlegg, var regjeringens manglende satsing på det nordiske kultursamarbeidet. Da tenker jeg på kuttet til Nordiske Mediedager og kuttet til New Nordic Films. Det er paradoksalt å høre representanten Stensland gå på talerstolen og være glad for at Kristelig Folkeparti og Venstre har reversert kuttet til sin egen regjering.

Jeg ønsker også at statsråden kan kommentere hva som er årsak til at hun kutter i alle de populære kulturtilbudene i hele landet. Da tenker jeg på det nye kuttet i forbindelse med Den kulturelle skolesekken, at film som sjanger blir tatt bort. Jeg tenker også at det i dag er fint for oss å høre statsråden prøve å pakke inn at de ønsket å avvike Den kulturelle spaserstokken, men jeg hører også at hun er lydhør overfor de 500 000 underskriftene som kom inn.

Helt til slutt må jeg få lov til å kommentere representanten Ib Thomsens omtale av eldre som de som sitter nederst ved bordet. Jeg trodde nesten ikke at jeg hørte rett. Den kulturelle spaserstokken skal sikre kunst- og kulturformidling av profesjonell art ute der eldre bor. Dette handler ikke om hvem som sitter nederst ved bordet.

Svein Harberg (H) [18:35:52]: Vi er vel kommet til det stadiet i debatten der det er behov for å kommentere noe av det som har vært sagt tidligere. For det første la jeg merke til representanten Aasrud, som i sitt hovedinnlegg refererte til nyordet «armlengdes avstand». Ja, på en måte overrasker det meg og på en annen måte ikke, for jeg har jo lest budsjettene for de foregående årene. Jeg skjønner at det er en ny opplevelse for Arbeiderpartiet. For oss er det ikke det, og det har vært et prinsipp over lang tid.

Det andre er at flere talere har påpekt at denne regjeringen og samarbeidspartiene har lagt fram et budsjett med mangel på ambisjoner. Så har de knapt trukket pusten før de har gått løs på ambisjonene våre og plukket dem ned – kritikk for ambisjoner. Ikke minst når det gjelder Talent Norge, er det veldig rart å høre Arbeiderpartiet si at vi her har et budsjett uten ambisjoner, og så er det altså en historisk satsing for å løfte talentene innen Kultur-Norge på alle områder, med 30 mill. kr, ja, kanskje opp til 50 mill. kr eller 60 mill. kr og enda mer når en får på plass samarbeidet med stiftelser og andre som bidrar. Det henger ikke helt sammen.

Representanten Kolberg var nøye med å si at regjeringens budsjett ikke hadde tilslutning. Nå rakk jeg ikke å sette meg ned med kalkulatoren, men det budsjettet som ligger her nå, er regjeringens budsjett, med noen bittesmå endringer. På kulturektoren er i all hovedsak regjeringens budsjett vedtatt, og så er det forsterket på noen områder. Slik er det også på de andre rammeområdene. Regjeringens budsjett har i stor grad fått tilslutning, men som

det alltid er med mindretallsregjeringer, skjer det justeringer i Stortinget. Det er kanskje ikke så enkelt å huske på etter åtte år i flertallsregjering, der veldig lite skjedde på Stortinget.

Så en liten kommentar til slutt om media. Det er det andre som har kommentert. Representanten Grande refererer til den best fungerende mediebransjen. Ja, kanskje hvis vi ser bakover, men vi ønsker å se framover. Jeg har lyst til å minne om at regjeringspartiene foreslo en omfordeling av pressestøtten, å ta noe fra dem som får veldig mye, for på den måten å kunne gi enda mer til dem som har minst fra før, hadde jeg nær sagt, og dermed sikre mangfoldet. Der var det ikke mye støtte å få fra Arbeiderpartiet i hvert fall.

Tone Wilhelmsen Trøen (H) [18:39:00]: Det er helt riktig at regjeringen foreslo å omdisponere midlene på helsebudsjettet – totalt 15,4 mill. kr – som var helsebudsjettets andel av spleiselaget til Den kulturelle spaserstokken. Den omdisponeringen var begrunnet med at midlene skulle brukes mer til individrettet bruk av musikk som behandling, særlig overfor demenspasienter. Endringen skulle skje fra 2016. Kommunene ville hatt god tid til å områ seg. Men i forliket med Venstre og Kristelig Folkeparti ble midlene til Den kulturelle spaserstokken – 30,8 mill. kr – videreført over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, slik at kommunene kan søke fylkeskommunene om tilskudd. Jeg anser at det er en god plassering av slike midler, all den tid det er kommunene som har ansvar for pleie- og omsorgstjenestene i kommunene, også det å skape livsglede og kvalitetsopplevelser for sine eldre og pleietrengende.

Det foregår mye bra ute i kommunene, også når det gjelder å skape kulturinnslag i pleie- og omsorgstjenesten. Ordningen med Den kulturelle spaserstokken, som ble innført i 2007, er en statlig tilskuddsordning, men den fullfinansierer ikke tiltakene. Mange norske kommuner tar stort ansvar, også økonomisk, for å skape disse kulturopplevelsene. Noen kommuner søker ikke engang om disse tilskuddene, og frivillige gjør en stor innsats.

Representanten Kolberg sa i sted at «kultur er et uttrykk for demokrati og for sivilisasjon». For de aller mest sårbare pasientene våre, demenspasienter, er kultur og musikk enda mer, vil jeg nesten våge å påstå. Det er verktøyet som skaper sammenheng i hverdagen. Mange av disse pasientene vandrer urolig omkring. De finner ingen sammenheng i hverdagen lenger. Der er musikk som terapi, som behandling, helt uovertruffen. Det reduserer bruk av medisiner. Det skaper ro i avdelingen. Det skaper livskvalitet for disse pasientene.

Jeg har respekt for at Arbeiderpartiet ønsker å videreføre Den kulturelle spaserstokken som ordning slik de innførte den i regjering. Det jeg ikke forstår, med de siste ukers medieoppmærksomhet om hva som virkelig er behovet i norsk eldreomsorg – nemlig behovet for mer kompetanse, for mer kvalitet, for færre brudd på menneskerettighetene, for mer kvalitet i pleien – er at ikke Arbeiderpartiet ønsket å være med på å bevilge 15,4 mill. kr til kompetanseutvikling i kommunene på dette feltet. Så kan det være at det er musikkterapeuter som skal bidra, men det er de

ansatte som hver eneste dag skal bruke musikk i pleien og skape livskvalitet for dem som trenger det.

Mette Tønder (H) [18:42:11]: Som tidligere ordfører er jeg vant til å finne gode løsninger sammen med innbyggerne. Og alle kommunepolitikere vet at uten frivillige stopper kommunen. Uten ildsjeler ville ikke barna kunne gå på yndlingsidretten sin eller på speideren, og de eldre ville ikke fått det ekstra møtet med en fra besøkstjenesten.

Det å bygge idrettshaller er en stor investering for kommunene, og derfor er de fleste kommunene helt avhengige av hjelp fra idrettslagene sine for å få til dette løftet. I dette samspillet mellom kommune og frivillighet ligger altså fradraget for momsen og lager vanskeligheter. Derfor er det en stor seier at vi har fått til en momskompensasjonsordning.

Stor var derfor skuffelsen da de rød-grønne partiene kuttet i denne posten på vei ut av regjeringskontorene, noe som gjorde at vi startet i motvind. Det siste året har vi fått innspill på innspill fra idrettslag om at de har fått avkuttet sin kompensasjon i mye større grad enn forventet. For små idrettslag kan en slik merkostnad bety at de aldri tør å satse på slike prosjekter igjen. Og slikt kan rett og slett slukke gnisten hos den mest dedikerte ildsjel.

Et godt samarbeid krever at man har respekt for hverandre, og der noen kutter når de har makt, har heldigvis denne regjeringen vist at de tar de frivillige idrettslagene på alvor. Vi har nå økt ordningen, slik at det kan gis full kompensasjon. I tillegg skal vi ha en gjennomgang av regelverket rundt ordningen.

Martin Kolberg (A) [18:43:56]: Gjentatte ganger i denne debatten har statsråden blitt utfordret på hva som er årsaken til disse helt spesielle kuttene som går utover grunnplanen i norsk kulturliv. Vi merker oss at hun ikke svarer. Hun skal ha ordet etter meg nå, så hun har i tilfelle sjansen for første gang i løpet av denne debatten til å gi en rasjonell forklaring på alle disse merkelige kuttene, som jeg også snakket om i mitt første innlegg. Hvis hun ikke gjør det, finnes det bare ett svar, og det ligger i nærheten av det som jeg snakket om i mitt forrige innlegg, at dette er et uttrykk for en grunnleggende liberalistisk tenkning hos statsråden, et ønske om å dempe den offentlige virksomheten innenfor kultursektoren – også på grasrota – med tanke på å presse musikkorps, skoleklasser og alle andre inn i den kommersielle verdenen. Det overrasker ikke meg. Dette er Høyre-folk, det er slik Høyre tenker, og det er selvfølgelig slik at Fremskrittspartiets inntreden i regjeringskontorene forsterker dette betydelig. Det var derfor jeg i sted etterlyste det verdikonservative Høyre. Hvor er det blitt av det? De ville aldri gjort disse tingene som vi diskuterer i denne debatten.

Så vil jeg henlede oppmerksomheten på en side av saka som jeg synes er for lite kommentert. Det er at noe av det mest konkrete, spesielle og alvorlige vi har opplevd i forbindelse med dette statsbudsjettet, er angrepene på NRK. NRK er landets viktigste kulturinstitusjon, vil jeg hevde. Det er NRK som virkelig formidler kultur, kunnskap, underholdning og nyheter til det norske folk, som holder

Norge sammen, med alt det representerer. Med én gang høyrepartiene får sjansen til det, skal de stoppe utviklinga i NRKs økonomi. Jeg holdt på å si – selv om jeg nesten ikke mener det – at det får så være at de gjør det, men når vi i stortingssalen hører representantene Thomsen og Eidem Løvaas uttale seg om NRK, så er katta ute av sekken. Det er kanskje ikke et parlamentarisk uttrykk, og da ber jeg om unnskyldning for det, men det er iallfall et godt uttrykk.

Det de sier, er at NRK ikke må gå i veien for kommersiell kringkasting. Har du hørt på maken? Det står de her og sier – at NRK må dempe seg, slik at de ikke går i veien for pengemakta innenfor kringkasting! Begge sier det. De snakker til og med om at vi ikke skal redigere programmene, men at NRK må holde seg til det saklige og ikke gå inn på de områdene hvor de kommersielle kanalene fungerer. Jaha! Da skjønner vi hvorfor de forsøker å straffe NRK på pungen, og da forstår vi hva høyrepolitikk er overfor NRK.

Statsråd Thorhild Widvey [18:47:20]: En kort kommentar til representanten Martin Kolberg og hans bekymring for om Høyre er et liberalistisk parti, og om vi har forlatt konservatismen. Jeg kan berolige ham med at den har vi ikke forlatt – konservatismen står relativt støtt midt i det Høyre som jeg meldte meg inn i for ganske mange år siden.

Jeg skjønner at det er dette med privatkapital som er utfordringen for representanten Kolberg. Jeg har lyst til å si at hvordan enkeltmennesker – du og jeg – velger å engasjere seg i samfunnet, er ganske avgjørende for hvordan samfunnet faktisk utvikler seg, og det er det ideologiske utgangspunktet for vår politikk og også for vår kulturpolitikk. Privat engasjement og privat kapital handler om den innsatsen noen av oss faktisk gjør som enkeltpersoner, som også avgjør hvilket samfunn vi bor i. Jeg er ganske mye ute og reiser rundt omkring og ser på mange flotte kulturtilbud, det er utrolig mye privat kapital som er med på å gjøre en forskjell ute i det ganske land, som er med på å finansiere et tillegg til det som den offentlige innsatsen står for, og jeg kan ikke med min beste evne og vilje forstå at det skal være med på å rasere noe som helst tilbud. Det måtte skape et enda større mangfold ved at man åpner for å legge inn noen incentiver som kan være med på å bidra til at man får enda mer privat kapital inn i kulturlivet. Det er i hvert fall det som er ønsket fra denne regjeringen.

Veldig kort når det gjelder Kulturrådet: Den evalueringen som har vært gjort når det gjelder Kulturrådet, har vært ute på en omfattende høring, og det er to ulike forslag, som kan grupperes i to ulike løp. Det ene er det budsjettmessige, som en har tatt stilling til i forbindelse med dette budsjettet. Det andre er de organisatoriske endringene. Det er mange forslag til endringer som vi har til vurdering nå, og hvis det skal gjøres noen endringer når det gjelder lov om Norsk kulturråd, må dette ut på en omfattende høring. Det er helt klart at dette vil ende opp i Stortinget, slik at man kan få en god debatt om det.

En veldig kort kommentar til dette med NRK: Jeg vil ta sterkt avstand fra at det er en rasering av NRK. NRK vil

få inntekter på over 5 mrd. kr fra kringkastingsavgiften i 2015, og jeg tror det er et betydelig rom for å justere kostnadssiden, uten at en nødvendigvis kommer til å redusere innholdstilbudet merkbart. Jeg synes heller ikke det er rimelig at NRK skal skjermes økonomisk i en tid da lønnsomheten i mediebransjen svekkes og mange privatfinansierte aktører må tåle betydelig kutt. Det er også slik at vi, basert på NRKs egen beregning, vil få 10 000 nye lisensbetalere i 2015, og bare det vil øke NRKs inntekter med ca. 25 mill. kr.

Vi skal få god anledning til å diskutere NRK i sin fulle bredde, for jeg har som ambisjon å komme tilbake igjen til Stortinget med en melding til våren.

Presidenten: Representanten Rigmor Aasrud har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Rigmor Aasrud (A) [18:50:36]: Jeg har behov for å anbefale representantene Thomsen og Tønder å lese svar 261, som vi fikk fra Finansdepartementet i forbindelse med budsjettet. Der står det om moms på idrettsanlegg at departementet finner ingen grunn til å tro at det blir lavere søknadsbeløp i 2015 enn i 2014, og det står at bevilgningen på statsbudsjettet vil gi en innvilgelse på om lag 63 pst. Det er regjeringens hilsen til Idretts-Norge.

Så har jeg behov for å henlede oppmerksomheten på et forslag som det skal stemmes over her i dag. Det finnes noen få helt særskilte idrettsanlegg, som Vikersundbakken og bob- og akebanen på Lillehammer, som har særlige driftsutfordringer. Anlegget på Lillehammer er Norges nest største ammoniakkbruker. Vi foreslår at man øremerker 10 mill. kr av spillemidlene til det formålet, og håper at flere vurderer å stemme for dette i dag.

Marit Arnstad (Sp) [18:51:54]: Det var representanten Tønder som fikk meg til å ta ordet, for hennes historieskriving om momskompensasjon til idrettsanlegg kan ikke stå ubesvart.

For det første er det ikke riktig at den ble redusert i fjor. For det andre ble den ordningen innført for fem år siden, og hvert av årene under den rød-grønne regjeringen ga ordningen 100 pst. kompensasjon – utenom i 2012, da den ga 90 pst. kompensasjon.

Så kommer man i en situasjon der aktiviteten på anleggssiden er høy. Det er bra, for det betyr at mange tar initiativ til å få gjort noe med anleggsmangelen som er i Idretts-Norge. Da må man gjøre noe med det. Da er det riktig, som representanten Aasrud sier, at det man legger inn i inneværende år, er greit, men for neste år risikerer man igjen å få et stort etterslep eller å få en manglende kompensasjon hos en rekke av idrettslagene. Det problemet må adresseres. I stedet for å adressere det problemet opplever jeg at Høyres representanter prøver å lage en historieskriving som ikke stemmer. Det finnes gode muligheter for å adressere den utfordringen framover. En av dem er å innføre som en regel at idrettsanlegg skal ha full momsrefusjon, så slipper man den konkurransen om denne budsjettpotten som har vært i år, og som ikke var de fire foregående årene,

for da var det 100 pst. dekning. Det var under den rød-grønne regjeringen.

Så et par ord også om media:

Statsråden sa at dette budsjettet raserer ikke NRK. Nei, det gjør ikke det, men man må si at når man hører representantene Eidem Løvaas og Thomsen her i dag, lurer man på hva det er Høyre og Fremskrittspartiet vil med NRK. Hvilke tanker har man om og hvilket utviklingspotensial ser man i NRK? Er hele tenkningen omkring NRK at kanalen skal begrenses i forhold til kommersielle kanaler som TV 2, P4 og andre? Er det hele tenkningen om NRK? At NRKs redaksjonelle virksomhet bør begrenses slik at de konsentrerer seg om smale og kommersielt uinteressante konsepter, og at man fra regjering eller storting skal gå inn og trekke skarpe grenser for hva NRK kan utvikle av innholdsproduksjon eller ikke – som ikke skal konkurrere med kommersielle aktører – er sjølsagt en helt umulig tanke også når det gjelder redaktøransvaret og den uavhengige journalistikken.

Jeg håper at regjeringen vil velge å tenke annerledes for NRKs del. Det er ikke offentlige kringkastere som blokkerer for kommersielle. De mest levende mediasystemene i verden har man i de landene der man har god pressestøtte, høyt avisforbruk, sterk konkurranse og også en god allmennkringkaster.

Kårstein Eidem Løvaas (H) [18:55:13]: Jeg ser frem til stortingsmeldingen om NRK og NRKs virksomhet. Der tror jeg vi skal snu mange steiner, men legge de aller fleste tilbake der vi fant dem.

Jeg har lyst til å rydde litt opp i det noe dystre bildet som males, for når representanten Kolberg snakker, høres det ut som om meningen er at man skal NRK til livs. Det er overhodet ikke riktig. Fra min side har det aldri vært uttalt noe som helst om innholdet i NRK. Det er det kringkastingsjefen som suverent bestemmer, og å blande seg inn i redaktørinstituttet ville være veldig galt og stikk i strid med alt jeg tror og tenker om media.

Tvert imot sa jeg at for å opprettholde legitimiteten blant lisensbetalerne – altså deg og meg – er det viktig at NRK har høy kvalitet, og det er viktig at de gir oss en opplevelse som gjør at det føles riktig å betale lisensen. Så det er ikke innholdet man er på jakt etter.

Men flere enn hver femte redaktør og flere enn hver femte journalist i Norge jobber i NRK. Det er Norges største mediehus. Det er Norges viktigste mediehus, og de disponerer nesten 5,5 mrd. kr av dine og mine penger. Det ikke å ha et kritisk blikk på det og ikke ca. hvert åttende til tiende år lage en stortingsmelding om det ville være en ansvarsfraskrivelse. Selvfølgelig skal vi gå gjennom NRKs virksomhet. Og selvfølgelig skal vi passe på i en bransje som har store utfordringer og er i stor omstilling, at de ikke lager unødige hindre for de andre mediene, uavhengig av hvem som er eiere av disse, og uavhengig av om de omfattes av allmennkringkasterbegrepet, slik som en del av de store mediehusene, eller om det gjelder aviser eller andre som publiserer.

Jeg synes man skal være litt forsiktig med å male med bred pensel når man snakker om krisen i media. Det er

veldig lett å ty til ord som ytringsfrihet, demokrati, angrep og rasering. Jeg synes det trekker debatten ned på feil nivå. Jeg skulle ønske at vi kunne holde oss litt over det fremover.

Hege Haukeland Liadal (A) [18:57:27]: Ungdomsrådet sendte sin tydelige hilsen til vår komité og til statsråden om at de ønsker å beholde kulturkort for ungdom. Den kulturelle skolesekken mister den ene foten – film – som sjanger. For tredje og siste gang spør jeg statsråden: Hva er årsaken til at en bygger ned folkekjære ordninger i Norge? Jeg snakker ikke om ordninger som av og til hopper inn på og ut av statsbudsjettet. Jeg snakker om ordninger som er utrolig populære, og som skaper reaksjoner. Det er dette statsråden bør svare på.

Statsråd Thorhild Widvey [18:58:32]: Først noen kommentarer om NRK. Det er sånn at vi i regjeringen ønsker å bygge vår politikk på kunnskap. Derfor har vi satt i gang flere utredninger for å få dokumentasjon, bl.a. når det gjelder finansieringsformer, altså se på om lisensfinansieringen som er i dag, er en egnet løsning for framtiden. Denne utredningen er ferdig. I tillegg kan vi tenke oss å fokusere på om det er behov for mer ekstern produksjon, om det er muligheter for at man faktisk kan forvente at NRK øker sin eksternproduksjon i årene som kommer. Det er ikke noe som NRK er imot. For det tredje er det også et viktig element å se på grenseflaten mellom de kommersielle aktørene og NRK i dette tilfellet, om det er noe som det er behov for å gjennomgå. Som sagt har vi altså god anledning til å komme tilbake igjen til innholdet av NRK når vi skal ha en melding. Jeg har en ambisjon om at det skal være bred konsensus i Stortinget om de prinsippene som skal legges til grunn for NRK i framtiden.

Bare en kort kommentar også til det som dreier seg om Vikersund. Jeg har lyst til å gjøre oppmerksom på at vi har gitt forhåndstilsagn om investeringstilskudd til skiflygingsbakken i Vikersund og også et ekstraordinært driftstilskudd til bob- og akebanen på Lillehammer, fordelt fra spillemidlene til idrettsformål i 2015. Hovedfordelingen av disse spillemidlene til idrettsformål i 2015 vedtas i statsråd i slutten av april, men vi har altså gitt forhåndstilsagn om 5 mill. kr til nasjonalanlegget for skiflyging og forhåndstilsagn om 2 mill. kr av spillemidlene til Lillehammer Olympiske Bob- og Akebane, både i 2015 og i 2016. Det er godt grunnlag for at man også imøtekommer det.

Jeg tror det er viktig å understreke at tippemidlene, den ordningen, stort sett har gått til anlegg. Det er riktig at det åpnes for at man også kan bruke disse til andre typer formål, men i hovedsak, med det store etterslepet som er når det gjelder anlegg, tror jeg det er veldig viktig at tippemidlene brukes til anlegg også i framtiden.

Det har også vært spørsmål om den enstemmige komitémerkningen når det gjelder Rock City. Jeg har merket meg den komitémerkningen og vil sørge for at det blir en god prosess med hensyn til de signalene som er kommet fra komiteen.

Så til det avsluttende spørsmålet fra representanten Haukeland Liadal. Politikk er å prioritere, og det er mange

saker som har gode formål. Jeg har registrert at noen av de ordningene som har vært iverksatt, har vi faktisk valgt ikke å prioritere, og det er grunnlaget for det.

Arild Grande (A) [19:01:58]: Først: Jeg er glad for tilbakemeldingene fra statsråden når det gjelder Rock City. Vi skylder miljøet i Namsos, som har bygd opp mye kompetanse og gjort investeringer basert på oppdraget fra Stortinget og Kulturdepartementet, å ha en skikkelig runde på hvordan man kan ivareta kompetansen og de investeringene som er foretatt, og finne en vei videre for miljøet der oppe. Jeg er glad for de signalene, og vi skal følge den prosessen tett. Jeg mener det også legger godt til rette for at man kan diskutere hvordan man kan styrke øvrige kompetansemiljø innenfor rytmisk musikk, og vil gjerne ha dialog på det.

Svein Harberg hadde en visitt til oss med tanke på at Høyre og Fremskrittspartiet foreslo et tak i produksjonstilskuddet, og at det visstnok skulle komme andre aviser til gode. Vel, det taket man foreslo, ville for produksjonstilskuddet for 2014 frigjort 7 mill. kr. Så kutter regjeringen 50 mill. kr, så man er jo ganske i underskudd hvis man faktisk mener at dette skulle kommet andre lokalaviser til gode, så det resonnementet henger vel ikke helt på greip.

Det er alvorlig når det gjelder NRK, men det er egentlig en rød tråd med tanke på det regjeringen gjør på en lang rekke områder på kulturfeltet. Man kutter først, så skal man varsle en gjennomgang for å utrede hva man ønsker med det området man kutter innenfor, og så har man egentlig på mange måter satt Stortinget sjakk matt. Så også når det gjelder NRK, hvor man varsler en melding om NRK til neste år, men så kutter man ganske drastisk nå og overlater til styret i NRK å foreta de endringene som det kuttet medfører, uten at Stortinget har fått seg forelagt en sak eller fått anledning til å si noe om hva man ønsker med NRK for framtiden.

Så vil jeg bare avslutte med å si at debatten har vært særdeles interessant. Jeg tror vi har fått klargjort en del av standpunktene fra de fleste partiene. Det har sågar gått så langt at Kårstein Eidem Løvaas har anklaget oss i Arbeiderpartiet for både å være for dystre og for positive på vegne av mediebransjen. Martin Kolberg har visstnok vært altfor dystre, jeg har visstnok vært altfor positiv. Det tyder vel på at vi har funnet en ganske gyllen middelvei, og jeg oppfordrer flere partier til å tilnærme seg de standpunkt som Arbeiderpartiet har tatt for en ny og framtidsrettet offensiv mediepolitikk.

Svein Harberg (H) [19:04:28]: Nå har vi diskutert så lenge at hele taleanlegget har gått varmt, for nå får vi 3 minutter taletid uansett hvor mange ganger vi har vært oppe før. Da er det fristende å fortsette.

Grunnen til at jeg tok ordet, var bare rett og slett at jeg hadde behov for å takke for debatten, takke for oppklaringene som kanskje har kommet eller kanskje ikke har kommet. Det ligger mye spennende arbeid foran oss i kulturkomiteen, det ligger mye arbeid hos regjeringen som vi skal diskutere etter hvert, og det er bra.

Jeg har også lyst til å takke komiteen for godt samarbeid. Det ble en hektisk budsjettinnspurt, som var krevende for alle parter, men vi kom i mål. Takk for det.

Presidenten: Det er godt at feilen går i representantenes favør, og at den fordeler seg noenlunde jevnt mellom posisjon og opposisjon.

Jorodd Asphjell (A) [19:05:27]: Det har vært interessant å følge debatten. Jeg må si at norsk frivillighet er virkelig noe av grunnstammen i samfunnet vårt når det gjelder deltakelse i alle landets kommuner.

Arbeiderpartiet foreslår i sitt alternative statsbudsjett et anleggsløft for norsk idrett på 400 mill. kr i året over tre år, altså 1,2 mrd. kr. Det ville ha gitt norsk idrett et stort løft og gjort at det etterslepet vi har i dag, kunne ha blitt redusert betydelig. Samtidig vil endringen i tippenøkkelen opp til 64 pst. bety over 300 mill. kr mer til norsk idrett hvert år framover, noe som er veldig viktig. Men det er også et faresignal her, for flytter vi flere oppgaver inn i tippenøkkelen, vil det bety at det blir mindre til anleggsbygging rundt omkring. Derfor tror jeg det er viktig at når vi flytter flere typer prosjekter inn, om det er nasjonalanlegg eller andre prosjekter, må det finansieres utover spillemidlene. Det tror jeg vil være det beste for alle.

Vi skulle ha hatt en OL-søknad som det ikke ble noe av. Hele det politiske Norge var opptatt av å imøtekomme norsk idrett med et anleggsløft og ikke minst av at vi i Norge skal være vertskap for store internasjonale arrangement i årene framover. Jeg registrerer som positivt at regjeringen har bidratt til VM på sykkel i Bergen, ikke minst Arctic Race of Norway. Men utfordringen framover er at når særforbund, kretser og idrettsforbund ønsker å iverksette søknadsprosesser for EM, VM og OL, bør det skje i tett dialog med regjeringen. Samtidig bør det kanskje avsettes et eget fond, et arrangementsfond, hvor særforbund og arrangører kan søke, og at det ikke blir slik at aktører driver med lobbyvirksomhet overfor komiteer her i Stortinget eller overfor regjeringen, men at det er en forutsigbarhet ved at alle som påtar seg et ansvar rundt omkring i Norge for å være vertskap for store internasjonale arrangement, får god og bred støtte gjennom et eget arrangementsfond som kan finansieres over statsbudsjettet.

Ellers er jeg enig i det representanten Aasrud sa om dette med nasjonalanlegg. Vi har anlegget i Vikersund og bob- og akebanen, spesialanlegg hvor det ikke bare trengs investeringer, men også midler til drift for å skape aktivitet i disse anleggene i årene framover.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 2–4.

Sak nr. 5 [19:08:40]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram mv. (Innst. 65 L (2014–2015), jf. Prop. 123 L (2013–2014))

Arild Grande (A) [19:09:09] (ordfører for saken): Det er en samlet komité som legger fram sin innstilling i denne saken, og det er bred enighet om viktigheten av beskyttelse av mindreårige mot skadelig påvirkning fra levende bilder.

Samfunnet har et ansvar for å legge til rette for at barn og unge har tilgang til medieinnhold som er av sosial og kulturell verdi for dem. Det slås fast i Barnekonvensjonen. Samtidig har barn og unge rett til beskyttelse mot skadelig innhold.

I lovforslaget som vi her har til behandling, foreslår regjeringen tre tiltak. Det ene er en plikt til å sette aldersgrense på bildeprogram som faller inn under lovens virkeområde. Det andre er en plikt til å informere om aldersgrense, og det tredje er en plikt til å iverksette beskyttelsestiltak, inkludert å sikre at fastsatte aldersgrenser overholdes. Komiteen slutter seg til lovfesting av disse tiltakene.

Videre foreslår regjeringen at Medietilsynets vedtak etter loven skal kunne påklages til Klagenemnda for mediasaker – Medieklagenemnda – som i dag bl.a. behandler klager etter kringkastingsloven, og at lovforslaget innebærer at Klagenemnda for film og videogram avvikes.

For å kunne håndheve brudd på pliktreglene i beskyttelsesloven foreslår departementet å gi Medietilsynet hjemmel til å fatte vedtak om ileggelse av sanksjoner for konstaterede brudd. Komiteen slutter seg også til det.

Videre er det ifølge komiteen viktig å samarbeide med andre nordiske land, for nettopp å beskytte barn best mulig i de ulike mediene, og slik komiteen ser det, er dette noe som samarbeidsministeren kan ta opp gjennom Nordisk ministerråd for å få til en enda mer aktiv politikk på dette området i Norden.

Til slutt ber komiteen regjeringen om å vurdere om det kan være hensiktsmessig å innføre en ordning med at klager kan bli forelagt barneombudet for uttalelse før saken avgjøres av klageinstansene. Det er ikke foreslått av regjeringen, og det har av den grunn heller ikke vært på høring, men uansett er dette et spørsmål som burde ha kunnet blitt avklart uten hjemmel i lov.

Med det legger jeg fram en enstemmig innstilling fra komiteen.

Statsråd Thorhild Widvey [19:11:41]: Jeg er glad for at en samlet komité støtter regjeringens forslag til en ny lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram.

I fjor markerte vi 100-årsjubileet for den sentrale filmsensuren, som ble etablert i 1913 ved lov om offentlig forevisning av kinomatografbilder. Den gang var kinoen den eneste formidlingskanalen for levende bilder. I dag er bildet dramatisk forandret – med 70 tommers flatskjermer, HD-prosjektorer, pc på barnerommet, 3D-tv, «laptop» i veska og multimedie mobiler i lommen. Levende bilder kan hentes inn nær sagt overalt og i enhver sammenheng – fra kilder som kan befinne seg nærmest hvor som helst i verden. Norske barn og ungdom i aldersgruppen 9 til 15 år brukte nesten fire timer på tv, Internett, dvd og kino en gjennomsnittsdag i 2013.

Når audiovisuelle medier får en stadig større plass i

barns liv, øker også risikoen for å komme i kontakt med innhold som kan være skadelig. Behovet for et godt og effektivt lovverk for beskyttelse av barn og unge har derfor aldri vært større.

Den nye medievirkeligheten illustrerer likevel at vi ikke kan ha ambisjoner om å kontrollere alt. En liten gruppe kontrollører i Medietilsynet kan ikke alene gjøre medie verden trygg for barna våre. Forslaget innebærer derfor en ansvarliggjøring av bransjen selv, som får oppgaver knyttet til å sette aldersgrenser, informere om disse og gjennomføre beskyttelsestiltak. Det innebærer en ansvarliggjøring av foreldre og foresatte, som med lovforslaget vil bli sikret den informasjonen og de verktøyene de trenger for å ta dette ansvaret i praksis.

I tillegg må loven ses som ett element i et større bilde, som både omfatter andre deler av lovgivningen, tiltak for å fremme produksjon av kvalitetsinnhold rettet mot barn og unge, og tiltak for å fremme kunnskap som kan bidra til å gjøre barn til trygge og kompetente mediebrukere.

I en medie verden som i praksis er global, er det viktig med internasjonalt samarbeid og samordning. Jeg er derfor glad for at komiteen har trukket fram behovet for nordisk samarbeid på dette området, og skal følge opp dette med min kollega samarbeidsministeren.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 5.

Sak nr. 6 [19:14:18]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i pengespilloven og lotteriloven (tippnøkkelen, private pokerlag) (Innst. 97 L (2014–2015), jf. Prop. 6 L (2014–2015))

Presidenten: Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver partigruppe og 5 minutter til medlem av regjeringen.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til replikkordskifte med inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlem av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på tallerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Morten Stordalen (FrP) [19:15:21] (ordfører for saken): Som saksordfører vil jeg takke komiteen for et godt samarbeid, der komiteen er samstemt og enig med regjeringen, som nå vil endre fordelingsnøkkelen for Norsk Tipping AS' overskudd, altså tippnøkkelen – dette for å styrke idretten og kulturformål utenfor statsbudsjettet.

I dag går 56 pst. av spilleoverskuddet fra Norsk Tipping AS til idrettsformål, 26 pst. til kulturformål og 18 pst. til samfunnsnyttige og humanitære formål. Stortinget fordeler 11,1 pst. og Kongen 14,9 pst. av midlene til kulturformål. Komiteen støtter endringen som foreslås: ny tippe-

nøkkel med virkning fra 2015 med 64 pst. til idrettsformål, 18 pst. til kulturformål utenfor statsbudsjettet og 18 pst. til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Komiteen er særlig oppmerksom på at det er viktig med denne endringen, da det over tid har vist seg at søknadsmengden og søknadssummer til bygging av idrettsanlegg har økt. I tillegg har nok byggekostnadene også økt i samme tidsperiode, noe som kan forklare noe av økningen i søknadssum.

Fram til dette er det gledelig å kunne si at det er en samstemt komité som er opptatt av å endre tippenøkkel for å styrke idretten og kulturformål utenfor statsbudsjettet. Men her stopper også enigheten, da det i samme sak foreslås endringer i lotteriloven slik at pokerspill som avholdes ved sammenkomst i private hjem mellom personer i nær omgangskrets, legaliseres ved avholdelse i tråd med gitte vilkår. Jeg vil her påpeke at pokerspill som avholdes på arbeidsplasser, restauranter, puber, hotellrom, skip etc., ikke er omfattet av endringsforslaget.

I Sundvolden-plattformen mellom regjeringspartiene – Høyre og Fremskrittspartiet – framgår det at man vil tillate mesterskapsturneringer i poker med klare beløpsgrenser gjennom unntak i lov, og at beslutninger om nye spillkonsepter skal tas av Lotteritilsynet. Regjeringen vil også skille mellom vanedannende og ikke-vanedannende lotterikonsepter. Høyre og Fremskrittspartiet vil her påpeke at forslaget vil være i tråd med den alminnelige rettsoppfatningen at vennelag får anledning til å spille begrensede former for poker i sosiale sammenkomster uten å bryte norsk lov.

Departementets vurdering i forbindelse med spilleavhengighet samt Lotteritilsynets vurdering av pokerspill i private pokerlag i GAM-GaRD, som er et internasjonalt anerkjent verktøy for klassifisering av spill med hensyn til utvikling av spilleavhengighet, er at det er lav risiko for å utvikle spilleavhengighet ved private pokerlag, spilt etter turneringsregler med ett innskudd per sammenkomst og uten mulighet for nye innskudd. Det er viktig å framheve.

I en debatt om å tillate poker er det ofte mange meninger og påstander. Jeg registrerer bl.a. at Arbeiderpartiet er bekymret og mener at en opphevelse av dette forbudet vil kunne ha negative konsekvenser på sikt. Jeg synes dette vitner om noe som kan ligne på dobbeltmoral eller inkonsekvens. I forslaget om å tillate private pokerlag er innsatsgrensen satt til 1 000 kr og inntil ti deltakere, som innebærer en maksimalgevinst på 10 000 kr per spill.

Med dette som bakteppe kan man jo stille seg spørsmålet om det kan ha negative konsekvenser om man spiller på spill i Norsk Tipping, der innsatsgrensen hos kommisjonær er 100 000 kr per uke og 300 000 kr per måned. Jeg kan faktisk ikke huske å ha hørt noen uttrykke bekymring om denne spillpolitikken, der man frister med langt høyere gevinster – på millioner av kroner. Det kan være at så lenge det heter Norsk Tipping, er det ikke farlig, da er det heller ikke spilleavhengighet.

Jeg tror ikke noen vil spille seg fra hus og hjem om det nå tillates å spille poker i vennelag med en maks inn-

satsgrense på 1 000 kr og en maksgevinst på 10 000 kr. Jeg er fornøyd med at vi i dag kan fjerne nok et forbud, som i dette tilfellet vil være i tråd med folks alminnelige rettsoppfatning.

Rigmor Aasrud (A) [19:19:51]: Arbeiderpartiet er fornøyd med at regjeringen følger opp den planen som ble lagt da Stoltenberg-regjeringen la fram Meld. St. 26 om den norske idrettsmodellen, og støtter derfor I i komiteens tilråding.

Både idrett og kultur får en større del av spilleoverskuddet. Sammen med de humanitære organisasjonene mottar de overskudd fra pengespill i Norge. Det er ikke bare en viktig finansieringskilde, men den viktigste finansieringskilden, for de tusener som jobber frivillig i Norge. At Norge er i verdenstoppen når det gjelder frivillighet, har selvsagt sammenheng med at lag og foreninger har en rimelig god mulighet til å få finansiert sine mange gode formål. Men frivillighet gjør seg ikke selv, og – som regjeringen selv skriver i den ordrike frivillighetserklæringen som ble lansert forrige fredag – den trenger forutsigbarhet.

Det er kanskje ikke tilfeldig at «økonomi» ikke er nevnt i forslaget til frivillighetserklæring, for regjeringen lanserer en rekke forslag som utfordrer selve basisen i måten norsk frivillighet er finansiert på. Det gjør også lovforslaget om å legalisere poker, for selve prinsippet om at det er frivilligheten som skal motta overskuddet av spilleaktiviteter, endres. Det samme gjør forslaget om å lisensiere nye spill. Nye lotterier skal inn og konkurrere om spillerne, og overskuddet skal deles mellom kommersielle aktører og utvalgte organisasjoner. Overskudd av spill i Norge skal ikke lenger være forbeholdt de frivillige; nå skal det liberaliseres, sånn at de kommersielle kan ta sin del av spilleoverskuddet.

Så vil det hevdes at forslaget som nå fremmes, betyr lite. Ja, kanskje gjør det det i kroner og øre, men selve prinsippet om at private skal hente ut pengegevinster, er nytt. Jeg regner med at det er flere i denne salen som leste VG Helg i forrige uke. Det burde gjøre at alle forslag om å endre det norske spillsystemet legges i skuffen. Og hvis man leser rapporten fra ekspertutvalget som la fram sine råd på mandag, vil forslagene forbli i skuffen.

Til representanten Stordalen vil jeg si: Jo, vi er også bekymret for de grensene som settes i Norsk Tipping. Hvis det er sånn at regjeringspartiene deler Stordalens bekymring, burde jo statsråden ta en telefon i morgen og si til Norsk Tipping at her må man gjøre noe med disse grensene, de er for høye, vi blir bekymret for hvordan dette kan slå ut for spilleavhengigheten i Norge. Det har statsråden mulighet til, for Norsk Tipping er noe som styres helt og holdent av oss selv.

Så synes jeg det er oppsiktsvekkende at statsråden heller ikke i denne saken har tatt seg bryet med å sjekke ut forholdet til ESA. At det spilles ulovlig poker i Norge i dag, kan verken være en garanti for at saken er uproblematisk for ESA, eller at det er grunn til å gjøre det lovlig.

For oss er stemmene til de frivillige organisasjone-

ne Actis, Norsk Forening for Spillproblematikk og Spilleavhengighet Norge viktigere enn liberalisering. Derfor vil Arbeiderpartiet stemme imot II i komiteens tilråding.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [19:23:34]: Når det gjelder I i komiteens tilråding i saken, er også Kristelig Folkeparti enig i fordelingen av spilleoverskuddet som her er foreslått. Dette er for så vidt en sak som er en videreføring av hva et tidligere storting har bestemt. Så vi er glad for at vi nå har oppfylt det som har vært et løfte, både overfor idretten og overfor andre mottakere over tippenøkkel. Vi er glad for at det nå endelig kom på plass. Det er viktig, og Kristelig Folkeparti støtter det.

II i komiteens tilråding derimot støtter ikke Kristelig Folkeparti. Vi har en lang tradisjon i Norge for at når det gjelder spillpolitikk, er spilleoverskuddet noe som kommer frivillige og samfunnsnyttige formål til gode. Poker har ikke noe overskudd å dele ut til frivillige lag eller samfunnsnyttige formål. Dette er noe nytt som regjeringen ønsker å få på plass. Kristelig Folkeparti er ikke enig i dette.

Så har jeg lyst til å si at Kristelig Folkeparti ikke er et parti som setter på bremsene bare fordi vi synes det er så morsomt å sette noen spor i asfalten. Det er fordi vi har noen bekymringer knyttet til det som her foreslås. Det er pekt på enerettsmodellen. Jeg skal ikke stå her og være Norsk Tippings høye beskytter. Jeg er helt enig med Stordalen i at Norsk Tipping har også en del ting de burde rydde opp i, bl.a. det som handler om maks sum av hva en kan spille for. Men enerettsmodellen har også et sosialpolitisk anliggende, og det er de virkemidlene vi har som politikere til å kunne styre spillpolitikken. Kristelig Folkeparti er veldig redd for at vi skal få en utvikling som gjør at vi gir fra oss de virkemidlene som vi faktisk har i dag, til å kunne styre spillpolitikken. Derfor er Kristelig Folkeparti imot dette. Vi er heller ikke for at det skal åpnes opp for mange lisenser utenfor enerettsmodellen.

Det vi er litt redd for nå, er at regjeringspartiene velger å dytte borti en snøball som begynner å rulle, og som det er vanskelig å stoppe igjen. Jeg sier dette, for hvis man går inn i saken, ser man at regjeringen hadde ett utgangspunkt, men bare fordi det kom inn et høringssvar fra Norsk Pokerforbund, doblet de innsatsen. Det som var poenget, var at man gikk for at man kunne spille for 500 kr per spiller, og makspotten skulle være 5 000 kr. Så synes Norsk Pokerforbund at det var altfor lavt. Underveis i prosessen velger altså regjeringen å lytte til dem. Det er grunnen til at jeg sier at jeg er redd for at man nå har begynt å dytte borti en snøball som sannsynligvis ikke vil kunne stoppes.

Hva gjør man da, hvis Norsk Pokerforbund igjen kommer og sier at 10 000 kr er i grunnen litt lite, og ingen blir spilleavhengige hvis man øker det til 20 000 kr? Har man noen argumenter for å kunne si nei til det? Sannsynligvis ikke.

Kristelig Folkeparti har en stor bekymring, og hver gang det er snakk om å innføre nye spill, er det en ting som ligger langt framme i en KrF-er, og det er nettopp det som

går på bekymring for hva dette gjør med spilleavhengigheten. Vi vet at det er mange tusen mennesker i dette landet som har et problematisk forhold til spillpolitikk, og vi må ikke stille oss slik at de får det enda vanskeligere, eller at det er enda flere som får et problematisk forhold til det. Derfor må man ha en bevissthet rundt hva man gjør med norsk spillpolitikk. Den liberalisering som vi ser her, er Kristelig Folkeparti som sagt ikke enig i.

Ellers ser jeg i saken at regjeringen sier at i henhold til regjeringens handlingsplan mot spillproblemene skal Lotteritilsynet foreta seg det og det. Hva slags handlingsplan mot spilleavhengighet er det regjeringen sikter til her? Jeg håper at kulturministeren kan redegjøre for hva denne handlingsplanen går ut på, og hvordan den skal kunne demme opp for det som jeg har delt, som er våre bekymringer.

Marit Arnstad (Sp) [19:28:52]: Jeg skal bare bruke noen få ord til å grunngi Senterpartiets stillingtagen til den proposisjonen og den innstillingen som i dag er til behandling.

La meg aller først få kvittere ut lovfestingen av ny tippenøkkel. Politisk er det jo allerede vedtatt politikk. Senterpartiet er glad for denne endringen og de mulighetene den vil gi for økt idrettsaktivitet, ikke minst på anleggssektoren.

Det mest kontroversielle i denne proposisjonen er nok utvilsomt forslaget om å legalisere private pokerlag, et forslag som kan synes litt tilforlåtelig. Men etter Senterpartiets oppfatning flytter regjeringen her grensene for spillpolitikken som sådan ved å tillate at et spill med gevinst kan avholdes uten at inntekten tilfaller humanitære eller samfunnsnyttige formål. Det er også en grenseforskyvning at det dreier seg om legalisering av et pengespill som genererer gevinst uten at det på noen måte er regulert.

Senterpartiet har ikke noe ønske om å kriminalisere kortspill blant venner og kan forstå at enkelte synes det smaker av overformynderi å nekte folk å sette opp en pott for moro skyld. Samtidig mener vi at det vil være vanskelig, ja, nær sagt umulig, å finne en presis grensedragnings som gjør det mulig å forhindre at dette skli ut.

Vi ser at regjeringen har forsøkt å ramme inn forslaget for å begrense omfanget når det gjelder både innsats og gevinst, men vi mener fra Senterpartiets side at de definerte grensene i proposisjonen dessverre også gir mulighet til fortolkning. Hvem anses som nære nok venner til å kunne sies å tilhøre et privat pokerlag? Hvordan kan en håndheve at beløpsgrensene overholdes i tråd med loven?

Senterpartiet er bekymret for at en legalisering vil bli en invitasjon til å trekke denne virksomheten lenger enn det som er intensjonen med forslaget. Et lite vink om dette foreligger allerede i proposisjonen, der summene for tillatt innsats og premier som lå i høringsnotatet, ble fordoblet etter argumentasjonen fra Norsk Pokerforbund. Sjølsagt er ikke Senterpartiet blind for at det også i dag forekommer pokerspill med gevinst, men Senterpartiet mener at dagens forbud tross alt har en viktig preventiv og begrensen-

de funksjon. Ikke minst demmer det også opp for en mer omfattende spilling, og at det i så måte skilr ut.

Legalisering av private pokerlag utgjør neppe den største trusselen mot økt spilleavhengighet. Jeg synes allikevel det er grunn til å peke på at legalisering av poker også i liten skala kan bidra til at flere fristes til å delta i nye spill med kjapp gevinst.

På denne bakgrunn mener Senterpartiet at det ikke er tilstrekkelig tungtveiende grunner til å åpne opp for mer privat pokerspill, sett opp mot de negative konsekvensene en slik type legalisering kan gi. Vi kommer derfor til å stemme imot forslaget i innstillingen.

Statsråd Thorhild Widvey [19:32:09]: Fordelingen av Norsk Tippings overskudd skjer, som vi har hørt, via tippenøkkelen. Regjeringen foreslår med dette lovforslaget å fordele spilleoverskuddet fra Norsk Tipping etter ny tippenøkkel i 2015 med 64 pst. til idrettsformål, 18 pst. til kulturformål og 18 pst. til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Dette er tredje og siste del av innfasingen av en ny tippenøkkel. Jeg er veldig glad for at det er en enstemmig komité som går inn for dette, og at vi nå har oppnådd forutsetningene i idrettsmeldingen om et løft for idretten.

Når det gjelder dette med private pokerlag: I Norge er alle former for lotterier i utgangspunktet forbudt, i henhold til både lotteriloven og straffeloven. For å være tillatt må slike spill ha en spesifikk lovhjemmel. Poker er et spill som ikke har vært tillatt etter lotteriloven. Likevel spilles det mindre former for poker blant venner i private hjem. Regjeringen foreslår en legalisering av private pokerlag, slik at det skal være mulig for vennelag å spille mindre former for poker uten at det må søkes om tillatelse. Formålet med denne legaliseringen er å gi folk som vil spille poker blant venner i private sammenhenger, et legalt grunnlag for å kunne gjøre det.

En åpning i regelverket for private pokerlag vil innebære at en spillform som mange nordmenn allerede deltar i, vil kunne avholdes innenfor ordnede rammer og i henhold til norsk lov. Jeg mener dette vil være i tråd med den alminnelige rettsoppfatningen.

For å sikre at pokerlag ikke får et organisert eller profesjonelt preg, har regjeringen foreslått en rekke begrensninger. Pokerlag kan ikke overlates til medhjelpere mot betaling. Det er foreslått en innskuddsgrense per deltager per sammenkomst på 1 000 kr og en øvre grense på ti deltakere i et privat pokerlag. Forbud mot spill på kreditt og 18-års aldersgrense for deltakelse er også del av begrensningene.

Når regjeringen foreslår en legalisering av private pokerlag, gjelder det altså pokerspill som avholdes ved sammenkomst i private hjem, mellom personer i nær omkrets. Det blir ikke tillatt å avholde slike pokerlag i det offentlige rom, på arbeidsplasser, restauranter og puber, hotellrom, på skip eller lignende. Private pokerlag vil også bare kunne avholdes under forutsetning av at slike former for poker ikke får et organisert eller profesjonelt preg. Det blir altså hverken tillatt å etablere spilleklubber eller å avholde

større turneringer og arrangementer i private hjem. Organisering av poker der arrangørene tjener penger på dette, eller private pokerlag som får preg av en sammenhengende eller varig aktivitet, blir altså ikke tillatt.

Jeg vil understreke at en legalisering av private pokerlag ikke innebærer et frislipp av poker i Norge. Denne formen for poker skal tillates i henhold til klare grenser.

Lotteritilsynet har vurdert risikoen ved pokerspill i private pokerlag. Den form for private pokerlag som omfattes av forslaget, med begrensninger i innskudd og antall deltakere, vurderes å ha en lav risiko for utvikling av spilleproblemer. I henhold til regjeringens handlingsplan mot spilleproblemer skal Lotteritilsynet fortløpende evaluere effekten av lovlige spill i Norge når det gjelder spilleavhengighet. Tilsynet vil også bli gitt et spesifikt mandat til å evaluere effekten av å tillate private pokerlag etter tre år.

Etter dagens pengespill- og lotteriregelverk har Norsk Tipping enerett til å avholde de største og mest omfattende pengespillene og lotteriene samt pengespill og lotterier med stor fare for spilleproblemer. Under EØS-retten tillates det likevel at lotterier tilbys i begrenset omfang av andre aktører enn Norsk Tipping.

Forslaget om å tillate private pokerlag vil ikke føre til omfattende ny pengespillvirksomhet. De foreslåtte innskuddsgrensene og tak på antall deltakere innebærer at det økonomiske omfanget vil være begrenset. I tillegg er risikoen for spilleproblemer vurdert som lav. På bakgrunn av dette mener jeg at en legalisering av private pokerlag ikke vil utfordre enerettsmodellen som grunnstruktur for det norske pengespillmarkedet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Rigmor Aasrud (A) [19:36:53]: Statsråden presiserer at det er gjort en rekke avgrensninger i den tillatelsen som nå ligger i lovforslaget, bl.a. skal det kun være ti stykker som deltar samtidig. Hvordan har statsråden tenkt å sørge for å håndheve lovforslaget?

Statsråd Thorhild Widvey [19:37:08]: Det er spørsmål om hvordan man skal kunne føre tilsyn med private pokerlag, og jeg er oppmerksom på at det selvsagt kan være vanskelig å føre tilsyn med disse, siden denne aktiviteten foregår i private hjem. Men jeg antar at de fleste som ønsker å spille poker for mindre beløp, ønsker å gjøre dette på lovlig vis. Det regelverket som vi har fremmet, vil gjøre det mulig for dem som ønsker å delta i slike spill, å gjøre det innenfor lovlige rammer, og det vil trekke en klar grense mot ulovlige pokerarrangementer.

Rigmor Aasrud (A) [19:37:48]: Jeg registrerer at statsråden ikke har noen formening om hvordan man kan følge opp et lovforslag som hun legger fram i dag. Da kan jeg følge opp med å spørre om hvordan en handlingsplan mot spilleavhengighet, som er et viktig virkemiddel for å redusere uønsket spilleatferd i Norge, skal kunne gjøres gjeldende overfor de private pokerlagene.

Statsråd Thorhild Widvey [19:38:10]: Den handlingsplanen som faktisk er vedtatt – det var jo den forrige regjeringen som fremmet denne handlingsplanen, og den går fram til 2015 – følger også denne regjeringen. Vi synes det er en god handlingsplan, og vi ser også behov for å gjøre eventuelle nødvendige endringer for 2015 med hensyn til hvordan dette skal følges opp. Jeg understreker igjen at det ikke er blitt sett på som at det vil være stor fare for spilleavhengighet med så små beløp som her skisseres og legges til rette for. Man forventer at dette ikke vil bidra til spilleavhengighet.

Rigmor Aasrud (A) [19:38:57]: Jeg skjønner at det finnes en handlingsplan, og den handlingsplanen er jeg glad for at statsråden synes er god, men den handlingsplanen ble lagt før man hadde tillatt poker, og da bør man ha en gjennomtenkt tanke om hvordan et spill som skal skje i private hjem, kan dra nytte av et sânt tiltak.

Da er spørsmålet: Vil statsråden ta initiativ til å revidere den handlingsplanen, sånn at man også kan nå en ny målgruppe?

Statsråd Thorhild Widvey [19:39:25]: Som jeg sa, går den handlingsplanen ut neste år – i løpet av 2015 – og vi vil da vurdere om vi skal endre den, utvide den eller i hvert fall evaluere hvor virkningsfull den har vært, for så å komme tilbake med forslag til en ny handlingsplan for hvordan man skal motvirke at man får spilleavhengighet.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [19:40:01]: Gjennomføringskraft er et begrep som denne regjeringen liker å bruke. Det er for så vidt bra, og på mange områder har regjeringen vist gjennomføringskraft – det er blitt tillatt med Segway, påhengsmotorer har blitt billigere, det er 110-kilometersgrense på motorveier og økt alkoholkvote på taxfree. Nå tillater regjeringen poker, og i neste uke skal vi diskutere proffboksing.

Mener regjeringen og statsråden at det er dette som bringer Norge i en mer riktig og bærekraftig retning, og gjør at Norge blir et land som er godt å bo i for alle?

Statsråd Thorhild Widvey [19:41:01]: Regjeringen jobber hver dag for å prøve å bidra til at landet forbereder seg på å være rustet for fremtiden, sånn at vi faktisk får et bedre samfunn å bo i. Så er det sånn at vi er en mindretallsregjering, og vi satser på å få flertall med bl.a. Kristelig Folkeparti og Venstre. Noen ganger registrerer vi at det er ett av partiene som støtter oss. Det viktigste for oss for å få denne gjennomføringskraften er at vi faktisk får flertall, og det jobber vi for å klare å få til.

Så har jeg lyst til å si at når det gjelder dette forslaget, er det en liten legalisering. Jeg synes det er å dra det vel langt det jeg registrerer at både Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti gjør her. Innskuddsgrensene er svært lave, og de er riktignok blitt endret etter innspill fra høringsinstansene, men vi mener at disse grensene ikke bør settes så lavt at de ikke er omfattet av det folk flest vurderer som akseptabelt, f.eks. når det gjelder private pokerlag. Selv om grensene

heves, er det ikke noen forventninger om at dette skal føre til spilleavhengighet.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [19:42:07]: Jeg skal ikke overdrive frykten for at folk blir spilleavhengige av en nedre grense på 1 000 kr eller 10 000 kr. Men jeg registrerer hva regjeringen gjorde underveis mens vi jobbet med dette, og det var å gå fra sitt opprinnelige forslag, som var 5 000 kr, og 500 kr per innskudd, til å doble det. Mitt spørsmål er: Hva om Norsk Pokerforbund kommer og sier at du, 10 000 kr, det var litt lite, kan vi ikke doble det til 20 000 kr, for det er jo ingen som blir spilleavhengig hvis vi setter det til 20 000 kr? Hvordan skal regjeringen stoppe en snøball som vi er redd for bare har begynt å rulle?

Statsråd Thorhild Widvey [19:42:45]: Jeg opplever ikke at dette er noen snøball som har begynt å rulle. Regjeringen har sagt at vi ønsker å få til en liberalisering, vi ønsker å tillate den private pokeren som mange i dag faktisk driver med ulovlig i norske hjem. Ved å tillate denne lovendringen er en faktisk med på å bidra til at det blir lovlig. Det er et faktum at det er mange som gjør dette i dag, og da tror jeg det er utrolig viktig at man også tillater det ved å gjøre denne lovendringen. Så vil vi følge utviklingen ganske nøye. Vi har et lotteritilsyn som også vil få anledning til å følge med, og så får vi gjøre de nødvendige vurderingene etter hvert.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [19:43:27]: Som sagt, jeg skal ikke overdrive, men jeg synes det er litt rart at man bruker argumentet at det er så mange som gjør dette. Med andre ord, det er så mange som bryter loven, og da er det viktig at man endrer loven, eller fjerner loven, slik at det som er ulovlig, blir lovlig. Det er ganske interessant. Det er mange andre lovbrudd vi også ser daglig i Norge. Er dette starten på en opprydding i lover som går på at denne regjeringen tenker at man skal gjøre ting lovlig bare fordi det er mange som bryter loven?

Statsråd Thorhild Widvey [19:44:04]: Når det gjelder legalisering eller liberalisering, synes jeg det vil være utrolig flott hvis vi kan få støtte av Kristelig Folkeparti og Venstre i mange av endringene som det er nødvendig å gjøre for å klare å få til et bedre tilpasset samfunn, et mer moderne samfunn, i årene som kommer. Da skal vi sørge for at vi får til den gjennomføringskraften som representanten nevnte innledningsvis.

Jeg mener dette er et meget godt og fornuftig tiltak. Vi vet at dette forekommer rundt omkring i mange norske hjem i dag. Det er små beløp, det er i begrenset omfang. Nå har faktisk de som har samvittighet, også anledning til å gjøre dette i sine egne hjem, med et begrenset antall, med en begrenset sum. Jeg tror ikke at det kommer til å føre til spilleavhengighet, ei heller kommer det til å føre til hvitvasking av penger – det er noe som også Økokrim ga uttrykk for da en hadde den høringen som var. Så jeg er ikke

bekymret for at dette kommer til å sette i gang noen som helst snøballrulling.

Presidenten: Replikordskiftet er over.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Roy Steffensen (FrP) [19:45:11]: Dette er bare vill gjetning, men i motsetning til de andre på talerstolen i denne saken, som jeg antar ikke har spilt poker, har jeg faktisk spilt – og spiller – poker, noe jeg slett ikke er alene om. Rundt 8 pst. av befolkningen, altså over 350 000 nordmenn, spiller poker aktivt, enten på nett, i utlandet eller i uformelle pokerlag i kjellerstua.

I år hadde jeg gleden av å delta i norgesmesterskapet i freeroll her i Oslo. Der var det omtrent 1 000 deltakere. Det viser at interessen for dette er enorm, når så mange velger å delta på et gratis arrangement.

I årevis har det imidlertid vært straffbart med poker-spill på norsk jord, og Norge og Albania er i dag de eneste landene i Europa som forbyr folk å spille poker med pengepremier.

Tatt i betraktning den høye andelen av pokerspillere i Norge skjønner man at lovverket er avleggs og trenger fornying. Tiden er inne for å legalisere poker og la de aktive spillerne få lov til å drive lovlig i Norge, noe som vi i dag har muligheten til å bidra til ved å liberalisere regelverket som omhandler private pokerlag.

Dette er en regelendring som skulle vært på plass for lenge siden, men jeg registrerer at motstanden mot dette fortsatt er til stede, og at argumentene bl.a. er frykten for spilleavhengighet.

Mennesker i Norge kan i dag spille vekk en god del penger på tilbud i regi av Norsk Tipping, men får altså ikke muligheten til å spille poker om penger. Dette henger ikke på greip. Ferdighetsspill som poker er ulovlig, mens flere av spillene til Norsk Tipping har flere titalls millioner kroner i potten, bokstavelig talt: Lotto, bingo, rulett og rene lykkespill. Men lykkespill er tydeligvis uproblematisk for bl.a. representantene fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti, for hvis spilleren taper, går pengene til Norsk Tipping, som igjen får dele dem ut til gode formål som disse representantene kan være med og ta æren for.

På telefonen min har jeg Norsk Tipping-appen. Her kan jeg bestemme beløpsgrensene for hva jeg vil satse hos Norsk Tipping. Beløpsgrensene er altså 40 000 kr per dag, de er 100 000 kr per uke og 300 000 kr per måned. De har vært uforandret i årevis, uten at de politikerne som nå har tatt til orde for spilleavhengighet, har brydd seg nevneverdig om det.

Representantene fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti har altså ingen problemer med dette, for frykten for spilleavhengighet er fraværende så lenge Norsk Tipping og staten markedsfører det og får en del av kaken, men å tillate at en vennegjeng skal kunne kose seg med poker en fredagskveld, hvor de maksimalt kan tape 1 000 kr, er uansvarlig.

Svein Harberg (H) [19:48:09]: Jeg har bare et par kommentarer. Først til denne forunderlige problematiseringen om hvordan en skal følge opp dette med at det blir en legalisering av begrensede private pokerlag: Ja, det skal vel følges opp på samme måte som forbudet skal følges opp, og det blir antagelig enklere og vil kreve færre ressurser.

Så bare en kommentar til dette med spillpolitikken tatt sett: Vi er veldig enige om det som nå skjer med fordelingen av tippemidlene. Men det er ingen tvil om at vi har foran oss en stor utfordring når det gjelder spillpolitikken totalt sett, og hvordan vi skal håndtere den framover i et marked som er i stadig endring, og der vi har et ansvar for å hjelpe dem som lider av problemer rundt spilling. Det tror jeg er noe som i hvert fall vi i komiteen er enige om at vi skal ta på alvor, og se på hvordan vi kan løfte fram. Da må vi være villige til også å se på de spillene som allerede er i gang i Norge, og om de fungerer etter hensikten, eller om de er en utfordring.

Morten Stordalen (FrP) [19:49:35]: Jeg skal være rask og ikke forlenge debatten, men jeg ønsker å avrunde den – siden det i hvert fall nå ikke er flere som har tegnet seg.

En liten oppsummering: Det kan virke som om de som er mot at man skal tillate poker hjemme, mener at det er feil fordi det er vanskelig å håndheve regelverket og lovverket. Det kan da umulig være vanskelig. I dag er det tydeligvis veldig lett å løpe rundt i alle hjem og se om man driver lovlig når man spiller. Jeg har ikke hørt om noen som gjør det ennå, men politiet gjør sikkert det også. Dette blir antagelig på akkurat samme måte, men nå kan man i hvert fall spille om noe hjemme.

Det blir også snakket om at dette ikke går til samfunnsnyttige formål. Vel, for meg kan det virke som at så lenge man ikke på en eller annen måte kan skattlegge det som skjer hjemme, kan man ikke tillate det.

Det er også blitt sagt at det ikke er tungtveiende grunner for å si ja. Nei vel, men er det da tungtveiende grunner for å si nei? Er det det? Snu problematikken: Denne regjeringen ønsker faktisk at det skal være litt mer frihet for enkeltmennesket. Det er viktig for noen av oss. Men for andre er det ikke det; for dem handler det om hva man politisk sier er riktig at man skal gjøre hjemme.

Det ble også spurt om hvorfor man skal innføre dette, i tillegg til Segway og hva det måtte være for noe. Men hvorfor i all verden har man da innført disse forbudene? Det ville jeg heller stilt spørsmål om og brukt tid på, det og ressurser. Noen har skrevet lovene. Noen har brukt tid på det også. Dette er et av de forbudene vi ønsker å fjerne – ikke fordi jeg synes det er viktig, men det er mange som synes det er viktig, fordi de spiller og kunne tenke seg å gjøre det i lovlige former. Jeg synes ikke det er noen stor kriminalitet om man spiller for 1 000 kr hjemme. Jeg synes faktisk det må være bedre enn om man bruker 40 000 kr på Norsk Tipping per dag.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 6.

Etter at det var ringt til votering, sa
presidenten: Da er Stortinget klar til å gå til votering.

Votering i sak nr. 1

Komiteen hadde innstilt:

Som medlemmer og varamedlemmer til Nobelkomiteen velges:

Medlemmer:

For tidsrommet 1. januar 2015–31. desember 2020:

1. Thorbjørn Jagland, Lier
2. Kaci Kullmann Five, Bærum
3. Henrik Syse, Oslo

Varamedlemmer:

For tidsrommet 1. januar 2015–31. desember 2017:

1. Tone Jørstad, Levanger
2. Knut Vollebæk, Oslo
3. Gunnar Stålsett, Oslo

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten er det satt fram i alt sju forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Sonja Mandt på vegne av Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 2, 6 og 7, fra Sonja Mandt på vegne av Arbeiderpartiet
- forslagene nr. 3–5, fra Geir Jørgen Bekkevold på vegne av Kristelig Folkeparti

Det voteres over forslag nr. 4, fra Kristelig Folkeparti.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen utrede de økonomiske og administrative konsekvensene av en lovfestet rett til parterapi hos familievernet innen tre uker etter henvendelse.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil støtte forslaget.

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 90 mot 13 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.01.36)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 3 og 5, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen vurdere gjeninnføring av tre timers obligatorisk meklings ved samlivsbrudd.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sikre at alle foreldre får tilbud om foreldreveiledningskurs.»

Senterpartiet har varslet at de vil støtte forslagene.

Votering:

Forslagene fra Kristelig Folkeparti ble med 91 mot 12 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.02.09)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 6, fra Arbeiderpartiet.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det avsettes 10 mill. kroner innenfor rammen av spillemiddeltildelingen til driftsstøtte til kostnadskrevenende anlegg av en unik nasjonal og internasjonal karakter, som ivaretar funksjoner for internasjonale arrangementer.»

Senterpartiet har varslet at de vil stemme for forslaget.

Snorre Serigstad Valen (SV) (fra salen): SV skal også stemme for.

Presidenten: Da har også Sosialistisk Venstreparti varslet at de vil stemme for forslaget.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 62 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.02.54)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 7, fra Arbeiderpartiet.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen om å fastsette kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere til 2 600 kroner ekskl. merverdiavgift.»

Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme for.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 62 mot 42 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.03.27)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 2, fra Arbeiderpartiet.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen revidere handlingsplanen for lhbt-befolkningen.»

Senterpartiet, Venstre og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme for.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 57 mot 47 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.04.00)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti.

Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå barnevernssektoren for å sikre at offentlige midler bevilget til kjøp av private barnevernstjenester benyttes til barneverns-

tjenester, og at eventuelt uttak av fortjeneste ikke går på bekostning av tilbudet til barna og de ansatte.»

Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme for.

Votering:

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti ble med 56 mot 48 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 20.04.34)

Komiteen hadde innstilt:

A
Familie og forbruker
(Rammeområde 2)

I

På statsbudsjettet for 2015 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	284 718 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	15 660 000	
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	8 509 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	134 339 000	
	70	Tilskudd for svømming i barnehagene, prøveprosjekt frivillige organisasjoner	10 000 000	
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	162 556 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	11 917 000	
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 120 000	
	61	Tilskudd til incest- og voldtektsentre, <i>overslagsbevilgning</i>	79 980 000	
	70	Tilskudd til voldsførebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	37 982 000	
841		Samliv og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	13 185 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	6 920 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	7 330 000	
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	4 132 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	274 932 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	28 390 000	
	70	Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	157 975 000	
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	4 838 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 751 500 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	15 235 000 000	
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	13 646 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	3 106 000	
	70	Tilskudd	10 426 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	10 755 000	
	73	Tilskudd til likestillingssentre	6 227 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	3 352 000	
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	53 981 000	
850		Barneombudet		
	1	Driftsutgifter	13 607 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	16 663 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker		
	1	Driftsutgifter	176 444 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	7 257 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	92 288 000	
	22	Barnesakkyndig kommisjon	6 650 000	
	50	Forskning og utvikling	13 095 000	
	60	Kommunalt barnevern	627 183 000	
	61	Utvikling i kommunene	31 702 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige, mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	1 205 158 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21</i>	41 949 000	
	72	Tilskudd til forskning og utvikling i barnevernet	66 855 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60</i>	4 355 523 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	22 205 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	1 770 632 000	
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1</i>	198 358 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	1	Driftsutgifter	201 677 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	3 475 000	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	28 175 000	
	61	Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom, <i>kan nyttes under post 71</i>	136 934 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	117 900 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 21</i>	1 572 000	
	72	Tilskudd til tiltak for voldsutsatte barn	11 500 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	10 321 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1</i>	287 175 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	13 168 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
859		EUs ungdomsprogram		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 030 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	122 566 000	
	51	Markedsportaler	18 094 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	7 145 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 553 000	
	70	Tilskudd	1 300 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	5 646 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	27 013 000	
867		Sekretariatet for Markedsrådet og Forbrukertvistutvalget		
	1	Driftsutgifter	10 394 000	
868		Forbrukerombudet		
	1	Driftsutgifter	23 243 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	18 093 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	449 700 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	465 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	55 000 000	
		Totale utgifter		47 082 626 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3842		Familievern		
	1	Diverse inntekter	658 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	14 331 000	
	2	Barnetrygd	3 959 000	
	60	Kommunale egenandeler	1 278 508 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	112 370 000	
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Diverse inntekter	433 000	
3859		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	2 300 000	
		Totale inntekter		1 412 559 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at fra 1. januar 2015 blir maksimalprisen for foreldrebetalingen for et heldags ordinært barnehagetilbud fastsatt til 2 480 kroner per måned og 27 280 kroner per år, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

Stortinget samtykker i at fra 1. mai 2015 blir maksimalprisen for foreldrebetalingen for et heldags ordinært barnehagetilbud fastsatt til 2 580 kroner per måned og 28 380 kroner per år, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2015 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 859 post 1	kap. 3859 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2015 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år.

V

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2015 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan utbetale kontantstøtte med disse beløpene:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn i alderen 13–23 måneder
Ikke bruk av barnehageplass	100	6 000
Til og med 19 timer	50	3 000
20 timer eller mer	0	0

VI

Sats for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirekto-

ratet for 2015 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan utbetale stønad med følgende beløp:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	44 190 kroner per barn
--------------------------------------	------------------------

VII

Stortinget ber regjeringen vurdere å fremme forslag for Stortinget om at alle barn skal tilbys en egen samtaletime hos familievernnet når foreldrene er inne til mekling etter samlivsbrudd.

IX

Adopsjonsstøtten øker til 1 G (for tiden kr 88 370), jf. budsjettforliket der kap. 852 post 70 økes med 6 mill. kroner til 16 663 mill. kroner.

VIII

Stortinget ber regjeringen prioritere arbeidet med økt rekruttering av fosterhjem, slik at barn ikke må stå i uforsvarlig lange køer i venting på et hjem.

B
Rammeområde 3
(Kultur)

I

På statsbudsjettet for 2015 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	135 437 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 336 000	
314		Kultursamarbeid i nordområdene og kulturnæring		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 190 000	
	71	Kulturnæringsprosjekter	7 134 000	
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	3 670 000	
	78	Ymse faste tiltak	12 590 000	
315		Frivillighetsformål		
	21	Forskning og utredning	11 091 000	
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	1 239 600 000	
	71	Tilskudd til frivilligsentraler	125 384 000	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	55 525 000	
	74	Frivillighetsregister, <i>kan overføres</i>	819 000	
	78	Ymse faste tiltak	6 753 000	
	79	Til disposisjon	3 773 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	100 018 000	
	84	Ungdoms-OL	140 509 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	130 844 000	
	21	Forskning og utredning, <i>kan overføres</i>	9 972 000	
	51	Fond for lyd og bilde	36 718 000	
	52	Norges forskningsråd	12 654 000	
	53	Sametinget	78 986 000	
	55	Norsk kulturfond	78 737 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	210 216 000	
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i>	11 503 000	
	78	Ymse faste tiltak	35 984 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	7 641 000	
	82	Nobels fredssenter	29 519 000	
	85	Gaveforsterkningsordning	30 330 000	
	86	Talentutvikling	30 000 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	15 874 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	177 610 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	104 906 000	
	75	Vederlagsordninger	174 581 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	16 415 000	
	50	Kunst i offentlige rom	24 321 000	
	55	Norsk kulturfond	90 556 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	6 997 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	282 434 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	4 334 000	
	78	Ymse faste tiltak	49 904 000	
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	163 696 000	
	55	Norsk kulturfond	258 221 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	60	Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	19 959 000	
	70	Nasjonale institusjoner	277 279 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	240 026 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	82 138 000	
	78	Ymse faste tiltak	124 973 000	
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	72 875 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	59 833 000	
	55	Norsk kulturfond	131 657 000	
	70	Nasjonale institusjoner	1 056 593 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	482 658 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	4 123 000	
	73	Region- og distriktsopera	53 468 000	
	78	Ymse faste tiltak	183 451 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter	516 469 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	21 915 000	
	55	Norsk kulturfond	177 056 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 903 000	
	73	Språkorganisasjoner	5 725 000	
	74	Det Norske Samlaget	14 442 000	
	75	Tilskudd til ordboksarbeid	19 282 000	
	76	Ibsenpris m.m.	5 777 000	
	78	Ymse faste tiltak	72 394 000	
	80	Tilskudd til tiltak under Nasjonalbiblioteket	57 782 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	55	Norsk kulturfond	29 487 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	1 082 552 000	
	78	Ymse faste tiltak	16 975 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	329 053 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	21 153 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 293 000	
	78	Ymse faste tiltak	8 123 000	
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	154 604 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	8 756 000	
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	441 479 000	
	51	Audiovisuelle produksjoner	10 740 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i> ..	14 768 000	
	73	Regional filmsatsing	58 827 000	
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor, <i>kan overføres</i>	25 739 000	
	78	Ymse faste tiltak	23 485 000	
335		Mediestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	308 246 000	
	73	Medieforskning og etterutdanning	21 346 000	
	74	Tilskudd til lokalkringkasting	13 500 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	25 031 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	2 048 000	
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk		
	70	Kompensasjon	45 354 000	
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet		
	1	Driftsutgifter	64 395 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 820 000	
		Totale utgifter		10 323 334 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3300		Kulturdepartementet		
	1	Ymse inntekter	77 000	
3320		Allmenne kulturformål		
	1	Ymse inntekter	1 514 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Ymse inntekter	121 000	
3323		Musikkformål		
	1	Ymse inntekter	30 490 000	
3324		Scenekunstformål		
	1	Ymse inntekter	300 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	22 829 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Ymse inntekter	9 227 000	
3329		Arkivformål		
	1	Ymse inntekter	6 083 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	21 693 000	
3334		Film- og medieformål		
	1	Ymse inntekter	10 816 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	8 855 000	
	70	Gebyr	10 000 000	
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	2	Gebyr-lotterier	6 691 000	
	4	Gebyr-stiftelser	259 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	7 900 000	
		Totale inntekter		136 855 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2015 kan:

overskride bevilgningen under

mot tilsvarende merinntekt under

kap. 300 post 1
 kap. 320 post 1
 kap. 322 post 1
 kap. 323 post 1
 kap. 324 post 1
 kap. 324 post 21
 kap. 326 post 1
 kap. 329 post 1
 kap. 329 post 21
 kap. 334 post 1
 kap. 334 post 21
 kap. 339 post 1
 kap. 339 post 21

kap. 3300 post 1
 kap. 3320 postene 1 og 3
 kap. 3322 post 1
 kap. 3323 post 1
 kap. 3324 post 1
 kap. 3324 post 2
 kap. 3326 post 1
 kap. 3329 post 1
 kap. 3329 post 2
 kap. 3334 post 1
 kap. 3334 post 2
 kap. 5568 postene 71 og 73
 kap. 3339 post 7

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2015

kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelsen	Samlet ramme
320	73	Allmenne kulturformål Nasjonale kulturbygg	745,0 mill. kroner
322	50	Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom Kunst i offentlige rom	31,5 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2015 kan inngå avtale om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger i Norge av kunstverk både i utenlandsk og norsk eie innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som til enhver tid ikke må overstige 14 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2015:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 prosent på staten og 40 prosent på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 326 Språk-, litteratur- og -bibliotekformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 334 Film- og medieformål, post 78 Ymse faste tiltak.
4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktsoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 prosent på staten og 30 prosent på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktsopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2015 skal:

1. gebyret for merking og registrering av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kul-

turdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfeller.

2. avgiften per videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 552 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd skal være 15 prosent av kringkastingsavgiften.

VII

Salg av aksjer

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2015 kan selge statens aksjer i Filmparken AS.

VIII

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Norsk kulturråd i 2015 kan omdisponere mellom 55-postene på kapitlene 320, 322, 323, 324, 326 og 328.

IX

Stortinget ber regjeringen se på de investeringer og den kompetansebygging som er gjort ved Rock City og vurdere om det finnes oppdrag som kan legges dit for å ta vare på dette, før det tas endelig stilling til fremtidig finansiering.

Presidenten: Det voteres over A, rammeområde 2 I til og med VI samt B, rammeområde 3 I til og med VIII.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling til A, rammeområde 2 I til og med VI, til B, rammeområde 3 I til og med VIII ble bifalt med 59 mot 42 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.05.18)

Presidenten: Det voteres over A VII.

Arbeiderpartiet og Senterpartiet har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling til A VII ble bifalt med 64 mot 37 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.05.50)

Presidenten: Det voteres over A IX.

Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

Snorre Serigstad Valen (SV) (fra salen): SV skal stemme for.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti trekker da varselet om å stemme imot og stemmer da for.

Votering:

Komiteens innstilling til A IX ble bifalt med 101 mot 0 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.07.01)

Presidenten: Det voteres over A VIII og B IX.

Presidenten har grunn til å tro at disse er enstemmige.

Votering:

Komiteens innstilling til A VIII og B IX ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2014 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
840		Krisetiltak	
	61	Tilskot til incest- og valdtektssenter, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 77 500 000 til kr 76 000 000	1 500 000
841		Samliv og konfliktløsning	
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjersle, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med	1 400 000
		frå kr 12 764 000 til kr 11 364 000	
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med	10 000 000
		frå kr 1 400 000 000 til kr 1 390 000 000	
845		Barnetrygd	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med	5 000 000
		frå kr 15 235 000 000 til kr 15 230 000 000	
846		Forsknings- og utgreiingsverksemd, tilskot mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttast under post 50</i> , blir redusert med	1 000 000
		frå kr 17 559 000 til kr 16 559 000	
852		Adopsjonsstønad	
	70	Tilskot til foreldre som adopterer barn frå utlandet, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med	5 900 000
		frå kr 12 694 000 til kr 6 794 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker	
	1	Driftsutgifter, blir auka med	3 206 000
		frå kr 172 239 000 til kr 175 445 000	
	45	Større utstyrsanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast</i> , blir redusert med	1 206 000
		frå kr 19 052 000 til kr 17 846 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttast under post 71</i> , blir redusert med	6 700 000
		frå kr 77 033 000 til kr 70 333 000	
	22	Barnesakkunnig kommisjon, blir auka med	1 200 000
		frå kr 6 475 000 til kr 7 675 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knytte til einslege, mindreårige asylsøkjara og flyktningar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med	132 447 000
		frå kr 664 930 000 til kr 797 377 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner
855	22	Statleg forvaltning av barnevernet Kjøp av private barnevernstenester, <i>kan nyttast under post 1</i> , blir auka med frå kr 1 724 359 000 til kr 1 777 359 000	53 000 000
856	1	Barnevernets omsorgssenter for einslege, mindreårige asylsøkjjarar Driftsutgifter, blir redusert med frå kr 204 157 000 til kr 169 157 000	35 000 000
858	1	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet Driftsutgifter, <i>kan nyttast under kap. 855 post 1</i> , blir auka med frå kr 237 906 000 til kr 238 906 000	1 000 000
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskassar, blir redusert med frå kr 53 681 000 til kr 36 545 000	17 136 000
2530	70	Foreldrepenngar Foreldrepenngar ved fødsel, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 17 190 000 000 til kr 17 200 000 000	10 000 000
	71	Eingongsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med frå kr 395 000 000 til kr 390 000 000	5 000 000
	72	Feriepenngar av foreldrepenngar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 430 000 000 til kr 445 000 000	15 000 000
	73	Foreldrepenngar ved adopsjon, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med frå kr 53 000 000 til kr 57 000 000	4 000 000
Inntekter			
3855	1	Statleg forvaltning av barnevernet Diverse inntekter, blir auka med frå kr 13 873 000 til kr 22 873 000	9 000 000
	60	Kommunale eigendelar, blir auka med frå kr 1 078 864 000 til kr 1 087 864 000	9 000 000

Votering:

Votering i sak nr. 4

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2014 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
314	79	Kultur og samfunn Til disposisjon, nedsettes med fra kr 7 343 000 til kr 6 490 000	853 000
315	71	Frivillighetsformål Tilskudd til frivilligsentraler, for høyes med fra kr 118 474 000 til kr 119 327 000	853 000
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg, for høyes med fra kr 65 777 000 til kr 114 633 000	48 856 000
320	79	Allmenne kulturformål Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i> , nedsettes med fra kr 6 284 000 til kr 5 284 000	1 000 000
321	1	Kunstnerformål Driftsutgifter, nedsettes med fra kr 15 952 000 til kr 15 452 000	500 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med fra kr 17 314 000 til kr 17 814 000	500 000
	78	Ymse faste tiltak, f o r h ø y e s med	500 000
		fra kr 46 243 000 til kr 46 743 000	
323		Musikkformål	
	1	Driftsutgifter, n e d s e t t e s med	3 600 000
		fra kr 164 310 000 til kr 160 710 000	
324		Scenekunstformål	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	650 000
		fra kr 76 707 000 til kr 77 357 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med	1 000 000
		fra kr 59 215 000 til kr 58 215 000	
329		Arkivformål	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , n e d s e t t e s med	3 700 000
		fra kr 21 000 000 til kr 17 300 000	
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet	
	1	Driftsutgifter, f o r h ø y e s med	1 200 000
		fra kr 67 507 000 til kr 68 707 000	
Inntekter			
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	1	Ymse inntekter, f o r h ø y e s med	500 000
		fra kr 117 000 til kr 617 000	
3323		Musikkformål	
	1	Ymse inntekter, n e d s e t t e s med	4 600 000
		fra kr 31 367 000 til kr 26 767 000	
3324		Scenekunstformål	
	1	Ymse inntekter, n e d s e t t e s med	350 000
		fra kr 500 000 til kr 150 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m., n e d s e t t e s med	1 000 000
		fra kr 22 100 000 til kr 21 100 000	
3329		Arkivformål	
	2	Inntekter ved oppdrag, n e d s e t t e s med	3 700 000
		fra kr 21 000 000 til kr 17 300 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet	
	71	Årsavgift - stiftelser, f o r h ø y e s med	1 200 000
		fra kr 22 364 000 til kr 23 564 000	

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt vedtak til

l o v
om beskyttelse av mindreårige mot skadelige
bildeprogram mv.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser**§ 1 Formål**

Loven har til formål å beskytte mindreårige mot skadelig påvirkning fra levende bilder.

§ 2 Definisjoner

I denne loven forstås med

- a) *mindreårige*: personer som ikke har fylt 18 år
- b) *bildeprogram*: et sett av levende bilder, med eller uten lyd, som utgjør en avgrenset enhet
- c) *tilknyttet materiale*: innhold som tilgjengeliggjøres før, under eller etter et bildeprogram, inkludert reklame, egenreklame, trailere og lignende
- d) *videogram*: disk, plate, magnetbånd eller annen enhet med lagret informasjon som er egnet til å gjengi bildeprogram
- e) *bildeprogramdistributør*: den som har, eller har ervervet, rettighetene til tilgjengeliggjøring av bildeprogrammet på det norske markedet
- f) *visningssted*: kino og annen arena for offentlig fremvisning av bildeprogram
- g) *omsetningssted*: forretning, nettside e.l. som selger bil-

letter til fremvisning av bildeprogram, eller gir allmennheten tilgang til videogrammer gjennom kjøp, leie eller lignende

- h) *skadelig innhold*: skildringer i bildeprogram som kan virke følelsmessig opprivende eller kognitivt forstyrrende for mindreåriges velbefinnende
- i) *alvorlig skadelig innhold*: skildringer i bildeprogram som kan virke sterkt følelsmessig opprivende eller sterkt kognitivt forstyrrende for mindreåriges velbefinnende, særlig nærgående skildringer av kjønnslig aktivitet, grov vold og annen svært forstyrrende eller skremmende tematikk.

Departementet kan gi forskrift om forståelsen av definisjonene i denne bestemmelsen.

§ 3 Virkeområde

Loven gjelder for tilgjengeliggjøring av bildeprogram og tilknyttet materiale til allmennheten ved

- a) fjernsyn og audiovisuelle bestillingstjenester omfattet av kringkastingsloven
- b) fremvisning ved allmenn sammenkomst i Norge, inkludert kino eller annet visningssted
- c) tilgjengeliggjøring av videogram i Norge når bildeprogrammet tilgjengeliggjøres av et foretak som er registrert i Norge eller har forretningssted i Norge, av en person som er norsk statsborger eller har bosted i Norge, eller beslutningen om tilgjengeliggjøring er tatt i Norge.

Loven gjelder også på Svalbard og Jan Mayen. Departementet kan gi forskrift om de unntaks- og særregler som de stedlige forholdene tilsier.

Kapittel 2 Aldersgrenser

§ 4 Aldersgrenser

Et bildeprogram kan ikke tilgjengeliggjøres uten å være gitt én av følgende aldersgrenser:

- a) tillatt for alle
- b) 6 år
- c) 9 år
- d) 12 år
- e) 15 år
- f) 18 år

Aldersgrensen skal fastsettes etter en vurdering av om innholdet i bildeprogrammet kan være skadelig for personer under den aktuelle aldersgrensen. Bildeprogram med alvorlig skadelig innhold skal ha 18-årsgrense.

Unntatt fra kravet i første ledd er bildeprogram som i hovedsak inneholder

- a) nyhets- og aktualitetsstoff,
- b) undervisnings- og forskningsstoff,
- c) informasjonsstoff om ideell, politisk eller religiøs virksomhet,
- d) musikkstoff,
- e) idrettsstoff,
- f) hobby-, instruksjons- og fritidsstoff og
- g) direktesendinger.

Departementet kan gi forskrift om ytterligere unntak fra kravet i første ledd.

§ 5 Fastsettelse av aldersgrenser på kinofilm

For kinofilmer settes aldersgrensen av Medietilsynet ved forhåndskontroll. Med kinofilm menes bildeprogram som primært er produsert for fremvisning på kino eller annet visningssted.

Unntatt fra kravet om forhåndskontroll er kinofilmer som

- a) skal fremvises med 18-årsgrense,
- b) skal vises under filmfestivaler og lignende kulturarrangementer eller
- c) inneholder lokalt produsert stoff.

Medietilsynet kan ikke sette aldersgrense på kinofilmer som tilsynet mener er i strid med straffeloven § 204, § 204a eller § 382.

Den som vil ha et bildeprogram vurdert av Medietilsynet, skal betale en avgift som blir fastsatt av departementet.

Departementet kan gi forskrift om forhåndskontroll og betaling av avgift.

§ 6 Fastsettelse av aldersgrenser på andre bildeprogram

For bildeprogram som ikke er underlagt forhåndskontroll etter § 5, settes aldersgrensen av bildeprogramdistributør.

Aldersgrense fastsatt i medhold av § 5 skal legges til grunn ved all senere tilgjengeliggjøring av samme bildeprogram innenfor en periode på ti år fra siste vedtaksdato. Fastsettelse av aldersgrenser utføres for øvrig med utgangspunkt i retningslinjer fastsatt av Medietilsynet.

Medietilsynet kan ved enkeltvedtak overprøve aldersgrenser fastsatt av bildeprogramdistributør i medhold av første ledd.

Departementet kan gi forskrift om unntak fra kravene i denne paragrafen og om utarbeidelse av retningslinjer for aldersklassifisering.

§ 7 Informasjonsplikt

Publikum skal på en tydelig og nøytral måte informeres om aldersgrensen før tilgjengeliggjøring av det aktuelle bildeprogrammet.

Informasjon om bildeprogrammets aldersgrense skal som minimum gjøres tilgjengelig på følgende måter:

- a) På fjernsyn skal tjenestetilbyder informere muntlig om aldersgrensen før programmet starter eller tydelig merke bildeprogrammet med aldersgrense under hele sendetiden. Tjenestetilbyder skal også gjøre aldersgrensen tilgjengelig i sine programoversikter og elektroniske programguider.
- b) I audiovisuelle bestillingstjenester skal tjenestetilbyder informere om aldersgrensen før endelig bestilling gjennomføres, samt i presentasjon og omtale av bildeprogrammet.
- c) Ved fremvisning ved allmenn sammenkomst skal visnings- og omsetningssted informere om aldersgrensen ved annonsering og billett kjøp.
- d) Ved tilgjengeliggjøring av videogram skal bildeprogramdistributør informere om aldersgrensen ved tydelig merking på forsiden av videogrammets omslag.

Departementet kan gi forskrift om informasjonsplikt, inkludert om unntak og merking.

Kapittel 3 Alderskontroll og andre beskyttelsestiltak

§ 8 Plikt til å iverksette beskyttelsestiltak

Enhver som tilgjengeliggjør bildeprogram, plikter å iverksette egnede tiltak for å beskytte mindreårige mot skadelig og alvorlig skadelig innhold.

Departementet kan gi forskrift om alderskontroll og andre beskyttelsestiltak.

§ 9 Beskyttelsestiltak ved tilgjengeliggjøring i fjernsyn

Bildeprogram med alvorlig skadelig innhold kan ikke sendes på fjernsyn.

Tjenestetilbyder skal ved valg av sendetid eller tekniske tiltak sørge for at mindreårige normalt ikke får tilgang til bildeprogram eller tilknyttet materiale med skadelig innhold. Nyhets- og aktualitetsprogrammer er unntatt fra kravene i første punktum.

§ 10 Beskyttelsestiltak ved tilgjengeliggjøring i audiovisuelle bestillingstjenester

Tjenestetilbyder skal iverksette tiltak som sikrer at mindreårige normalt ikke får tilgang til bildeprogrammer eller tilknyttet materiale med alvorlig skadelig innhold.

Tjenestetilbyder skal tilby tiltak som kan aktiveres av foresatte eller andre i foresattes sted, for å sikre at mindreårige normalt ikke får tilgang til bildeprogram eller tilknyttet materiale med skadelig innhold. Nyhets- og aktualitetsprogrammer er unntatt kravene i første punktum.

§ 11 Beskyttelsestiltak for fremvisning ved allmenn sammenkomst

Visnings- og omsetningssted skal utforme rutiner for og gjennomføre alderskontroll ved tilgjengeliggjøring av bildeprogram som er klassifisert etter §§ 5 og 6.

Tilknyttet materiale skal være tilpasset bildeprogrammets aldersgrense.

Ledsaget av foresatte eller andre i foresattes sted kan mindreårige gis adgang til fremvisninger med ett trinn høyere aldersgrense enn oppnådd alder tilsier. 18-årsgrensen er likevel absolutt.

§ 12 Beskyttelsestiltak for tilgjengeliggjøring av videogram

Omsetningssted skal utforme rutiner for og gjennomføre alderskontroll ved tilgjengeliggjøring av bildeprogram som er klassifisert etter §§ 5 og 6.

Tilknyttet materiale skal være tilpasset bildeprogrammets aldersgrense.

Kapittel 4 Tilsyn og klage mv.

§ 13 Tilsyn

Medietilsynet fører tilsyn med at bestemmelsene gitt i og i medhold av denne lov blir overholdt.

Dersom Medietilsynet gjennom sin tilsynsvirksomhet blir kjent med bildeprogram som rammes av straffeloven § 204a, skal forholdet meldes til politiet.

§ 14 Oppbevarings- og utleveringsplikt

Bildeprogramdistributør plikter å oppbevare bildeprogrammet i minst to måneder etter at bildeprogrammet første gang ble vist offentlig eller tilgjengeliggjort på annen måte. Dersom det reises klagesak i medhold av § 16, skal bildeprogrammet oppbevares inntil klagen er avgjort. Bildeprogrammet skal også oppbevares inntil saken er rettskraftig avgjort, dersom det blir gitt melding om at det blir reist søksmål.

Bildeprogramdistributør plikter på forespørsel å utlevere bildeprogram etter første ledd til Medietilsynet og Klagenemnda for mediasaker (Mediaklagenemnda).

Departementet kan gi forskrift om oppbevarings- og utleveringsplikten, herunder hvem som er omfattet av plikten og hvordan oppbevaringen skal skje.

§ 15 Opplysningsplikt

Enhver plikter å gi Medietilsynet de opplysninger som tilsynet krever for å kunne utføre sine gjøremål etter loven, eller for å kunne oppfylle Norges avtaleforpliktelser overfor en fremmed stat eller internasjonal organisasjon. Opplysningene kan kreves gitt skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist.

Departementet kan gi forskrift om opplysningsplikten, herunder om hvem som er omfattet av opplysningsplikten og om hvilke opplysninger som kan kreves.

§ 16 Klage

Klager på Medietilsynets enkeltvedtak etter loven eller regler fastsatt i medhold av loven behandles av Medieklagenemnda. Klagenemnda kan ikke omgjøre Medietilsynets vedtak etter eget tiltak.

Bildeprogramdistributør og Barneombudet har klagerett over tilsynets vedtak om aldersklassifisering av kinofilm etter § 5. For øvrig gjelder reglene i forvaltningsloven kapittel VI.

Medieklagenemnda oppnevnes av Kongen. Kongen fastsetter hvem som skal være klagenemndas leder og nestleder, og kan gi forskrift om nemndas størrelse, sammensetning og oppgaver.

Eventuelle søksmål i anledning Medieklagenemndas vedtak skal rettes mot staten ved Klagenemnda for mediasaker.

§ 17 Begrensninger i omgjørings- og instruksjonsmyndighet

Departementet kan ikke instruere Medietilsynet eller Medieklagenemnda i enkeltsaker eller omgjøre tilsynets eller klagenemndas vedtak etter denne loven.

Departementet kan pålegge Medietilsynet å ta en sak opp til behandling.

I saker av prinsipiell eller stor samfunnsmessig betydning kan Kongen i statsråd omgjøre Medietilsynets eller Medieklagenemndas vedtak etter reglene i forvaltningsloven § 35 annet, tredje og femte ledd.

Kapittel 5 Sanksjoner

§ 18 Advarsel

Ved overtredelse av denne loven eller bestemmelse eller

vilkår fastsatt i medhold av denne loven, kan Medietilsynet gi den som er ansvarlig for overtredelsen, en advarsel.

§ 19 Overtredelsesgebyr

Medietilsynet kan ved overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven, eller av enkeltvedtak truffet i medhold av disse bestemmelsene, ilegge den som er ansvarlig for overtredelsen, et overtredelsesgebyr til staten beregnet etter forskrift fastsatt av departementet.

Departementet kan gi forskrift om forhøyet gebyr ved gjentatt overtredelse. Medietilsynet kan i særlige tilfeller frafalle ilagt overtredelsesgebyr.

Ilagt gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet kan gi forskrift om ileggelse av overtredelsesgebyr, herunder om inndrivelse og om betalingsfrist. Det kan i forskrift fastsettes at det skal betales renter av ilagt overtredelsesgebyr.

§ 20 Tvangsmulkt

For å sikre at plikter fastsatt i eller i medhold av denne loven blir oppfylt, kan Medietilsynet ilegge den ansvarlige tvangsmulkt. Tvangsmulkt kan ilegges når overtredelse er oppdaget.

Tvangsmulkten kan fastsettes som en løpende mulkt eller som et engangsbeløp. Ved løpende mulkt kan Medietilsynet bestemme at mulkten skal fastsettes for hver dag, uke eller måned som går. Tvangsmulkten begynner å løpe dersom den ansvarlige oversitter fristen for retting av forholdet. Ved tvangsmulkt i form av et engangsbeløp kan Medietilsynet bestemme at mulkten skal betales ved en særskilt fastsatt frist for oppfyllelse av plikten, dersom denne fristen er utløpt uten at plikten er oppfylt.

Tvangsmulkt tilfaller statskassen og er tvangsgrunnlag for utlegg.

Medietilsynet kan i særlige tilfeller redusere eller frafalle påløpt tvangsmulkt inklusive renter.

Departementet kan gi forskrift om ileggelse av tvangsmulkt, herunder om vilkår for tvangsmulkt, om tvangsmulktens størrelse og om renter ved forsinket betaling.

Kapittel 6. Ikrafttredelse og endringer i andre lover

§ 21 Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

§ 22 Endringer i andre lover

Med virkning fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting og audiovisuelle bestillingstjenester gjøres følgende endringer:

§ 1-1 første ledd bokstav a skal lyde:

Kringkasting: utsending av tale, musikk, *bilder* og liknende via elektroniske kommunikasjonsnett, ment eller egnet til å ses eller høres direkte og samtidig av allmennheten.

§ 2-7 oppheves.

§ 3-1 andre ledd skal lyde:

Det kan ikke sendes reklameinnslag i tilknytning til barneprogram eller reklameinnslag som særlig er rettet mot barn i *kringkasting* eller audiovisuelle bestillingstjenester.

§ 4-5 første ledd bokstav b skal lyde:

sender program med pornografi eller vold i strid med norsk lov eller andre program som i alvorlig grad kan skade mindreåriges fysiske, *mentale* eller moralske utvikling

§ 4-5 første ledd bokstav c skal lyde:

c) sender program som kan være skadelige *for mindreårige, med mindre det ved valg av sendetid eller ved tekniske tiltak sørges for at mindreårige normalt ikke kan se eller høre slike sendinger*

§ 10-1 første ledd skal lyde:

Med bøter eller fengsel inntil 6 måneder straffes den som forsettlig eller uaktsomt grovt eller gjentatte ganger overtrer bestemmelsene i § 2-1 første eller tredje ledd, § 2-4, § 3-1 andre ledd, § 4-5 første ledd bokstav b og d, og kapittel 9 eller forskrift eller enkeltvedtak gitt med hjemmel i disse bestemmelser. Medvirkning straffes på samme måte.

2. I lov 15. mai 1987 nr. 21 om film og videogram gjøres følgende endringer:

Kapittel III oppheves.

§ 7 andre og tredje ledd oppheves. Nåværende fjerde ledd blir andre ledd.

§ 9 oppheves.

§ 11 oppheves.

§ 12 skal lyde:

§ 12 *Nekta registrering av videogram*

Departementet kan gi forskrift om høve for Medietilsynet til å *nekte registrering av videogram* frå distributørar som bryt reglane i denne lova eller i forskrifter gitt med heimel i denne lova.

§ 13 a til § 16 oppheves.

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Votering:

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

Votering i sak nr. 6

Komiteen hadde innstilt til Stortinget å gjøre slikt vedtak til

I o v
om endringer i pengespilloven og lotteriloven
(tippenøkkelen, private pokerlag)

I

I lov 28. august 1992 nr. 103 om pengespill m.v. gjøres følgende endringer:

§ 10 andre ledd skal lyde:

Overskuddet fra spillevirksomheten i selskapet og daterselskap fordeles med *64 pst.* til idrettsformål, *18 pst.* til kulturformål og *18 pst.* til samfunnsnyttige eller humanitære organisasjoner som ikke er tilknyttet Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. *Midlene fordeles av Kongen.*

II

I lov 24. februar 1995 nr. 11 om lotterier m.v. gjøres følgende endringer:

§ 5 andre ledd ny bokstav c skal lyde:

c) lotteri som avholdes som pokerspill i private hjem mellom personer i nær omgangskrets, når lotteriet ikke har et organisert eller profesjonelt preg. Antall deltakere, aldersgrense for deltakelse og beløpsgrenser for innskudd i slike lotteri skal være i samsvar med grenser fastsatt av Kongen i forskrift.

III

Loven trer i kraft 1. januar 2015.

Presidenten: Det voteres først over II.

Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

Snorre Serigstad Valen (SV) (fra salen): SV skal stemme for II.

Steinar Reiten (KrF) (fra salen): Jeg stemte feil.

Presidenten: Det er fortsatt mulig å korrigere stemmegivningen. Vi har ikke avsluttet ennå.

– Da er voteringen avsluttet.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling til II ble bifalt med 59 mot 45 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 20.10.09)

Presidenten: Det voteres så over I og III.

Presidenten har grunn til å tro at disse er enstemmige.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling til I og III ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet ble enstemmig bifalt.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli ført opp til andre gangs behandling i et senere møte i Stortinget.

S a k n r. 7 [20:10:59]

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 20.12.
